

UCHWAŁA NR III/7/2016
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU

z dnia 31 marca 2016 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu ochrony Zespołu parków kulturowych pod nazwami Park Kulturowy dla Obszaru Staromiejskiego i Park Kulturowy dla Obszaru Grobli

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia,

RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwała:

§ 1. Zatwierdzić Plan ochrony Zespołu parków kulturowych pod nazwami Park Kulturowy dla Obszaru Staromiejskiego i Park Kulturowy dla Obszaru Grobli, sporządzony przez Burmistrza Miasta Bierunia w uzgodnieniu ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Realizację uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Wiceprzewodnicząca Rady
Miejskiej w Bieruniu

dr Barbara Panek-Bryła

Załącznik do Uchwały Nr III/7/2016
Rady Miejskiej w Bieruniu
z dnia 31 marca 2016 r.

PLAN OCHRONY ZESPOŁU PARKÓW PN.: PARK KULTUROWY DLA OBSZARU STAROMIEJSKIEGO I PARK KULTUROWY DLA OBSZARU GROBLI

SPIS TREŚCI

1 WSTĘP.....	3
1.1 Waloryzacja krajobrazu w świetle obecnych zapisów prawa.....	3
1.2 Cel waloryzacji krajobrazu, układu urbanistycznego oraz jego zabudowy.....	4
1.3 Podstawowe definicje i pojęcia – wyciąg z obowiązujących i wchodzących w życie ustaw...6	
1.4 Cele utworzenia parku kulturowego.....	12
1.5 Określenie możliwości i zagrożeń dla funkcjonowania parku.....	13
1.6 Park kulturowy a Europejska konwencja krajobrazowa.....	15
2 ZARYS HISTORYCZNY.....	16
2.1 Położenie, komunikacja, środowisko – wpływ warunków na powstanie miasta oraz Wielkiego Stawu Bieruńskiego.....	16
2.2 Historia Miasta.....	17
2.3 Kalendarium.....	20
3 UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE	23
3.1 Uwarunkowania własnościowe.....	23
3.2 Aktualne plany miejscowe.....	23
4 WALORYZACJA KRAJOBRAZU BIERUNIA STAREGO.....	24
4.1 Układ urbanistyczny.....	24
4.2 Wielka Grobla i pozostałości po Wielkim Stawie Bieruńskim.....	33
4.3 Synergiczne współdziałanie obu obszarów w ramach ich różnych krajobrazów i funkcji.....	36
4.4 Zieleń w centrum miasta oraz na obrzeżach.....	36
4.5 Zieleń na terenie grobli i pozostałości po Wielkim Stawie Bieruńskim.....	41
5 WALORYZACJA UKŁADU URBANISTYCZNEGO I TYPOLOGIA ZABUDOWY.....	43
5.1 Przestrzeń miejskie – place i ulice.....	43
5.2 Typologia i waloryzacja zabudowy.....	48
5.3 Wykaz obiektów.....	64
5.4 Wnioski z waloryzacji krajobrazu i zabudowy.....	73
5.5 Granice parków kulturowych	74
6 OGÓLNE ZASADY OCHRONY.....	76
6.1 Zasady ochrony dla obszarów ulic i placów.....	82
6.2 Zasady ochrony dla przestrzeni otwartych.....	82
6.3 Zasady ochrony i wytyczne dla elementów małej architektury, reklam szyldów, ogrodzeń,	

itp.....	83
6.4 Zasady ochrony dla budynków o charakterze zabytkowym i dla budynków w rejestrowym obszarze układu urbanistycznego.....	85
6.5 Zasady ochrony i wytyczne architektoniczne dla pozostałych obiektów.....	154
6.6 Zasady ochrony dla układów zieleni.....	156
6.7 Zasady ochrony dla zieleni oraz kształtowania przestrzeni na terenach grobli i byłego Wielkiego Stawu Bieruńskiego.....	157
7 RAMY CZASOWE ORAZ DOCELOWY WIZERUNEK DZIELNICY BIERUŃ STARY.....	157
8 WYKAZ ZDJĘĆ I ZAŁĄCZNIKÓW GRAFICZNYCH.....	159
9 WYKAZ MAP ZAŁĄCZONYCH DO OPRACOWANIA.....	160
10 BIBLIOGRAFIA.....	161

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1 - Wykaz obiektów z Parku Kulturowego ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków

Załącznik nr 2 - Katalog zabytkowej stolarki okiennej i drzwiowej

Załącznik nr 3 - Propozycje układu szyldów na elewacjach

Załącznik nr 4 - Dokumentacja mapowa

Załącznik nr 5 - Karty waloryzacyjne

1 WSTĘP

1.1 Waloryzacja krajobrazu w świetle obecnych zapisów prawa

Działania mające na celu ochronę krajobrazu, a w szczególności krajobrazu kulturowego, wymagają spojrzenia z wielu perspektyw oraz ujęcia celu i sposobu jego ochrony ze strony różnych organów państwa. Państwo wraz z samorządami wydając konkretne ustawy, rozporządzenia, akty prawa lokalnego etc. zawiera w nich instrukcje postępowania dla osiągnięcia konkretnych celów.

Najważniejsze akty prawne, które poruszają zagadnienia parku kulturowego, to:

- USTAWA z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- USTAWA z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- USTAWA z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Zapisy trzech pierwszych ustaw sprawę krajobrazu traktowały dotychczas bardzo pobieżnie, co obecnie uległo modyfikacji. Wraz z powyższą ustawą z 24 kwietnia 2015 roku wprowadzone zostają nowe narzędzia ochrony krajobrazu. Zdefiniowane jest min.: pojęcie krajobrazu kulturowego, a także takie elementy jak reklama, tablica reklamowa – przedmioty które dotychczas często wpływały negatywnie na przestrzeń publiczną. Wraz z określeniem pojęć i zasad działania w ww. ustawach pojawiła się szansa na poprawę estetyki przestrzeni publicznych. Wprowadzenie za pośrednictwem ustaw zasad określających jakość i położenie elementów małej architektury i ogrodzeń, pozwoli ujednolicić i harmonizować przestrzenie publiczne. Zapisy te niewątpliwie będą wzbudzały duże emocje, gdyż będą odbierały indywidualizm poszczególnych rozwiązań na rzecz dobra ogólnego. Dzięki tym zapisom przestrzeń wspólna zacznie nabierać harmonijnego charakteru i przestanie być zbiorem indywidualnych, nieprzystających do siebie kolorów stylów, materiałów etc. W świetle nowych zapisów dobro jakim jest krajobraz będzie otoczone większą troską, dotyczy to terenów całych województw, których krajobraz będzie poddany badaniom, waloryzowany, w tamach tzw. audytów krajobrazowych.

1.2 Cel waloryzacji krajobrazu, układu urbanistycznego oraz jego zabudowy

Ocena wartości niewymiernych takich jak piękno materialne i duchowe, ponadczasowość, swojskość itd. zawsze będzie oceną subiektywną, z którą nie każdy może się zgadzać. Piękno krajobrazu, miasta, również jest zależne od naszego związku z danymi miejscami, naszymi przeżyciami i tego jak jesteśmy ukształtowani. Wartości materialne stanowią różną jakość dla odrębnych jednostek. Jednak to trudne zadanie, jakim jest próba oceny tychże wartości, musi być podejmowane, aby w ciągle zmieniającym się świecie znajdować wartości ponadczasowe – wartości, które pozostawili po sobie nasi przodkowie, które pośrednio kształtowały każdego z nas. Społeczeństwo i rodzina, to komórki społeczne, od których zależni są ludzie, stanowią ich punkt zaczepienia w rzeczywistości. Społeczeństwo bez korzeni będzie społeczeństwem bez odniesień – społeczeństwem tułaczy.

Podejmując próbę waloryzacji krajobrazu, a tym samym oceny wartości niematerialnej zabudowy krajobrazu, należy odnieść się do równie ulotnych pojęć jak wyjątkowość, niepowtarzalność, historyczne dziedzictwo. Nawet pojęcie dziedzictwa historycznego może być różnie postrzegane – w zależności jaka grupa społeczna będzie o tym decydować. Są jednak pewne wymierne cechy do których można się odnieść, aby spróbować ocenić w możliwie obiektywny sposób unikalność danego miejsca.

Takimi elementami będą:

1. Układ urbanistyczny. Oryginalność układu nie jest najważniejsza, gdyż w tym wypadku wzorce się powielają. Zatem ważny jest zarówno układ urbanistyczny niepowtarzalny jak i ten który powielony został w wielu miejscach i można go przypasować do konkretnego wzorca. Wartość tradycyjnego układu osiedleńczego polega na tym, że dotyczy konkretnej historii danego miejsca.
2. Jakość zachowania, czyli czytelność układu urbanistycznego. Im bardziej jest on czytelny w strukturze miasta, tym większa jest jego wartość.
3. Struktura układu urbanistycznego. Place oraz ulice wraz z otaczającą zabudową stanowią całość. Im wyższa jakość poszczególnych elementów, tzn. powtarzalne gabaryty, kształty, szerokości i głębokości działek, linie gzymsów dachów etc; tym większa wartość istniejącej struktury. Zatem nie tylko ilość zachowanych oryginalnych obiektów będzie stanowiła o wartości układu urbanistycznego, ale i sposób wpisania nowych obiektów w jego strukturę.

4. Homogeniczność materiałów. W przyrodzie panuje pewien naturalny porządek, choć ciężko ocenić na czym on polega. Można stwierdzić, że tworzy go powtarzalność kształtów, kolorów, materiałów, np. formacje skalne, kolory gleby, minerały i wiele innych elementów. Skały i piasek na pustyni, piramidalne kształty gór, czy powtarzalne kształty znajdujące się w roślinności. Te same zasady dotyczą tworów zbudowanych ręką człowieka. W miastach będą to podobnie kształtowane elewacje, o zbliżonej kolorystyce, gabarytach, zastosowanych materiałach, np.: czerwone dachówki na dachach. Wszystkie te powtarzalne elementy będą stanowić o ładzie i harmonii, a przez co i o wartości danego miejsca.
5. Unikalność form. W każdym nawet najbardziej harmonijnym miejscu, czy to sztucznie kształtowanym, czy tym naturalnym znajdą się elementy niezależne – dominanty. Ich ilość, wyjątkowość i w przypadku budynków wartość historyczna będą stanowić o ocenie miejsca.
6. Powiązanie wytworów człowieka i natury. Sposób wkomponowania krajobrazu stworzonego przez człowieka i jego wtapianie się w krajobraz miejsca. Wykorzystanie naturalnych cech krajobrazu oraz jego przekształcenie – polegające na wzbogaceniu (a nie całkowitej zmianie) podwyższają walory danego miejsca.
7. Unikatowość. Ilość elementów jak i same elementy niepowtarzalne nigdzie indziej. O wartości decydują tutaj szeroko pojęte elementy ożywione i nieożywione, które są niepowtarzalne. W przypadku powtarzalności tychże elementów o wyjątkowości stanowić będzie ich ilość na danym obszarze.
8. Wartość historyczna. Wymierna i niewymierna. Wymierną jest wiek i zachowanie oryginalnej substancji danego obiektu lub powiązanie obiektu, miejsca z wydarzeniem historycznym. Niewymierną wartością będzie znaczenie dla szerszej kultury danego regionu czy państwa.
9. Ocena wartości krajobrazów naturalnych i tych będących wytworem człowieka za pomocą elementów możliwie jak najbardziej wymiernych ma za zadanie wskazanie miejsc wyjątkowych pod różnymi względami, których piękno wynikające z tej wymiernej oceny należy docenić, zachować, i pielęgnować w celu wydobycia jego elementów zarówno dla potomnych jak i w celach edukacji bieżącej społeczności. W świecie, który jak powszechnie się uważa stał się globalną wioską, w którym słowo globalizacja staje się codziennością i dotyka wszystkich elementów życia, ważne jest zachowanie różnorodności, zarówno tej kulturowej, a może i przede wszystkim przyrodniczej.

10. Niestety poprzez chęci rozwoju, zdobywania pożywienia, tworzenia siedlisk, etc. myślenie o dobru ogólnym schodzi na dalszy plan. Człowiek w swoim środowisku postępuje często destrukcyjnie bezpowrotnie niszcząc pewne elementy i zastępując je innymi. Z tego powodu konieczne jest tworzenie miejsc objętych formami ochrony w celu utrwalenia niektórych elementów krajobrazu, dla utrzymania szeroko pojętej różnorodności, połączonych z historyczną kulturą, która nas ukształtowała. Ważna jest waloryzacja tychże elementów, by właściwie wybrać te, które należy otoczyć największą opieką.

1.3 Podstawowe definicje i pojęcia – wyciąg z obowiązujących i wchodzących w życie ustaw

Definicje zaczerpnięte z ustawy o ochronie zabytków:

Art. 3.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) zabytek – nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- 2) zabytek nieruchomy – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1;
- 3) zabytek ruchomy – rzecz ruchomą, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 1;
- 4) zabytek archeologiczny – zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;
- 5) instytucja kultury wyspecjalizowana w opiece nad zabytkami – instytucję kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, której celem statutowym jest sprawowanie opieki nad zabytkami;
- 6) prace konserwatorskie – działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań;

- 7) prace restauratorskie – działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań;
- 8) roboty budowlane – roboty budowlane w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego, podejmowane przy zabytku lub w otoczeniu zabytku;
- 9) badania konserwatorskie – działania mające na celu rozpoznanie historii i funkcji zabytku, ustalenie użytych do jego wykonania materiałów i zastosowanych technologii, określenie stanu zachowania tego zabytku oraz opracowanie diagnozy, projektu i programu prac konserwatorskich, a jeżeli istnieje taka potrzeba, również programu prac restauratorskich;
- 10) badania architektoniczne – działania ingerujące w substancję zabytku, mające na celu rozpoznanie i udokumentowanie pierwotnej formy obiektu budowlanego oraz ustalenie zakresu jego kolejnych przekształceń;
- 11) badania archeologiczne – działania mające na celu odkrycie, rozpoznanie, udokumentowanie i zabezpieczenie zabytku archeologicznego;
- 12) historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny – przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;
- 13) historyczny zespół budowlany – powiązaną przestrzennie grupę budynków wyodrębnioną ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi;
- 14) krajobraz kulturowy – postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka; *Nowe brzmienie pkt 14 w art. 3 weszło w życie z dn. 11.09.2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 774).***
- 15) otoczenie – teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

Art. 6.

1. Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:

a) krajobrazami kulturowymi,

b) **układami urbanistycznymi**, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,

c) **dzielami architektury i budownictwa**,

d) dziełami budownictwa obronnego,

e) **obiektami techniki**, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,

f) cmentarzami,

g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,

h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;

3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:

a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,

b) cmentarzyskami,

c) **kurhanami**,

d) reliktnami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

2. Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Art. 7.

Formami ochrony zabytków są:

1) wpis do rejestru zabytków;

2) uznanie za pomnik historii;

3) utworzenie parku kulturowego;

4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

TWORZENIE PARKU KULTUROWEGO

Art. 16. 1. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

1a. Rada gminy ogłasza w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu prac nad utworzeniem parku

kulturowego, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących projektu uchwały o utworzeniu parku kulturowego, nie krótszy jednak niż 21 dni od dnia ogłoszenia.

2. Uchwała określa nazwę parku kulturowego, jego granice, sposób ochrony, a także zakazy i ograniczenia, o których mowa w art. 17 ust. 1.

3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, sporządza plan ochrony parku kulturowego, który wymaga zatwierdzenia przez radę gminy.

4. W celu realizacji zadań związanych z ochroną parku kulturowego rada gminy może utworzyć jednostkę organizacyjną do zarządzania parkiem.

5. Park kulturowy przekraczający granice gminy może być utworzony i zarządzany na podstawie zgodnych uchwał rad gmin (związku gmin), na terenie których ten park ma być utworzony.

6. Dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Art. 17.

1. Na terenie parku kulturowego lub jego części mogą być ustanowione zakazy i ograniczenia dotyczące:

- 1) prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej;
- 2) zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomych;
- 3) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;

3a) zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury.

4) składowania lub magazynowania odpadów.

2. W razie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia zakazów i ograniczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 131–134 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2015 r. Nr 0 poz. 277).

Art. 19. 1. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- 3) parków kulturowych.

1b. W uchwale określającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń uwzględnia się w szczególności:

- 1) ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) ochronę zabytków nieruchomych, innych niż wymienione w pkt 1, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- 3) wnioski i rekomendacje audytów krajobrazowych oraz plany ochrony parków krajobrazowych.**

Definicje zaczerpnięte z ustawy o ochronie przyrody:

23) walory krajobrazowe – wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka.

Definicje zaczerpnięte z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

1) „ładzie przestrzennym” – należy przez to rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;

10) „dobrach kultury współczesnej” – należy przez to rozumieć niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna;

16a) „reklamie” – należy przez to rozumieć upowszechnianie w jakiegokolwiek wizualnej formie informacji promującej osoby, przedsiębiorstwa, towary, usługi, przedsięwzięcia lub ruchy społeczne;

16b) „tablicy reklamowej” – należy przez to rozumieć przedmiot materialny przeznaczony lub służący ekspozycji reklamy wraz z jego elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami, o płaskiej powierzchni służącej ekspozycji reklamy, w szczególności baner reklamowy, reklamę naklejaną na okna budynków i reklamy umieszczane na rusztowaniu, ogrodzeniu lub wyposażeniu placu budowy, z wyłączeniem drobnych przedmiotów codziennego użytku wykorzystywanych zgodnie z ich przeznaczeniem;

16c) „urządzeniu reklamowym” – należy przez to rozumieć przedmiot materialny przeznaczony lub służący ekspozycji reklamy wraz z jego elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami, inny niż tablica reklamowa, z wyłączeniem drobnych przedmiotów codziennego użytku wykorzystywanych zgodnie z ich przeznaczeniem;

16d) „szyldzie” – należy przez to rozumieć tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe informującą o działalności prowadzonej na nieruchomości, na której ta tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe się znajdują;

16e) „krajobrazie” – należy przez to rozumieć postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka;

16f) „krajobrazie priorytetowym” – należy przez to rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Planowanie przestrzenne w gminie:

Art. 10.

1. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

<3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;>

Art. 15. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną, zgodnie z zapisami studium oraz z przepisami odrębnymi, odnoszącymi się do obszaru objętego planem.

2. W planie miejscowym określa się obowiązkowo:

<3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;>

<3a) zasady kształtowania krajobrazu;>

<4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;>

Art. 37a. 1. Rada gminy może ustalić w formie uchwały zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

2. W odniesieniu do szyldów w uchwale, o której mowa w ust. 1, określa się zasady i warunki ich sytuowania, gabaryty oraz liczbę szyldów, które mogą być umieszczone na danej nieruchomości przez podmiot prowadzący na niej działalność.

3. W uchwale, o której mowa w ust. 1, rada gminy może ustalić zakaz sytuowania ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, z wyłączeniem szyldów.

4. Uchwała, o której mowa w ust. 1, jest aktem prawa miejscowego.

5. Uchwała, o której mowa w ust. 1, dotyczy całego obszaru gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych ustalonych przez inne organy niż ministra właściwego do spraw transportu.
6. Uchwała, o której mowa w ust. 1, może przewidywać różne regulacje dla różnych obszarów gminy określając w sposób jednoznaczny granice tych obszarów.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, uchwała, o której mowa w ust. 1, może zawierać załącznik graficzny wraz z opisem, jednoznacznie określającym ich granice.
8. Uchwała, o której mowa w ust. 1, w zakresie dotyczącym ogrodzeń, nie ma zastosowania do ogrodzeń autostrad i dróg ekspresowych oraz ogrodzeń linii kolejowych.
9. Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa warunki i termin dostosowania istniejących w dniu jej wejścia w życie obiektów małej architektury, ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów, zasad i warunków w niej określonych, nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały.
10. Uchwała, o której mowa w ust. 1, może:
 - 1) wskazywać rodzaje obiektów małej architektury, które nie wymagają dostosowania do zakazów, zasad lub warunków określonych w uchwale;
 - 2) wskazywać obszary oraz rodzaje ogrodzeń dla których następuje zwolnienie z obowiązku dostosowania ogrodzeń istniejących w dniu jej wejścia w życie do zakazów, zasad lub warunków określonych w uchwale.

1.4 Cele utworzenia parku kulturowego

Ogólnie rzecz ujmując Park Kulturowy jest pewną przestrzenią wydzieloną konkretnymi granicami, na terenie którego znajduje się przestrzeń przekształcona przez człowieka wraz z jej antropogenicznymi elementami powiązanymi w węższym, bądź szerszym zakresie z krajobrazem ożywionym, naturalnym i jego elementami. W zestawieniu słów Park Kulturowy – pierwsze wskazuje na elementy przyrodnicze a drugie słowo na elementy antropogeniczne – ważna jest tutaj ich obustronna synergia. Synergia jest tu kluczowym słowem, gdyż wartość współistnienia tych obu elementów, antropogenicznego i naturalnego (przyrodniczego) jest większa od sumy wartości tych elementów.

Podstawowym celem utworzenia parku kulturowego jest ochrona terenu, który ten park zajmuje. Ochrona ta powinna polegać na zachowaniu szczególnego krajobrazu oraz jego elementów. W ramach szeroko pojętej ochrony uważane są również działania mające na celu przywrócenie temu krajobrazowi jego pierwotnych cech i wydobycie cennych elementów. Ważne jest, aby formy tej ochrony nie hamowały rozwoju społeczności lokalnej, tak aby dany teren ten nie stał się pustą

przestrzenią działającą wyłącznie na potrzeby turystów. Utrzymanie żywotności chronionych elementów jest priorytetem.

Park kulturowy powinien służyć zarówno społeczności lokalnej – tworząc nowe miejsca pracy i wiążąc lokalną społeczność z danym terenem, jak i dobru ogólnemu – jako miejsce wartości samo w sobie, element edukacji, rekreacji etc.

Cele utworzenia parku:

1. Ochrona terenów przed degradacją krajobrazu.
2. Ochrona układu staromiejskiego przed degradacją – nieodpowiednie remonty budynków, niekontrolowana zabudowa i wyburzenia.
3. Ochrona przestrzeni publicznych – formy reklam, szyldów, ogrodzeń, elementów małej architektury, nawierzchni placów dróg i chodników.
4. Ochrona zabytkowej zieleni.
5. Harmonijny rozwój zabudowy.
6. Prawidłowa polityka gospodarowania zielenią.
7. Wzrost świadomości lokalnej społeczności.
8. Odpowiedzialność lokalnej społeczności za swoje dziedzictwo.
9. Promowanie tego dziedzictwa.
10. Tworzenie miejsc pracy związanych z obsługą parku, turystyką kulturową, wypoczynkową, gastronomiczną.

1.5 Określenie możliwości i zagrożeń dla funkcjonowania parku.

Określenie szans i zagrożeń pozwoli na ułatwienie programowania funkcji i organizacji parku.

Mocne strony:

1. Dobrze zachowany układ urbanistyczny o dużym potencjale.
2. Oryginalność i duża jednorodność zabudowy.
3. Dualny układ parków o różnej, uzupełniającej się funkcji.
4. Sanktuarium Św. Walentego jako magnes dla wydarzeń o charakterze religijno-ludowym.
5. Bogate lokalne tradycje.
6. Dostępność lokalnych materiałów budowlanych.
7. Niewielka powierzchnia terenów zdegradowanych.

Możliwości:

1. Położenie w gminie ze strefą ekonomiczną.
2. Rozwój turystyki kulturalnej.
3. Położenie w pobliżu dużej aglomeracji.
4. Korzystny wizerunek i rozwój miasteczka po utworzeniu Parku Kulturowego.
5. Dbanie o wspólną przestrzeń przez mieszkańców, przy wzroście ich świadomości.

Słabe strony:

1. Emigracja młodych ludzi.
2. Powolny proces rewaloryzacji starego miasta.
3. Duże zróżnicowanie własnościowe terenów.
4. Niska świadomość społeczna mieszkańców.
5. Chęć szybkiego i taniego budownictwa.
6. Słaba znajomość wiedzy mieszkańców regionu na temat lokalnego dziedzictwa

Zagrożenia:

1. Niedostatek środków finansowych.
2. Silna konkurencja z innych ośrodków turystycznych.
3. Brak bazy noclegowej na terenie proponowanego parku.

Utworzenie parków kulturowych na terenie Bierunia Starego pozwoli na harmonijny rozwój zabudowy w obrębie starego miasta, właściwe wydobyć walorów jego zabudowy wraz z walorami terenów, które go otaczają. Utworzenie parku uzmysłowi mieszkańcom w jakim niepowtarzalnym miejscu żyją. Świadomość lokalnych społeczności o wartości ich ziemi, pomoże w poprawie estetyki przestrzeni wokół nich. Park Kulturowy dla Obszaru Grobli w Bieruniu pozwoli utrwalić krajobraz, dzięki któremu to miasteczko dostało szansę rozwoju, pozwoli utrwalić pięćsetletnią historię, w trakcie której przez 300 lat Wielki Staw Bieruński był nieodłącznym elementem gospodarki miasteczka, a Grobla odważnym i ogromnym jak na tamte czasy dziełem inżynierii wodnej.

Jeśli park kulturowy nie powstanie zabudowa starego miasta może ulegać dalszej degradacji. Pogorszenie wartości przestrzeni, będzie postępować pomimo licznych remontów poszczególnych obiektów i będzie spowodowany powolnym upodabnianiem się Bierunia Starego do innych miast, poprzez zatracenie swoich wartości kulturowych wynikających z układu urbanistycznego i lokalnej architektury. Grobla pozostawiona bez opieki ulegnie degradacji poprzez rozmywanie, zarastanie i niszczenie korzeniami drzew. Tereny po wielkim stawie, gdzie obecnie panuje bujne życie przyrodnicze, zagrożone są niekontrolowanym rozwojem zabudowy jednorodzinnej.

1.6 Park kulturowy a Europejska konwencja krajobrazowa

Europejska Konwencja Krajobrazowa we Florencji z 2000 roku ratyfikowana przez Polskę w 2004 roku ma na celu promowanie działań na rzecz krajobrazu, zarządzanie nim, jego ochronę i wymianę doświadczeń oraz współpracę w tym zakresie.

Krajobraz i zarządzanie nim ma na celu promowanie wspólnego dziedzictwa i harmonijnego rozwoju w aspekcie potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Krajobraz powinien być postrzegany jako dobro wspólne, ponadczasowe, świadczące o indywidualności społeczeństw w skonsolidowanej Europie. Stanowi on o jakości życia mieszkańców, zarówno ten pospolity, jak i ten niepowtarzalny. Należy dbać o otoczenie aby podnosić poziom życia i zadowolenia obywateli. Na wartości krajobrazowe należy zwracać uwagę, szczególnie w obecnych czasach, kiedy wszystko wokół ulega dynamicznym zmianom.

Definicje – wykaz z Europejskiej Konwencji Krajobrazowej:

- a) „krajobraz” znaczy obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich;
- b) „polityka w zakresie krajobrazu” znaczy wyrażenie przez właściwe organy publiczne ogólnych zasad, strategii i wytycznych, które pozwalają podejmować specjalne środki ukierunkowane na ochronę, gospodarkę i planowanie krajobrazów;
- c) „cel jakości krajobrazu” znaczy, w przypadku określonego krajobrazu, sformułowanie przez właściwe organy publiczne aspiracji społeczeństwa w odniesieniu do cech otaczającego go krajobrazu;
- d) „ochrona krajobrazu” znaczy działania na rzecz zachowania i utrzymywania własnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych;
- e) „gospodarowanie krajobrazem” znaczy działanie, z perspektywy trwałego i zrównoważonego rozwoju, w celu zapewnienia regularnego podtrzymania krajobrazu tak, aby kierować i harmonizować jego zmiany wynikające z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych;
- f) „planowanie krajobrazu” znaczy skuteczne działanie perspektywiczne mające na celu powiększenie, odtworzenie lub utworzenie krajobrazów.

Powyższe definicje w podobny sposób określają cele, ochronę, gospodarowanie i planowanie krajobrazu. Pojęcia te wzajemnie się zazębiają i znajdują odzwierciedlenie w obecnym prawodawstwie.

Celem działań wynikających z powyższych definicji jest ochrona, tworzenie i odtwarzanie krajobrazu wraz z utrzymaniem jego charakterystycznych cech, przy zachowaniu i zharmonizowaniu zmian społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w odniesieniu do aspiracji społeczeństwa – co realizuje kryteria, jakie powinien spełniać Park Kulturowy.

2 ZARYS HISTORYCZNY

2.1 Położenie, komunikacja, środowisko – wpływ warunków na powstanie miasta oraz Wielkiego Stawu Bieruńskiego.

Miasto Bieruń znajduje się w województwie śląskim, a dokładniej w jego południowo-wschodniej części. Wchodzi w skład powiatu bieruńsko – lędzińskiego i zlokalizowane jest przy granicy województw: śląskiego i małopolskiego, a linię granicy stanowi rzeka Wisła. Miasto graniczy z miastami: Tychy, Oświęcim i Łędziny, a także gminami: Chełm Śląski i Bojszowy.

Miasto zlokalizowane jest na obszarze ograniczonym korytami rzek: Gostynki, Wisły oraz Przemszy, a jego krajobraz ukształtowany jest poprzez niewysokie pagórki, liczne lasy i stawy rybne oraz piaszczyste wydmy dna doliny Wisły. W części centralnej pomiędzy Bieruniem Starym i Nowym wznoszą się na wysokość ponad 255 m n.p.m. Rędzina, Góra Chełmeczki oraz Bijasowicka Górka. W wielu miejscach naturalna rzeźba terenu została przekształcona w wyniku wybudowania takich elementów jak: Grobla Wielkiego Stawu Bieruńskiego, zespół hałd pogórnich „Paciorkowce” w Bieruniu Nowym (jedyne w Polsce miejsce składowania skały płonnej o kształcie zaplanowanym przez architektów krajobrazu), czy zachowane groble nieistniejących już stawów, porośnięte storodrzewiem (częściowo pochodzącym z nasadzeń celowych). Miasto posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg, w tym drogę krajową (DK nr 44) łączącą Śląsk z Krakowem oraz linię kolejową łączącą uprzemysłowione tereny i aglomerację górnośląską z Oświęcimiem, a także linię kolejową Mysłowice - Tychy.

Miasto powstało jako osada handlowa i nigdy nie posiadało murów obronnych. Na taki stan rzeczy na pewno wpływało położenie miasta w zakolu rzeki Mlecznej oraz w pobliżu wielu jezior i strumieni – była to bezpieczna lokalizacja. Patrząc na ukształtowanie terenu – stare miasto oraz tereny po wielkim stawie leżą w obniżeniu terenu kształtowanym przez rzekę Mleczną i jej dopływy. Wielka Grobla przecina dolinę na zachód od starego miasta oddzielając je od pozostałych terenów które wykorzystano właśnie na stworzenie wielkiego stawu, co wpłynęło na rozwój miasteczka.

2.2 Historia Miasta

W 1387 roku na mocy dokumentu, w którym książę Jan II Żelazny nadał Kussowiczowi wójtostwo bieruńskie, nastąpiła lokacja miasta na „nowym polu” usytuowanym na północny-wschód od wczesnośredniowiecznego grodu (obecny Kopiec). Nowe miasto rozwijało się prężnie, o czym świadczy informacja, że już w 1411 roku istniał w Bieruniu kościół św. Bartłomieja.

Źródła kartograficzne związane z Bieruniem są niestety nad wyraz skąpe. Pierwszy, bardzo schematyczny widok miasta odnajdujemy dopiero na mapie Hindenberga z 1636 roku. Dzięki niemu można określić w przybliżeniu rozmiary miasta oraz fakt istnienia dwóch kościołów. Mapa natomiast nie określa ówczesnego układu urbanistycznego.

Pierwszy, nie zachowany plan miasta, wspomniany jest w rachunkach miejskich z 1681 roku, gdzie czytamy: (...) *gdychmy w rathuszu abrise oglądowali... dano na trunek 12 gr.* Chodzi zapewne o plany, jakie władze zleciły sporządzić, po pożarze miasta w 1677 roku.

Ze starych planów zachowała się dopiero mapa z 1827 roku, na którą powołuje się w swojej monografii Bierunia Ludwik Musioł. Niestety również ona dotrwała do naszych czasów jedynie w kopii. Na jej podstawie można określić jaki był kształt miasta odbudowanego po 1677 roku oraz przed ostatnim pożarem w 1845 roku. Centralnym punktem Bierunia był rynek z usytuowanym pośrodku ratuszem. Z narożników rynku pod kątem prostym wybiegały drogi, w tym dwie najważniejsze prowadzące w kierunku Mikołowa i Krakowa. Zabudowa w głównej mierze drewniana (za wyjątkiem kościoła i kilku kamienic przy rynku) była zwarta. Wyjątek stanowiły zabudowania w najbliższej okolicy rynku, wokół którego stały domy z podcieniami. Zabudowa miejska najsilniej rozwinięta była wzdłuż osi północny-zachód i południowy-wschód. Dla rozbudowy Bierunia w innych kierunkach naturalnymi barierami były: na wschodzie Grobla po Wielkim Stawie Bieruńskim, a na zachodzie nieuregulowany nurt rzeki Mlecznej.

Analizując mapę z 1827 roku oraz wyniki badań archeologicznych na rynku z początku XXI w. można stwierdzić, że obecny układ urbanistyczny ma średniowieczne korzenie. Chodzi tu w sposób szczególny o sam rynek oraz o ulice Krakowską i Oświęcimską, a także o pozostałe ulice w sąsiedztwie rynku. Należy zwrócić uwagę, że obecne ulice Słowackiego, Wylotowa, Licealna zostały częściowo uregulowane podczas odbudowy miasta po 1845 roku. Ponadto układ drogowy uległ wówczas poważnym korektom: pewne ulice zostały zlikwidowane, a w ich miejsce powstały nowe np. ulica Spyry.

W mieście znanych jest obecnie 7 stanowisk archeologicznych o bardzo ubogim materiale zabytkowym (nieliczne fragmenty ceramiki i pojedyncze odlupki krzemienne), których chronologię

należy określić na okres późnego średniowiecza lub nawet nowożytności. Pojedyncze znaleziska pochodzą z okresów pradziejowych. Do najbardziej prawdopodobnych faktów zaliczyć można lokalizację w okolicach dzisiejszego Bierunia, starożytnej osady Leucaristus, która została odwzorowana na antycznej mapie Klaudiusza Ptolemeusza z lat 145 – 147 n.e. Prawdopodobnie jednak przedmiotowy obszar w czasach prehistorycznych nie należał do atrakcyjnych z punktu widzenia intensywnej gospodarki rolnej i stałego osadnictwa, a był penetrowany jedynie w związku z ekstensywną gospodarką leśną lub pozyskiwaniem surowców leśnych. Na podstawie posiadanych obecnie materiałów historycznych nie można jednoznacznie stwierdzić, czy przedmiotowy teren w okresie wczesnego średniowiecza stanowił obszar niezasiedlony, czy też istniały tutaj jakieś niewielkie osiedla. Obszar będący przedmiotem opracowania znajdował się w strefie silnego oddziaływania, a być może i w granicach- początkowo Państwa Wielkomorawskiego - a następnie czeskiego księstwa Przemyślidów.

W okresie od połowy X w. ziemie śląskie wchodziły najpierw pod wpływ, a następnie w skład państwa pierwszych Piastów. Po 1138 r. Śląsk stanowił samodzielną dzielnicę podporządkowaną władzy senioralnej, a książęta śląscy dążyli do ponownego zjednoczenia państwa.

W pierwszej połowie XIII w. Księstwo Śląskie pod rządami Henryków Brodatego i Pobożnego przeżywało znaczne ożywienie gospodarcze i wzrost znaczenia politycznego. Okres ten został jednak gwałtownie przerwany przez najazd tatarski w połowie wieku.

Zanim Bieruń otrzymał lokację i prawa miejskie osada miała charakter przygrodzowy. Potwierdza to dokument z 1292 roku, w którym książę Henryk zatwierdza prawo jej własności klasztorowi lubuskiemu. Nadanie osadzie praw miejskich przekształciło ją w ośrodek o charakterze miejskim, w oparciu o prawo niemieckie. Miasto, do połowy XVI w., działało w oparciu o ordynację wzorowaną na ordynacji Raciborza - stołecznego miasta-księstwa - do którego należał Bieruń i cała ziemia pszczyńska.

W XII i XIII w. Bieruń był w posiadaniu książąt opolskich, a następnie pod koniec XIII w. - książąt raciborskich. W okresie tym dokonywał się proces odbudowy gospodarczej kraju. Przeprowadzono dużą akcję osadniczą, w ramach której, na przełomie XIII i XIV w. „odbudowywano” zniszczone osady, ponawiano ich akty i przywileje lokacyjne. Nadano wtedy miastu przywileje, by przyspieszyć jego rozwój gospodarczy. W okresie tym powstały wsie: Ściernie, Bijasowice i Czarnuchowice, a na przełomie XIV i XV w.: Porąbek, Jajosty i Zabrzeg. Dzisiejsze dzielnice Bierunia to efekt akcji kolonizacyjnej po najeździe tatarskim.

Dokument lokacyjny określał ustrój społeczny, prawny i gospodarczy miasta. Tworzone wtedy osady były ukierunkowane głównie na uprawę roli, wytwarzanie i przetwórstwo zbóż.

Bieruń od połowy XVI w. do końca epoki feudalnej, był częścią wolnego państwa stanowego ze stolicą w Pszczynie.

Pszczynskie Wolne Państwo Stanowe (Freie Standesherrschaft) posiadało pewną odrębność administracyjną i gospodarczą od końca XIV w. kiedy było jeszcze częścią dóbr księcia Władysława Opolczyka. Za moment powstania Pszczynskiego Wolnego Państwa Stanowego przyjmuje się sprzedaż w 1517 r. ziemi pszczynskiej księcia cieszyńskiego Kazimierza II, żupanowi spiskiemu - Aleksemu Turzo. Wtedy to król czeski Ferdynand I zdecydował o powstaniu Wolnego Pszczynskiego Państwa Stanowego, w skład którego weszły m. in. miasto oraz wsie tworzące dzisiejszy Bieruń.

Państwo pszczynskie do 1526 r. pozostawało pod władzą królów czeskich, a następnie weszło w skład Niemieckiego Cesarstwa Habsburgów i znajdowało się pod ich berłem do 1742 r. Do 1809 r. mieściło się w granicach Niemieckiego Państwa Pruskiego. Odrębność administracyjną zachowało do połowy XIX w.

Państwo Stanowe, a następnie Księstwo Pszczynskie (od 1765 r.) było we władaniu przedstawicieli rodziny Turzo. Następnie zostało sprzedane. Ziemię Pszczynską (wraz z Bieruniem) nabył biskup wrocławski Baltazar von Promnitz z Żar.

Wojny śląskie pomiędzy Austrią a Prusami spowodowały, że w 1748 r. Państwo Pszczynskie i wchodzący w jego skład Bieruń znalazły się w granicach Państwa Pruskiego. Ród Promnitzów zachował władzę w państwie stanowym do 1765 r., kiedy to drogą dziedziczenia ziemia pszczynska przeszła na własność książąt Anhalt-Cothen.

Stabilność stanu własnościowego terenów dzisiejszego Bierunia w okresie od XV do XIX w. miała istotne znaczenie dla stosunkowo powolnego, ale stałego i harmonijnego rozwoju przestrzennego oraz gospodarczego miasta i wsi.

Dla przemian społeczno-ekonomicznych kluczowe znaczenie ma zniesienie osobistego poddaństwa chłopów przez króla pruskiego w 1811 r. Ludność wiejska uzyskała swobodę w zmianie miejsca zamieszkania. Kolejne lata przynosiły nowe edykty poszerzające sferę wolności osobistej chłopstwa. Ostateczne zniesienie pańszczyzny na obszarze obecnego Bierunia zakończyło się około połowy XIX w. Do czasu uwłaszczenia chłopcy byli jedynie dziedzicznymi użytkownikami gospodarstw.

W XIX w. następowała poprawa sieci komunikacyjnej, zarówno drogowej, jak i kolejowej dzięki czemu miasto zyskało bodziec do rozwoju. Dodatkowym impulsem była lokalizacja miasta przy międzynarodowym szlaku, w pobliżu granicy państwowej. Powstał Nowy Bieruń, jako nowe lokalne centrum administracyjno - gospodarcze. Kolej zwiększała mobilność mieszkańców, otwierała szersze perspektywy dla handlu, ułatwiała wywóz płodów rolnych. Na terenie miasta zaczęły

też powstawać pierwsze zakłady przemysłowe, tj. fabryka dynamitu i fabryka papy. Murowane domy, kryte dachówką zastąpiły drewnianą zabudowę z dachami krytymi słomą.

Po wielkim pożarze w 1847 r. miasto odbudowano, utrwalając jego pierwotny układ przestrzenny w zabudowie murowanej z cegły. Powstały liczne nowe obiekty użyteczności publicznej.

2.3 Kalendarium

- II w. - W okolicy obecnego Bierunia powstaje osada – prawdopodobnie odwzorowana na Mapie Klaudiusza Ptolemeusza jako Leucaristus,
- X/XI w. - Na terenie obecnego Bierunia znajduje się niewielki gródek,
- 1292 - Książę Henryk zatwierdza prawo własności klasztoru lubuskiego do przygodowej osady,
- 1295 - Komesem niewielkiego gródka w Bieruniu jest Urban,
- 1376 - Pierwsza wzmianka o istnieniu miasta mówiąca o tym, że Książę opawsko-raciborski Jan II Żelazny z dynastii Przemyślidów przekazuje Cussowiczowi wójtostwo w Bieruniu. Istnieje osada ze zniszczonym grodkiem, młynem i trzema stawami. Źródła wymieniają nazwę w brzmieniu de Beruna,
- 1387 - Ustanowienie dziedzicznego wójtostwa kopiecznego. Wolny wójt bieruński zostaje zobowiązany do służby konnej z kuszą. Nazwa miejscowości wymieniona w brzmieniu Berun,
- 1 poł. XV w. - Powstanie kościoła p.w. św. Bartłomieja w Bieruniu pod patronatem księżnej Heleny, której wiano stanowiła ziemia pszczyńska,
- 13.11.1441 - Kościół p.w. św. Bartłomieja w Bieruniu jest kościołem filialnym parafii w Łędzinach. Nazwa miejscowości zostaje wymieniona w brzmieniu Bieroyne,
- 1448 - Wdowa Helena, księżna Pszczyńska zaświadcza, że Janak odstępuje wójtowstwo bieruńskiej córce Ofce i jej mężowi Mikołajowi,
- 20.09.1515 - Król niemiecki i czeski Ferdynand I Habsburg nadaje Bieruniowi przywilej targowy,
- 1450 - Kościół p.w. św. Bartłomieja Apostoła zostaje wymieniony w Liber Beneficiorum,
- 30.09.1500 - Bracia Jan i Jakub Urbanowscy sprzedają dziedziczne wójtostwo bieruńskie Mateuszowi ze Sławkowa i jego synowi Maciejowi za 106 złotych,
- 1517 - Bieruń staje się częścią, zatwierdzonego dokumentem króla czeskiego Ferdynanda I, Wolnego Pszczyńskiego Państwa Stanowego,
- 4.10.1525 - Wolny Pan na Pszczynie Jan Turzo darowuje mieszczanom bieruńskim browar, z którego dochód ma być przeznaczony na rozwój miasta,
- 1532 - Budowa wielkiego Stawu Bieruńskiego, w tym grobli,
- 1536 - Rozbudowa stawów - Wielki Staw Bieruński mieści 500 kop ryb i nadal jest rozbudowywany,

- 1545 - W Bieruniu istnieje poświadczony w dokumentach samorząd miejski. Ferdynand I Habsburg na prośbę Pana Pszczyńskiego Jana Turzo zatwierdza *burmistrzowi, rajcom i całej gminie* prawo do dwóch ośmiodniowych jarmarków rocznie (w maju i sierpniu) oraz jednego targu tygodniowo (w poniedziałki),
- 1547 - Jan Turzo nadaje miastu ordynację, w której określa ustrój miasta,
- 1564 - Stanisław Promnitz potwierdza przywileje cechu piekarzy,
- 1578 - Kościół p.w. św. Bartłomieja Apostoła przechodzi w ręce protestantów na mocy prawa cuius regio eius religio,
- 1587 - Pożar miasta,
- 1596 - Powstaje samodzielna parafia luterańska w Bieruniu,
- 1598 - Budowa lub przeniesienie z Pszczyny drewnianego kościoła p.w. św. Walentego,
- k. XVI w. - Pierwsze wzmianki o istnieniu folwarku Solec,
- 1603 - Na mapie Abrahama Orteliusa znajduje się miejscowość Bieruń,
- 1607 - Pożar miasta,
- XVII w. - W mieście istnieją drewniane chodniki, zapewne wprowadzone w czasie odbudowy po wielkim pożarze,
- 1634 - Kościół p.w. św. Bartłomieja przechodzi ponownie w ręce katolików,
- 1636 - Na mapie Hindenberga pokazany jest układ urbanistyczny miasta z centralnym kwadratowym rynkiem,
- 1645 - Erygowanie katolickiej parafii p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Bieruniu,
- 1648 - Promnitzowie w celu ożywienia gospodarczego miasta sprowadzają do Bierunia Żydów, którym wynajmują swoje karczmy,
- 21.07.1677 - Wielki pożar, który niszczy większość zabudowy miasta, w tym stary drewniany kościół p.w. św. Bartłomieja Apostoła,
- 1680 - Odbudowa drewnianego ratusza miejskiego,
- 22.12.1680 - Poświęcenie odbudowanego ze zgliszcz kościoła p.w. św. Bartłomieja Apostoła,
- 1725-1726 - Remont kościoła p.w. św. Walentego,
- 1731 - Osuszenie Wielkiego Stawu Bieruńskiego,
- 1743 - Miasto zostaje włączone w granice państwa pruskiego,
- Ok. 1750 - Powstaje Żydowska Gmina Wyznaniowa, przy której działa cheder (elementarna żydowska szkoła religijna),
- 1765 - Nowa ordynacja dla miast likwiduje niektóre organy i uprawnienia miejskie w Bieruniu, nadając mu status osady targowej,
- 1768 - Budowa murowanego kościoła, który stopniowo zastępuje stary drewniany,
- 1776 - Remont kościoła p.w. św. Walentego. Powstaje kamienna podmurówka kościoła,

- 20.10.1776 - Poświęcenie nowego murowanego kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja Apostoła,
- 1778 - Założenie cmentarza żydowskiego,
- k. XVIII w. - Grobla wielkiego stawu Bieruńskiego zostaje przzerwana, miasto zmaga się ze skutkami powodzi,
- 1812 - W mieście istnieje bożnica i kirkut. Budowa murowanej synagogi,
- 1827 - Zostaje sporządzony plan miasta. Pierzeje rynkowe tworzą ściany szczytowe wolno stojących drewnianych budynków. Domy bezpośrednio do siebie przylegające to budynki murowane. Stojący na środku rynku Ratusz ma od strony południowej podcienia,
- 1.12.1827 - Otwarcie przebiegającej przez miasto nowoczesnej, utwardzonej, międzynarodowej drogi Kraków – Wrocław,
- XIX w. - Osuszenie Wielkiego Stawu Bieruńskiego,
- Poł. XIX w. - Powiększenie kirkutu,
- 1833 - Dobudowa do kościoła p.w. św. Bartłomieja kaplicy bocznej p.w. św. Barbary ufundowanej przez burmistrza Józefa Niesyto,
- 9.06.1845 - Wielki pożar miasta. Zniszczeniu ulega m.in. kościół p.w. św. Bartłomieja, drewniany ratusz miejski, 158 domów, 130 stajni, 174 stodoły,
- 1845 - Dobudowa przedsionka do kościoła p.w. św. Walentego,
- 1847 - Wielki pożar miasta,
- Poł. XIX w. - Zaczyna wchodzić w życie nazwa Stary Bieruń. Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego wymienia nazwę miejscowości w brzmieniu „Bieruń” oraz zgermanizowaną wersję Berun,
- 14.06.1851 - Przystąpienie do budowy kolejnego kościoła p.w. św. Bartłomieja według projektu Królewskiego Inspektora Budowlanego Józefa Linkę z Raciborza,
- 1863 - Otwarcie międzynarodowego połączenia kolejowego z Oświęcimiem,
- 23.01.1865 - Odzyskanie praw miejskich. Miasto używa nazwy Stary Bieruń,
- 1870 - Ostateczne włączenie w jurysdykcję i granice miasta Bierunia przysiółka Kopiec - średniowiecznego reliktu ustrojowego,
- 1871 - Firma Gutmann i Sp. z Bytomia buduje fabrykę dynamitu,
- XIX/XX - Powstaje fabryka zapalek, tzw. Siarkownia,
- 1913 - Rozpoczyna działalność gazownia miejska, powstaje gazowe oświetlenie uliczne,
- 1922 - Miasto w granicach państwa polskiego,
- 1923 - Włączenie do obszaru miasta terenów *wójtostwa kipiycznego*, stanowiącego od czasów średniowiecza enklawę na terenach miejskich,
- 1929 - Remont kościoła p.w. św. Walentego,
- 14.10.1929 - Kościół p.w. św. Walentego zostaje urzędowo uznany za zabytek,
- 1933-1935 - Budowa nowego ratusza,

- 1934 - Przebudowa ulicy Krakowskiej,
- 1935 - Powstają wodociągi miejskie,
- 1936 - Budowa nowej szkoły,
- 1942 - Remont kościoła p.w. św. Walentego,
- 1945 - Bieruń liczy około 5000 mieszkańców,
- 1954 - Włączenie do Bierunia Starego wsi Jajosty,
- 1972 - Pożar kościoła p.w. św. Walentego,
- 1975 - Bieruń traci samodzielność administracyjną i zostaje wcielony do miasta Tychy,
- 2.04.1991 - Odzyskanie samodzielności administracyjnej przez miasto,
- 1. 90.XX w. - Uporządkowanie kirkutu,
- 2005 - Nowa aranżacja Rynku jako nowoczesnej przestrzeni publicznej.

3 UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE

3.1 Uwarunkowania własnościowe

Tereny grobli i obszar na wschód należą w części do gminy a w części do skarbu państwa, działki na których stoją nieruchomości, bądź działki przy ulicy Wylotowej i Krakowskiej należą do osób fizycznych. Na terenie pomiędzy groblą a rzeką Mleczną zdecydowana ilość działek zabudowanych należy do osób fizycznych, a działki niezabudowane na zachodzie i północy i rzeka Mleczna, są własnością Skarbu Państwa. Działki drogowe na rozpatrywanym terenie należą do Skarbu Państwa, bądź gminy.

3.2 Aktualne plany miejscowe

Dla terenów **G5MU** – północno-wschodnia strona grobli – teren poza proponowanymi granicami Parku Kulturowego. Postuluje się aby teren w odległości 35 metrów od grobli pozostał terenem otwartym, niezalesionym, porośniętym tylko gatunkami roślinności niskiej, przy tym zabrania się nasadzeń jakiegokolwiek roślinności iglastej, bądź o liściach łuskowych (np. żywotników).

Tereny **1U 1UMN 1ZP** z uchwały XII/3/2012 mogą pozostać w funkcjach postulowanych w planie, nie mniej sposób ich zagospodarowania będzie wynikał z szczegółowych przepisów zawartych w Planie Ochrony Parku Kulturowego.

Tereny **G13RP G13aMU G15EG G7RP G7aRP G7bRZ** w związku z tworzeniem na tych terenach Parku Kulturowego dla obszaru Grobli w Bieruniu, gdzie postuluje się utrzymanie dotychczasowej funkcji terenu, tzn. terenów zielonych, zalewisk – terenów cennych przyrodniczo i historycznie, konieczna będzie całkowita zmiana postulowanego w planach ich przeznaczenia.

UCHWAŁA NR V/2/2007 RADY MIEJSKIEJ w BIERUNIU

z dnia 29 maja 2007 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami Kopcową, Słowackiego, Licealną, rzeką Mleczną, ul. Wylotową oraz Potokiem Stawowym.

Odnosząc się do tej uchwały, postulowane funkcje w przybliżonych jak w planie granicach utrzymają swoje funkcje, jednak sposób ich szczegółowego zagospodarowania będzie wynikał z szczegółowych przepisów zawartych w Planie Ochrony Parku Kulturowego. Postuluje się jednak aby przy grobli w odległości 35 metrów pozostawić teren otwarty niezalesiony i wolny od zabudowy (nie dotyczy działek obecnie zabudowanych) - w celu uczynienia dziedzictwa krajobrazu.

UCHWAŁA Nr IX/3/2006 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 24 października 2006 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych pomiędzy ul. Chemików, ul. Turyńską i linią kolejową relacji Tychy – Łędziny.

Obszary oznaczone literami A, B, C, D, E mają docelowo w części lub całości znaleźć się w obszarze 2 Parków Kulturowych. W znacznej części tereny na obszarze C, D, E utrzymają postulowane w planie funkcje, nie mniej sposób ich zagospodarowania będzie wynikał z szczegółowych przepisów zawartych w Planie Ochrony Parku Kulturowego. Tereny A docelowo niemal w całości ma się stać parkiem kulturowym w związku z tym zaproponowane tam będą nowe funkcje.

4 WALORYZACJA KRAJOBRAZU BIERUNIA STAREGO

4.1 Układ urbanistyczny

W roku 1547 Jan Turzo nadaje miastu ordynację, w której określa ustrój miasta. Struktura układu miejskiego krystalizuje się na szlaku handlowym, widocznym na starych mapach, który wyznacza dziś ulica przebiegająca przez centralny plac. Kształtuje się czworoboczny rynek z ulicami wychodzącymi z narożników. Powstaje uporządkowany sztywny geometryczny układ przełamany miękkimi przebiegami ulic w dalszym ich biegu od rynku, formowanymi przez terenowe uwarunkowania. Miasteczko powstaje w obszernej dolinie, którą w najwęższym miejscu w połowie XVI wieku przedziela Grobla, za którą powstaje Wielki Staw Bieruński. Na tzw. Mapie Hindenberga, z 1636 roku, pokazany jest Bieruń z jego układem urbanistycznym. Na dole widać fragment wielkiego stawu, powyżej groblę a nad nią drewnianą zabudowę miasteczka. Pośrodku otoczony prawdopodobnie kamiennym murem drewniany kościół, na prawo nieco powyżej drewniany ratusz. Powyżej zakola rzeki Mlecznej, a wokół pola uprawne. W miasteczku dominują parterowe chaty otoczone drewnianymi płotami, widocznych jest również kilka drzew.

Tereny wokół miasteczka wydają się być otwartymi bezdrzewnymi terenami rolnymi, również sama Grobla jest odsłonięta, od strony stawu zaznaczono nieliczne drzewa.

Na kolejnej mapie z 1749 roku, orientowanej na północ, po lewej widoczny jest Wielki Staw Bieruński. Sztywno od miasteczka oddziela go Grobla, na lewo od stawu czerwonym kolorem zaznaczono układ miejski ówczesnego Bierunia Starego. Na mapie widać rynek z ratuszem, cztery ulice wychodzące z rynku, w tym główny szlak komunikacyjny z północy na południe. Czerwonym kolorem oznaczono ciągi zabudowy miejskiej, wiejską na tej samej mapie oznaczono jako zgrupowanie drobnych prostokątów otoczonych kreską – oznaczenie zagrody chłopskiej. Na mapie widać również otwartość krajobrazu wokół, obszary leśne zaznaczono jako zgrupowania drzew. Na planie miasteczka widać także 2 kościoły.

Ilustracja 1: Mapa Hindenberga – kierunek patrzenia u góry zachód.

Ilustracja 2: Mapa Christiana Friedricha von Wrede z 1749 roku.

OSADA MIEJSKA

OSADA WIEJSKA

Ilustracja 3: Mapa Christiana Friedricha von Wrede z 1749 roku – porównanie obszaru miejskiego i wiejskiego w tej samej skali.

Na kolejnej mapie z 1827 roku, widać już dokładniej szczegóły urbanistyczne miasteczka. Jego charakterystyczny układ urbanistyczny jest nadal widoczny. Pewną chaotyczność zabudowy, można już zauważyć na Mapie Hindenberga, wtedy jednak można ją przypisać ówczesnym sposobom sporządzania map. Na mapie z 1827 roku dostrzec można następujące elementy:

1. Kształtujący się w większości zbieżny z obecnym przebieg dróg, wraz z głównym szlakiem komunikacyjnym przecinającym rynek.
2. Rzekę Mleczną z jej zakolami, oraz obniżone tereny przy niej, oddzielone od miasteczka niewielkimi skarpami (zaznaczone jako kreskowane, podłużne, wąskie pola). Układ ten widoczny jest również na mapie z 1749 roku, gdzie widać jak osadę okala rzeka wraz ze strumieniem a samo miasteczko stoi na niewielkim wzniesieniu, jednak na tyle niskim, iż musiało być oddzielone groblą od stawu.
3. Pola uprawne wokół i niezalesione tereny zalewowe rzeki Mleczej.
4. Zgrupowania drzew – prawdopodobnie sady.
5. Na polach wokół miasteczka (głównie na północy), rozmieszczone są prawdopodobnie stodoły.
6. Na rynku widać jego ówczesne zabudowania.
7. Poniżej rynku na prawo widać kościół Św. Bartłomieja
8. Pierzeje rynku są częściowo pełne – tzn tworząca je zabudowa tworzy pełny ciąg – co może sugerować iż są to budynki w pewnej mierze murowane.
9. Sposób pokazania ogólnej zabudowy uliczek wskazuje iż są to budynki drewniane ustawione szczytami w stronę ulicy – zabudowa tzw. szczytowa charakterystyczna jest dla zabudowy wiejskiej.
10. Wiele ze szczytowo ustawionych budynków posiada na tyłach zabudowania gospodarcze.

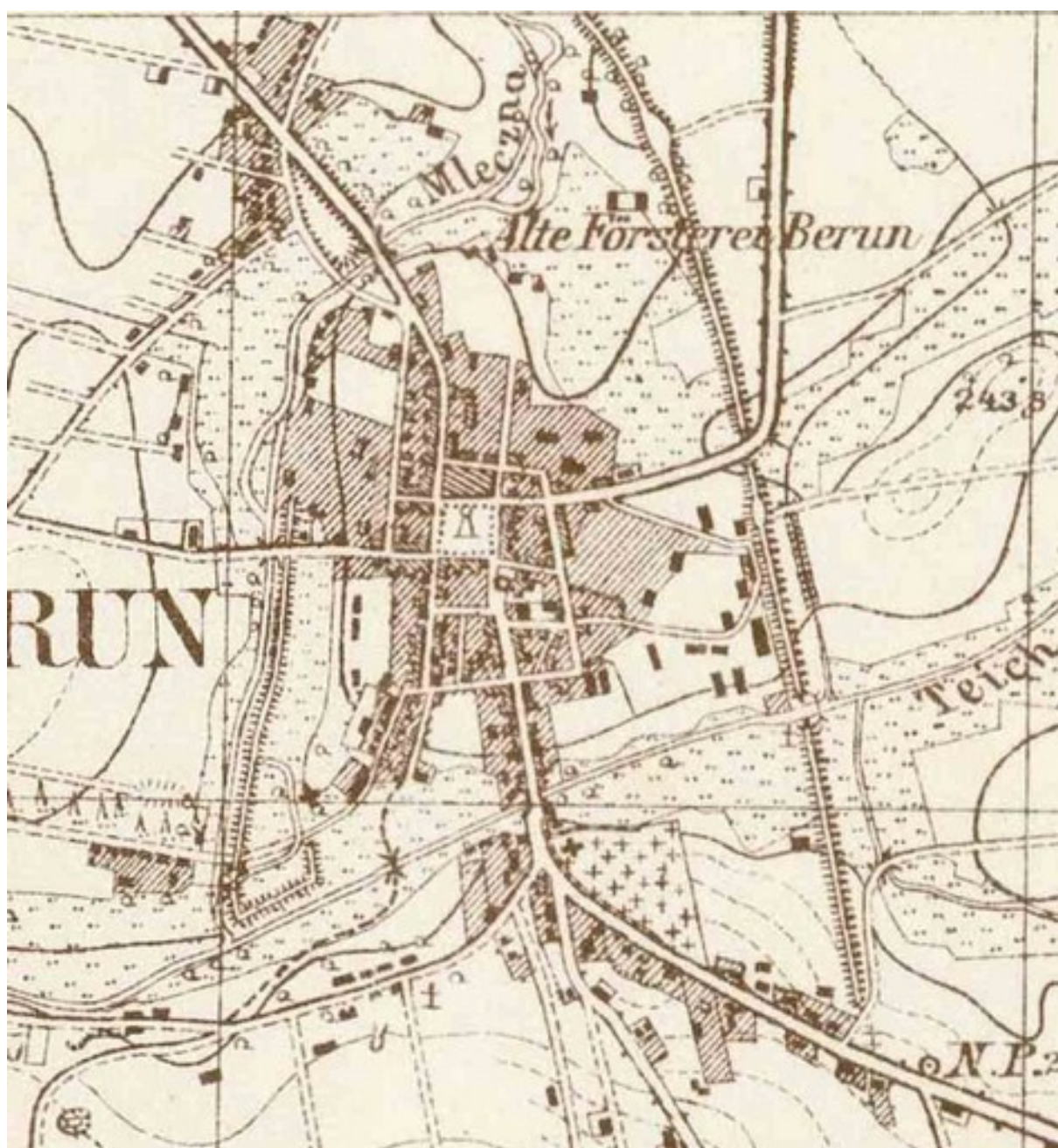
Ilustracja 4: Mapa Bierunia z 1827 roku – fragment.

Studiując mapy i zapisy historyczne można wnioskować, iż dzisiejszy układ zabudowań powstał po roku 1850. W latach 1845 i 1847 nawiedziły miasteczko dwa pożary, które niszcząc ponad 450 budynków musiały strawić je w niemal całkowitym stopniu. Projekty i datowania niektórych obiektów sugerują iż w latach 1850-1870 powstała większa część dzisiejszej zabudowy murowanej (w wielu przypadkach później zmienianej i przebudowywanej – świadczy o tym budynek na rynku nr 12 o klasycystycznym wystroju a pokroju jednokondygnacyjnego domu małego miasteczkowego – pozostała zabudowa na rynku, to późniejsze kamieniczki powstałe od nowa, bądź jako rozbudowa budynków powstałych na początku lub w połowie XIX wieku (jak wspomniano na mapie z 1827 roku przypuszczalnie część zabudowy rynku może być już murowana – pomimo iż ratusz jest wciąż drewniany). Ekonomia i użytkowość dyktują aby chałupa, czy dom, były prostokątne, tak jednak nie jest. O ciągłości miasteczka – pomimo jego niemal doszczętnego zniszczenia mówi kształt budynków. Nieregularne rzuty wpasowują się w nieregularny układ działek – w regularnym układzie miasteczka, który był wystarczający dla drewnianych chałup.

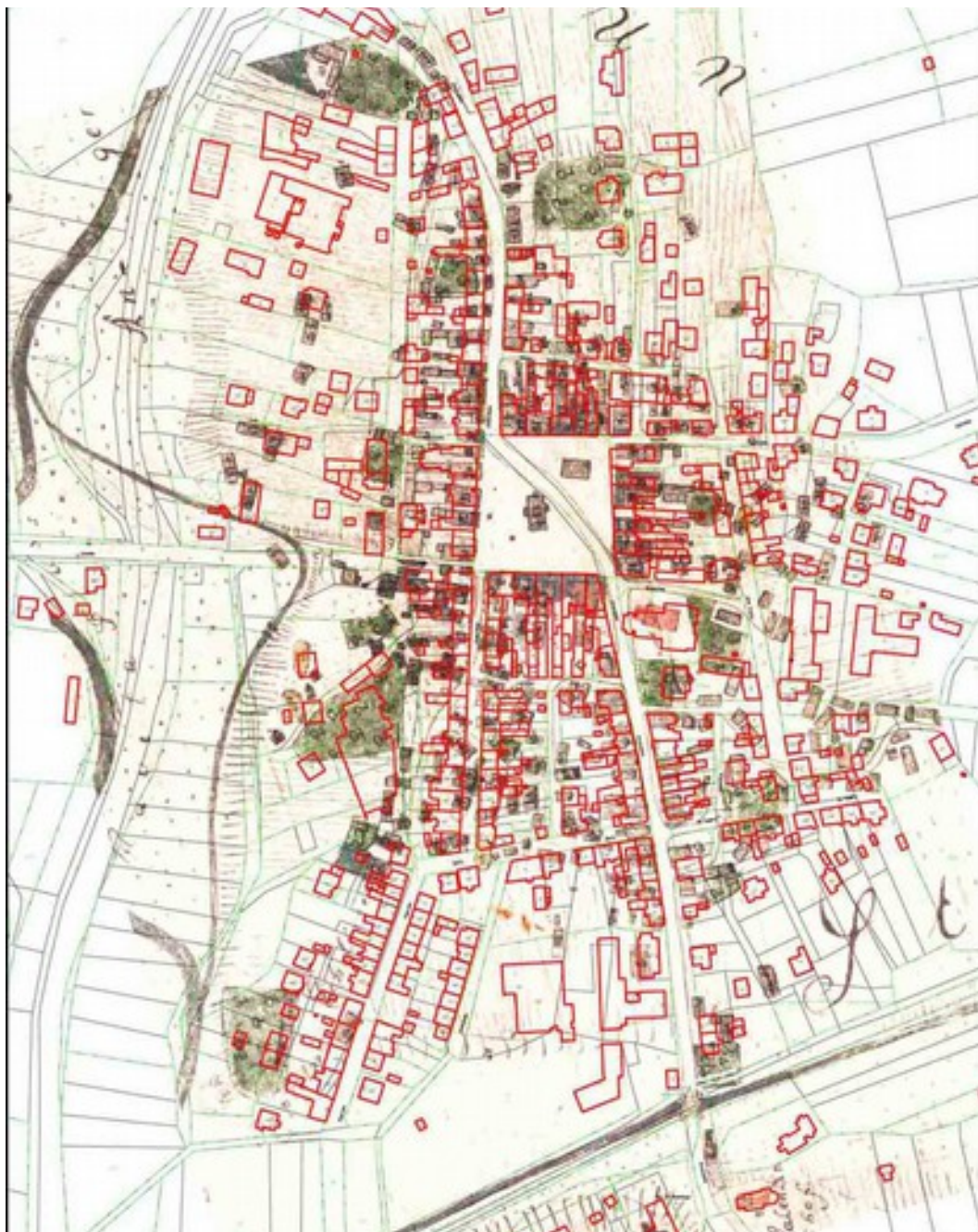
Na mapie z 1930 roku widać już dzisiejszy układ miasteczka, otoczonego rzeką Mleczną od zachodu i północy, Wielką Groblą od wschodu i dzisiejszą ul. Oświęcimską od południa. Widać też regulację i obwałowania rzeki Mleczej, a od północy i północnego zachodu przy rzece widać rząd stodół, z których zachowało się kilka na wschód od ulicy Oświęcimskiej.

Wpasowanie w krajobraz – ujęty rzeką, strumieniem, później groblą ze stawem, układ urbanistyczny całego miasteczka o rodowodzie XV - XVI wiecznym, układ działek kształtowany pomiędzy XVI a XVIII wiekiem, oraz nowa akcja odbudowy miasteczka murowaną zabudową, w połowie XIX wieku, stanowią o widocznym i ukrytym dziedzictwie i bogactwie nawarstwień historycznych na terenie Bierunia starego w ramach jego zachowanego do dziś układu staromiejskiego.

Widać tutaj rozbieżności pomiędzy układami chałup szczytowych i kalenicowych – najbardziej widoczne jest, iż południowo zachodni narożnik miasta ma późniejszy rodowód.

Ilustracja 5: Mapa z 1930 roku.

Ilustracja 6: Nakładka mapy z 1827 roku na współczesną.

Ilustracja 7: Nakładka mapy z 1930 roku na mapę współczesną.

Na nakładce map z 1930 roku widać skryształizowany układ miasteczka, który dzisiaj w niewielkim stopniu we fragmentach jest zatarty, niemniej jest możliwy do odtworzenia.

4.2 Wielka Grobla i pozostałości po Wielkim Stawie Bieruńskim

Wielka Grobla, będąca renesansowym dziełem inżynierii wodnej, za sprawą której możliwe było utworzenie poprzez zalanie terenów po jej zachodniej stronie, Wielkiego Stawu Bieruńskiego, jest de facto pomnikiem wysiłku ludzkiego, który pozwolił na rozwój i utrzymanie się miasteczka, podczas gdy wsie wokół pozostały małymi osadami wiejskimi.

Grobla jest budowlą glinianoziemną – wałem o pierwotnej długości ok. 1800m, obecnie długości ok. 1350m w trzech odcinkach. Groblę przebijają dwie ulice – Wylotowa i Chemików. Północny odcinek ma ok. 665m, środkowy 295m, natomiast południowy - 365m. Wał przeciętnie u podstawy ma ok. 18m szerokości, w koronie do 5,5- 6m, oraz ok. 5m wysokości. Wielką Groblę w większości porastają głównie samosiejki, miejscowo można spotkać starsze okazy dębów, a na fragmencie - na południe od ul. Chemików, czytelna jest aleja obsadzona klonami srebrzystymi z początku ubiegłego wieku. Na koronie grobli biegnie obecnie ścieżka, którą na południowym odcinku przekształcono w deptak. Dwa odcinki grobli – środkowy i południowy łączy most zawieszony nad ulicą Chemików.

Ilustracja 8: Rosyjska mapa wojskowa z początku ubiegłego wieku.

Na mapie Christiana Friedricha von Wrede z 1749 roku widać jak obszerny był Wielki Staw Bieruński w porównaniu do miasteczka, które do dziś nie powiększyło znacznie swych rozmiarów. Na rosyjskiej mapie wojskowej wciąż można się domyślać wielkości stawu, który zajmował całą centralną część mapy – od miasteczka i grobli oraz ulicy Wylotowej na zachodzie, ulicy Krakowskiej na południu, osad Ściernie i Górki na wschodzie i górnym obszarem leśnym na północy. Na mapie widać, iż większość tego obszaru, to tereny podmokłe, usiane wieloma strumieniami. Mapa **M0** w skali 1:10.000 pokazuje teren osuszonego stawu – stan z 1810 roku na tle współczesnej mapy topograficznej, kolejna mapa **M1** w skali 1:5000 pokazuje nakładkę mapy miasteczka z 1827 roku na mapę współczesną. Na mapie M0 widać jak mocno na te tereny wpłynęła lokalizacja dużego akwenu wodnego obecnego przez prawie 300 lat. Teren po Wielkim Stawie pozostaje w dużej mierze do dziś niezainwestowany, przebiega przez niego droga krajowa nr 44 – ulica Turyńska. Nadal obszar ten pozostaje terenem rolniczym i przyrodniczym.

Sama Grobla (bez jej częściowo uporządkowanego odcinka od strony południowej), jak i tereny na wschód od niej, nie są objęte żadnym działaniami pielęgnacyjnym, co przyczynia się do stopniowej destrukcji poprzez zarastanie drzewami i rozsadzanie konstrukcji przez korzenie.

Niemniej obydwie obszary mają ogromny potencjał rekreacyjny dla samego miasteczka, jak i edukacyjny, nie tylko historycznie lecz również przyrodniczo – np. w obserwacji ptactwa wodnego.

Ilustracja 9: Zdjęcie upraw rzepaku z korony grobli.

Ilustracja 10: Zdjęcie terenów mokradeł z korony Grobli.

Ilustracja 11: Zdjęcie płytkiego zbiornika wodnego zrobione przy południowym końcu Grobli w kierunku północnym.

4.3 Synergiczne współdziałanie obu obszarów w ramach ich różnych krajobrazów i funkcji

Obszar miasteczka z jego uliczkami, rynkiem i zabytkami jest niewielki. Możliwy do zwiedzenia w około jedną godzinę – optymalny dla turysty, który pobieżnie ogląda to co interesujące. Następne dwie godziny można spędzić na Rynku lub w jednej z uliczek, ciesząc się kawą, bądź posiłkiem. Groblę można zwiedzić w pół godziny, choć obecnie jest to zadanie nieco karkołomne. Tereny zlokalizowane na wschodzie miasta, również są atrakcyjne krajobrazowo jednak ich infrastruktura pozostawia wiele do życzenia. Wszystkie obecne walory miasta, to zbyt mało, aby zatrzymać turystę na cały dzień, jednak to właśnie ich dobre współistnienie jest bazą rozwoju. Na każdym z tych terenów należy wydobyć świadectwo historii tak, aby było ono widoczne nie tylko dla osób wtajemniczonych. Te dwa zupełnie różne obszary mogą tworzyć atrakcyjne przestrzenie, które będą dla siebie wzajemnie uzupełnieniem.

4.4 Zieleń w centrum miasta oraz na obrzeżach

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania i analizy map można stwierdzić, iż walor zabytkowy zieleni miasteczka nie powinien dotyczyć zespołów starszych niż 150 lat, co nie oznacza, że na rozpatrywanym terenie mogą wystąpić starsze egzemplarze drzew.

Na mapach do roku 1827 zieleń zaznaczana jest podobnie, niezależnie od sposobu wykonania mapy. Na wszystkich widać przede wszystkim krajobraz otwarty, rolniczy. Drzewa mogły występować przy ulicach, miedzach, czy przy domach, jednak ze względu na zmiany własnościowe oraz zmiany w sposobie budowania domów tamte układy się nie zachowały. Obecnie na terenie miasteczka zlokalizowane są niewielkie skupiska zieleni. Biorąc pod uwagę rolniczo-handlowy charakter miasteczka (sam handel również wynikał z hodowli i upraw lokalnych) to skupiska te nie mogły być terenami parkowymi czy reprezentacyjnymi, a raczej stanowiły sady służące mieszkańcom. Wyjątek stanowi zieleń przy kościele. Tereny rzeki Mlecznej, obecnie obwałowanej, porastają topole i jesiony – to również wynik zmian z początku XX wieku, gdyż wcześniej ten układ wyglądał inaczej. Zieleń na rynku mogła istnieć jako pojedyncze drzewa, które dawały cień na placu targowym. Obecne nasadzenia, przy pierzejach pojawiły się również na początku ubiegłego wieku, gdy rynek zmienił swój charakter i funkcję stając się placem reprezentacyjnym. Wzorem innych miast posadzono wokół niego niskopienne drzewa.

Grobla na wcześniejszych mapach również nie jest obsadzona drzewami, co wynikało z jej funkcji jako budowli inżynierskiej. Będąc obiektem zadarnionym, łatwiej było ją utrzymać i reperować. Zasypanie stawu oraz przemiany społeczno-obyczajowe doprowadziły do obsadzenia Grobli

prawdopodobnie dębami pod koniec XVIII wieku, a widoczna dziś na niej aleja z klonów srebrzystych powstała na początku XX wieku.

Ilustracja 12: Obsadzenie głogami zachodniej pierzei rynku.

Ilustracja 13: Pierzeja północna – lipy drobnolistne – prawdopodobnie w miejscu szpaleru głogów.

Ilustracja 14: Rzeka Mleczna od ulicy Licealnej – widoczne obwałowania i pojedyncze okazy drzew topoli, brzoź i akacji.

Ilustracja 15: Wał rzeki Mlecznej od północy.

Ilustracja 16: Zdjęcie otwartych terenów na północny wschód od miasteczka z widokiem na zadrzewioną groblę. Widać wiele nowych samosiejek a ponad wszystkim górują topole.

Ilustracja 17: Zdjęcie terenu kopca z początku ubiegłego wieku. Widoczne drzewka głównie owocowe. Dziś kopiec porastają przeważnie młode sosny.

Obecnie na terenie pomiędzy Groblą a rzeką Mleczną, wliczając pas terenu na odcinku ulicy Krakowskiej przy cmentarzu, zlokalizowany na południe od ulicy Chemików, znajduje się niewiele kształtowanych założeń zieleni, zachowanych fragmentarycznie. Są to:

1. nasadzenia na Rynku – pierwotnie prawdopodobnie głogami,
2. nasadzenia na cmentarzu – różnorodne – głównie jesiony wyniosłe,
3. nasadzenia na wałach rzeki mlecznej – topole,
4. nasadzenie alejowe przy ulicy Chemików – topole,
5. nasadzenia Grobli – pojedyncze starsze okazy dębów, oraz fragment alei z klonów srebrzystych.

Pozostałe układy zieleni wokół miasteczka wiążą się z coraz mniej rolniczo użytkowanym krajobrazem, czyli polami uprawnymi zarastającymi samosiejkami. Te ostatnie nie są negatywnie wpływającym elementem krajobrazu, jednak zacierają jego dziedzictwo.

4.5 Zieleń na terenie grobli i pozostałości po Wielkim Stawie Bieruńskim

Obecnie Grobla jest w większości porośnięta głównie samosiejkami, z których większość stanowią dorosłe drzewa. W niektórych miejscach występują wiekowe dęby i jesiony. Na środkowym odcinku rośnie aleja klonów srebrzystych. Obecnie Grobla nie jest czytelnym elementem struktury miasta. W odbiorze przypomina linię lasu.

Ilustracja 18: Aleja klonów srebrzystych na Grobli.

Obszar za groblą jest terenem otwartym, niemal pozbawionym dużych drzew, otoczony jest jednak niewielkimi kompleksami leśnymi i mniejszymi skupiskami drzew, które zamykają krajobraz. Pojedyncze drzewa porastające teren to głównie wierzby, brzozy i młode topole. Obecnie na fragmentach obszaru rosną niewielkie zagajniki młodych samosiejek. Część terenu jest wykorzystana rolniczo pod uprawy. Większa część jednak pozostaje terenem podmokłym z płytkimi stawami. W związku z tym porasta go roślinność wodna i nadwodna.

Ilustracja 19: Staw na wschód od Grobli.

5 WALORYZACJA UKŁADU URBANISTYCZNEGO I TYPOLOGIA ZABUDOWY

5.1 Przestrzenie miejskie – place i ulice

Miasta, wsie niezależnie od ich układu i struktury, opierają swój wizerunek przede wszystkim na placach i ulicach. Ściany budynków wydzielają dla nich przestrzeń, tworząc jednocześnie unikalny krajobraz miasta. W przypadku układów wiejskich, luźna perforowana ściana biegnie wzdłuż jednej ulicy, placu rozrzedzając się ku polom. W miastach, które tworzy siatka przecinających się ulic wytwarzają się kwartały, których zewnętrzne elewacje stają się niemal teatralną dekoracją dla miejskiego życia, co odzwierciedlają dekorowane elewacje budynków. W Bieruniu Starym, który nie był nigdy typowym miastem, gdyż do czasów II Wojny Światowej był związany z terenami wiejskimi, taki dekorowany stał się jedynie rynek i niektóre kamieniczki poza rynkiem, reszta miasteczka zachowała pół wiejski charakter, co świadczy o unikalności całego układu.

Ilustracja 20: Widok rynku – pierzeja zachodnia. Pierzeja z reprezentatywną zabudową – o lokalnym charakterze.

Ilustracja 21: Widok rynku – pierzeja wschodnia, najbardziej niespójna. Wyraźne różnice wysokości kamieniczek. Po lewej stronie jedyny jednokondygnacyjny budynek na rynku, obok częściowo przebudowana kamieniczka, dalej jedyny trójkondygnacyjny budynek na rynku.

Ilustracja 22: Widok rynku – pierzeja północna. Najciekawsza pierzeja z żółtą secesyjną kamieniczką, i klasycystyczną obok.

Ilustracja 23: Widok rynku – pierzeja południowa, najgorzej zachowana – 3 kamieniczki z lewej strony mają przebudowane po wojnie elewacje.

Na samym rynku większość kamieniczek ma układ powiększonego domu małomiasteczkowego, charakterystycznego dla tutejszej zabudowy. Kamieniczki są wyższe o jedną kondygnację i cechują się podobnymi detalami, kształtem oraz dachem. Ich dwukondygnacyjny charakter podkreśla ważność samych budynków i tym samym miejsca, w którym są usytuowane. Część z nich posiada ciekawe detale jak boniowanie elewacji, co jednak też było spotykane w domach parterowych. Trzy kamieniczki na rynku są typowo miejskie jeżeli założymy, że detal ma o tej miejscowości decydować. Są to: kamieniczka secesyjna (jedna z dwóch w miasteczku – druga zlokalizowana jest na ulicy Słowackiego), kolejna w tej samej pierzei o typowo klasycystycznym wystroju z boniowaniem oraz trzecia w południowej pierzei również w wystroju klasycystycznym z rozbudowanymi opaskami okiennymi, paneau podokiennymi oraz tympanonowymi naczółkami. Tę szatę rynek zawdzięcza zmianom, które zachodziły w całym regionie na przełomie XIX i XX wieku. Z tego samego okresu pochodzi okoliczne obsadzenie rynku, prawdopodobnie gługami. Elementem wpływającym na to, iż rynek staje się wartościowym i unikatowym placem jest bruk w posadzce całej jego powierzchni. Brakuje tylko historycznego ratusza, którego po pożarze w połowie XIX wieku (ratusz był drewniany) nigdy nie odbudowano. Ratusz znajduje się dzisiaj w najokazalszej kamienicy na rynku z lat 30. pod nr 14. Przy rynku wzniesionych jest 19 kamieniczek i jeden historyczny budynek parterowy.

Wąskie uliczki o niskich ścianach tworzą kameralną skalę. Otaczają je głównie jedno i dwukondygnacyjne budynki. Większość posiada dachy dwuspadowe ustawione kalenicą do ulicy. Uliczki posiadają wąskie chodniki, obecnie w większości pokryte kostką betonową. Na żadnej z miej-

skich uliczek nie rosną drzewa. Najbardziej reprezentatywnymi uliczkami są: ulica Oświęcimska, Krakowska, oraz Słowackiego. Znajduje się przy nich najwięcej oryginalnej zabudowy poza rynkiem. Przy ulicy Oświęcimskiej znajdują się parterowe historyczne budynki natomiast przy ulicach Krakowskiej oraz Słowackiego znajdują się parterowe historyczne budynki oraz historyczne budynki w charakterze małomiasteczkowych kamieniczek.

Ilustracja 24: Widok ulicy Oświęcimskiej z rynku w kierunku północnym. Po lewej widać przebudowane dachy budynków – niehistoryczne lukarny.

Ilustracja 25: Widok ulicy Krakowskiej – 3 parterowe kalenicowe budynki obok siebie – nr 26, 24 i 22.

Ilustracja 26: Widok z rynku na ulicę Słowackiego w kierunku południowym.

Ilustracja 27: Widok ulicy Kopcowej – zespół 2 kalenicowych budynków wykończonych cegłą.

5.2 Typologia i waloryzacja zabudowy

Waloryzację zabudowy, czyli określenie typów budynków i ich wartości, przeprowadzono w zgodności z historycznym układem urbanistycznym miasteczka i lokalnymi tradycjami rzemieślniczo- architektonicznymi. Za najcenniejsze obiekty uznano te budynki, które odpowiadają wzorom historycznej zabudowy małomiasteczkowej, chłopskiej, domów w układzie kalenicowym, czyli zabudowy kształtującej układ urbanistyczny miasta do czasów II Wojny Światowej. Późniejsza zabudowa, głównie jednorodzinna, choć w niektórych przypadkach mogłaby być uznana za wartościową, ma w tym przypadku średnią wartość ponieważ, na terenie kraju powstało wiele takich domów, a do zastanego w Bieruniu Starym układu zabudowy budynki te się nie wpisują. Na terenie miasteczka wyróżnić można szereg typów zabudowy, którym dla celów opracowania nadano odpowiednią symbolikę.

1. **Typ A** – Budynek w formie kamieniczki miejskiej lub małomiasteczkowej. Na ogół dwukondygnacyjny, rzadziej trzykondygnacyjny, kryty zazwyczaj dachem dwuspadowym lub pulpitowym o małym kącie nachylenia połaci, przeważnie budynek 4-6 osiowy, często z charakterystycznym wgłębnym portalem. Budynki te posiadają dosyć bogatą szatę architektoniczną w postaci gzymsów, cokołów, opasek okiennych, czasem dekoracyjnych pilastrów, panneau. Wśród nich przeważają obiekty w stylu nawiązującym do klasycyzmu. Znajdują się również obiekty o charakterze i detalu secesyjnym, czy o stylistyce lat międzywojnia lub powojennej.
2. **Typ B** – Tradycyjna zabudowa kalenicowa w pierzei. Są to obiekty na planie prostokąta, 3-5 osiowe, na ogół parterowe czasem z wysoką partią piwnic i niewielkimi okienkami poddasza pod okapem dachu. Rzadko temu typowi odpowiadają budynki dwukondygnacyjne, gdzie druga kondygnacja jest przekształconym (podniesionym) poddaszem budynku typowego. Parterowe na ogół budynki zawsze w układzie kalenicowym z dwuspadowym wysokim dachem krytym dachówką ceramiczną (obecnie różnie). Co charakterystyczne w żadnym z dachów nie ma lukarn dachowych – są one tutaj niestosowanym elementem. Cechą wyróżniającą są wgłębne portale wejściowe. Budynki na ogół posiadają uproszczony klasycyzujący detal architektoniczny w postaci gzymsów cokołów i opasek okiennych, rzadko pojawiają się na nich pilastry czy pół kolumny, nisze na kapliczkę. Zabudowa ta, wcześniej drewniana, stanowiła pierwotną jednolitą architekturę całego miasteczka.
3. **Typ C** - Tradycyjna zabudowa. Odpowiednik typu B – jako budynek wolno stojący, na planie prostokąta, 3 – 5 osiowe, poza zwartym układem ulicy. Są to obiekty parterowe czasem z wysoką partią piwnic i niewielkimi okienkami poddasza pod okapem dachu. Parterowe budynki zawsze w układzie kalenicowym w stosunku do traktu komunikacyjnego, z dwuspadowym wysokim dachem krytym dachówką ceramiczną (obecnie różnie). W żadnym z dachów nie ma lukarn dachowych – są one tutaj niestosowanym elementem. Cechą charakterystyczną dla każdego z nich są wgłębne portale wejściowe. Budynki na ogół posiadają uproszczony klasycyzujący detal architektoniczny w postaci gzymsów, cokołów i opasek okiennych.
4. **Typ D** – stodoły, budynki gospodarcze – budynki najczęściej jednoprzestrzenne na planie prostokąta, z kamienia, cegły, drewna, z dwuspadowym dachem, krytym pierwotnie dachówką ceramiczną lub gontem.
5. **Typ E** - obiekty sakralne, użyteczności publicznej, karczmy, szkoły etc. Obiekty o charakterystycznej wyróżniającej się architekturze.

6. **Typ G** – obiekty współczesne jednorodzinne, wielorodzinne i w zabudowie plombowej dysharmonizujące z architekturą tradycyjną w układzie urbanistycznym.
7. **Typ H** - współczesne obiekty przemysłowe, gospodarcze, produkcyjne, magazynowe, handlowe etc. Obiekty o charakterystycznej architekturze, dysharmonizujące z architekturą w układzie urbanistycznym.

Obiekty proponuje się podzielić na 4 kategorie wartości:

- Obiekty bardzo cenne,
- Obiekty cenne,
- Obiekty o średniej wartości,
- Obiekty o niskiej wartości.

Dwie pierwsze kategorie to obiekty o tradycyjnej architekturze, na ogół przedwojenne, w układzie urbanistycznym. Obiekty są nie przekształcone bądź o małej lub średniej skali przekształceń, tj.: nowa stolarka okienna i drzwiowa, przemurowane okna, skutny detal, docieplenie, przebudowany dach – lukarny czy okna połaciowe. W tej kategorii znalazło się kilka obiektów będących obecnie pustostanami, znajdującymi się w średnim stanie technicznym – są one jednak na tyle ważne dla całości układu iż uznano je za równie cenne.

W dwóch pozostałych kategoriach znajdują się obiekty dysharmonizujące z układem urbanistycznym, tradycyjną zabudową, obiekty współczesne oraz obiekty z pierwotnego układu osiedleńczego, jednak tak mocno przekształcone, iż zatracają one swój pierwotny charakter.

Łącząc typologię budynków z wartością obiektów powstało 17 kategorii waloryzacyjnych architektury, na podstawie których można pokazać, które obszary na terenie miasteczka są najcenniejsze i wymagają największej ochrony. Doskonale obrazują to załączniki graficzne.

Obiekty bardzo cenne

1. Typ A – kamieniczka miejska;
2. Typ B – tradycyjna zabudowa kalenicowa w pierzei;
3. Typ C – tradycyjna zabudowa;
4. Typ D – stodoły, budynki gospodarcze;
5. Typ E – obiekty sakralne, użyteczności publicznej.

Obiekty cenne

1. Typ A1 – kamieniczka miejska przebudowana;
2. Typ B1 – tradycyjna zabudowa kalenicowa w pierzei przebudowana;
3. Typ C1 – tradycyjna zabudowa przebudowana;
4. Typ D1 – stodoły, budynki gospodarcze przebudowane;
5. Typ E1 – obiekty sakralne, użyteczności publicznej przebudowane.

Obiekty o średniej wartości

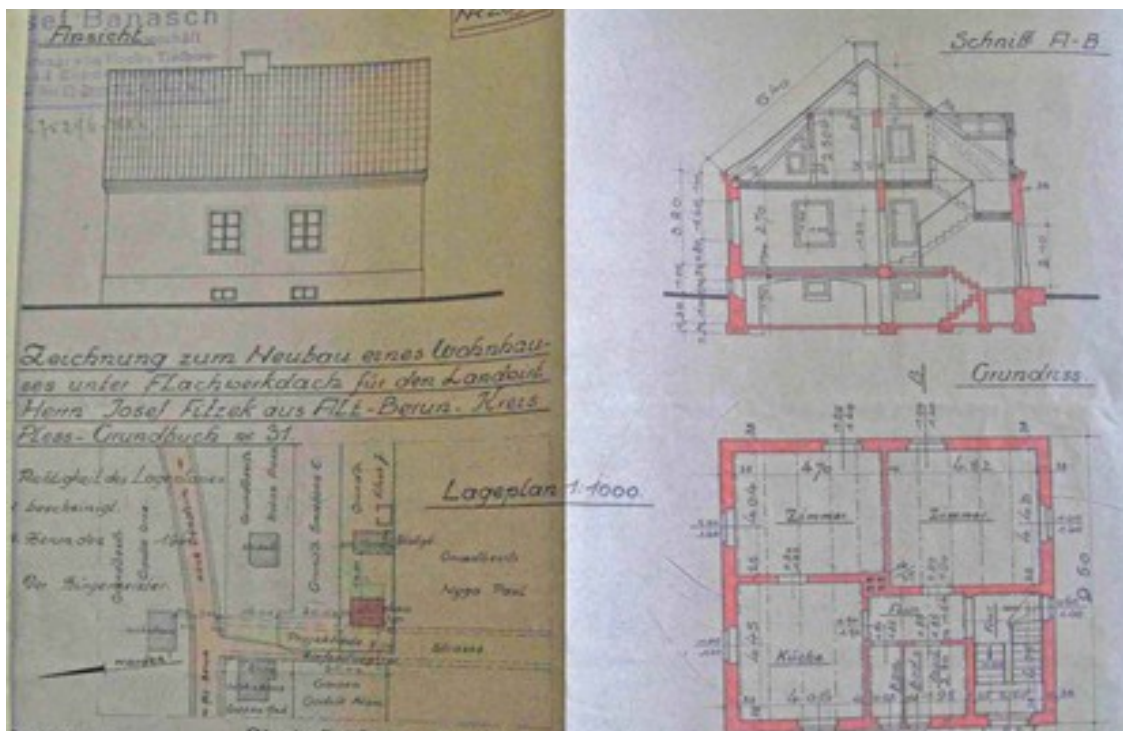
1. Typ A2 – kamieniczka miejska mocno przebudowana / zdegradowana;
2. Typ B2 – tradycyjna zabudowa kalenicowa w pierzei mocno przebudowana / zdegradowana;
3. Typ C2 – tradycyjna zabudowa mocno przebudowana / zdegradowana;
4. Typ D2 – stodoły mocno przebudowane / zdegradowane;
5. Typ E2 – obiekty sakralne, użyteczności publicznej mocno przebudowane / zdegradowane;
6. Typ G – budynki współczesne.

Obiekty o niskiej wartości

1. Typ H – współczesne obiekty przemysłowe, gospodarcze, produkcyjne, magazynowe, handlowe.

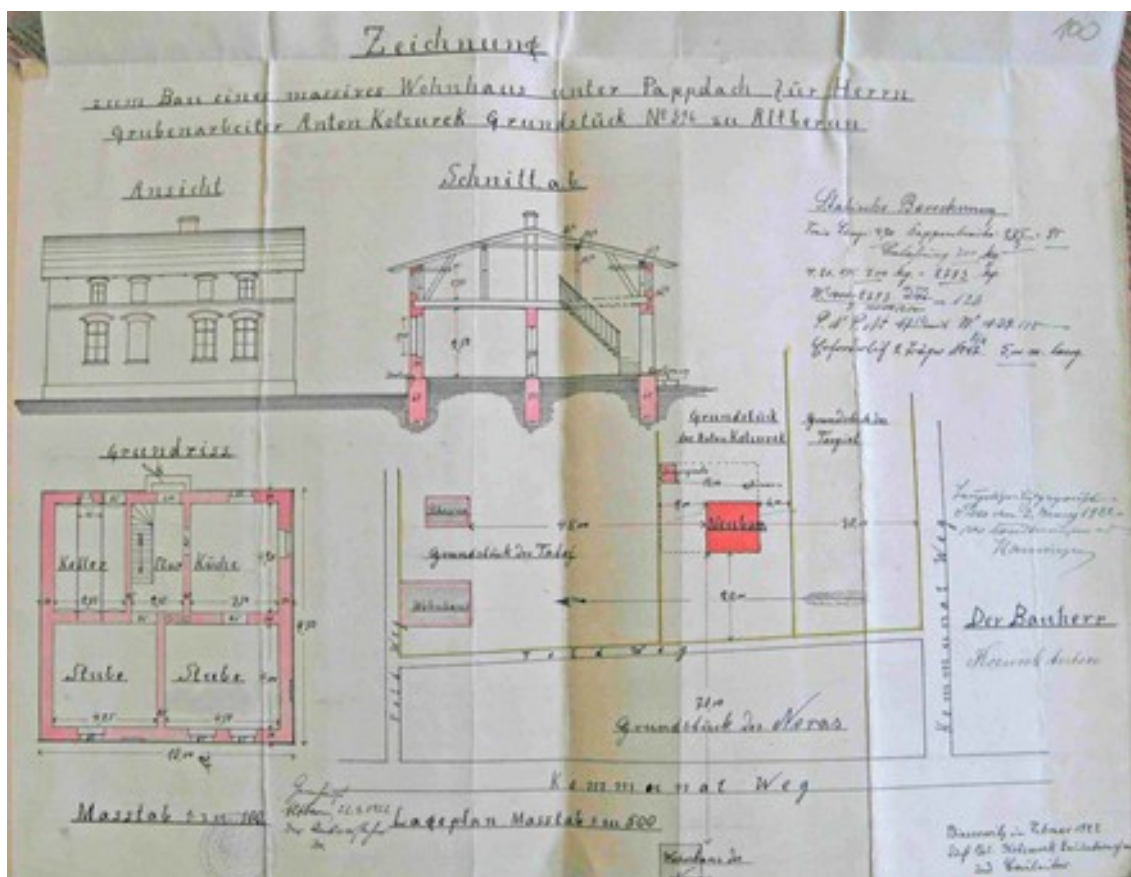
Typologia zabudowy na podstawie wybranych historycznych planów budowlanych:

Obecnie, na terenie miasta, wiele historycznych obiektów zostało w różnym stopniu przebudowanych. Analiza historycznych projektów pozwala określić kierunek postępowania z tak przekształconymi obiektami. Poniżej zestawiono kilka reprezentatywnych projektów, oraz widoków miasta, które pozwalają określić typowe elementy i sposób zabudowy.

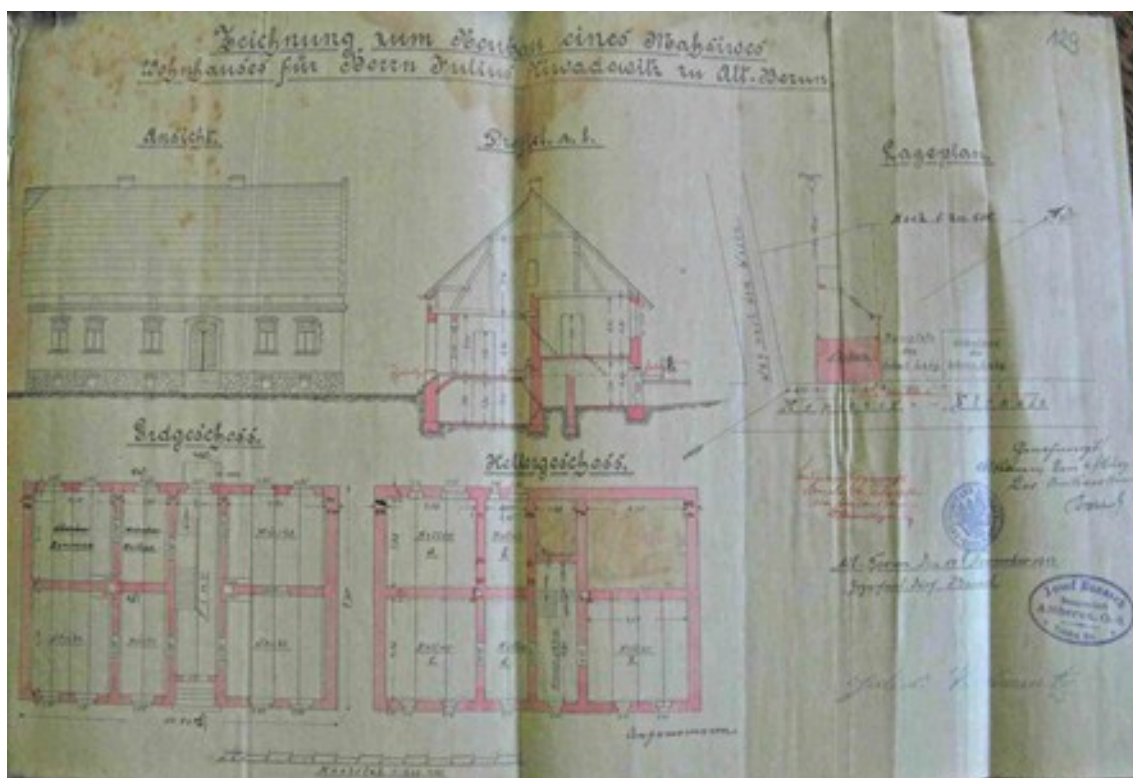
Ilustracja 28: Projekt budynku Josefa Fitzek, przy ul. Wylotowej, z roku 1941.

Na planie widoczny jest typowy mieszkalny budynek, parterowy, podpiwniczony, z poddaszem, nakryty wysokim dwuspadowym dachem. Budynek posiada niewiele detali – gzyms, cokół oraz opaski okienne. Prawdopodobnie wykończenie elewacji w tynku. Dach bez okapu kryty dachówką. Okna sześciopolewe.

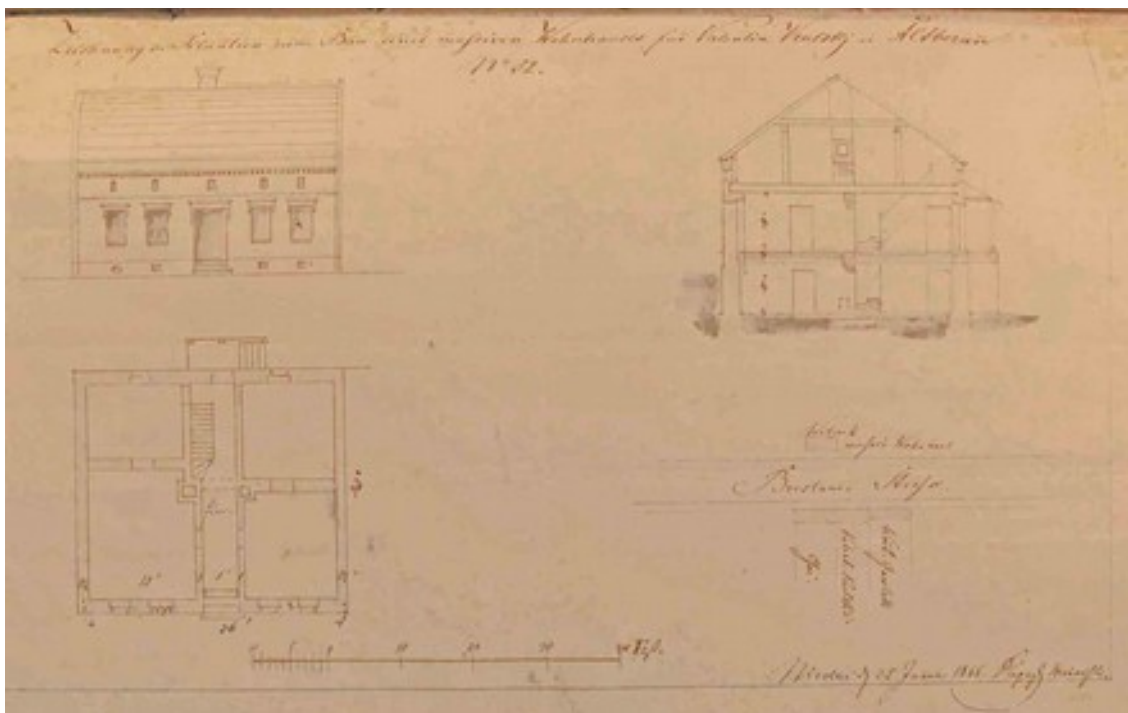
Ilustracja 29: Projekt budynku Antona Kotzurek, z 1922 roku

Na planie widoczny jest typowy mieszkalny budynek, parterowy, podpiwniczony, z poddaszem, nakryty niskim dwuspadowym dachem. Budynek posiada niewiele detali – gzyms, cokół oraz nadproża okienne. Prawdopodobnie wykończenie elewacji w cegle. Budynek posiada wyższe ścianki kolankowe z otworami okiennymi poddasza. Dach z niewielkim okapem. Okna sześciopolo-

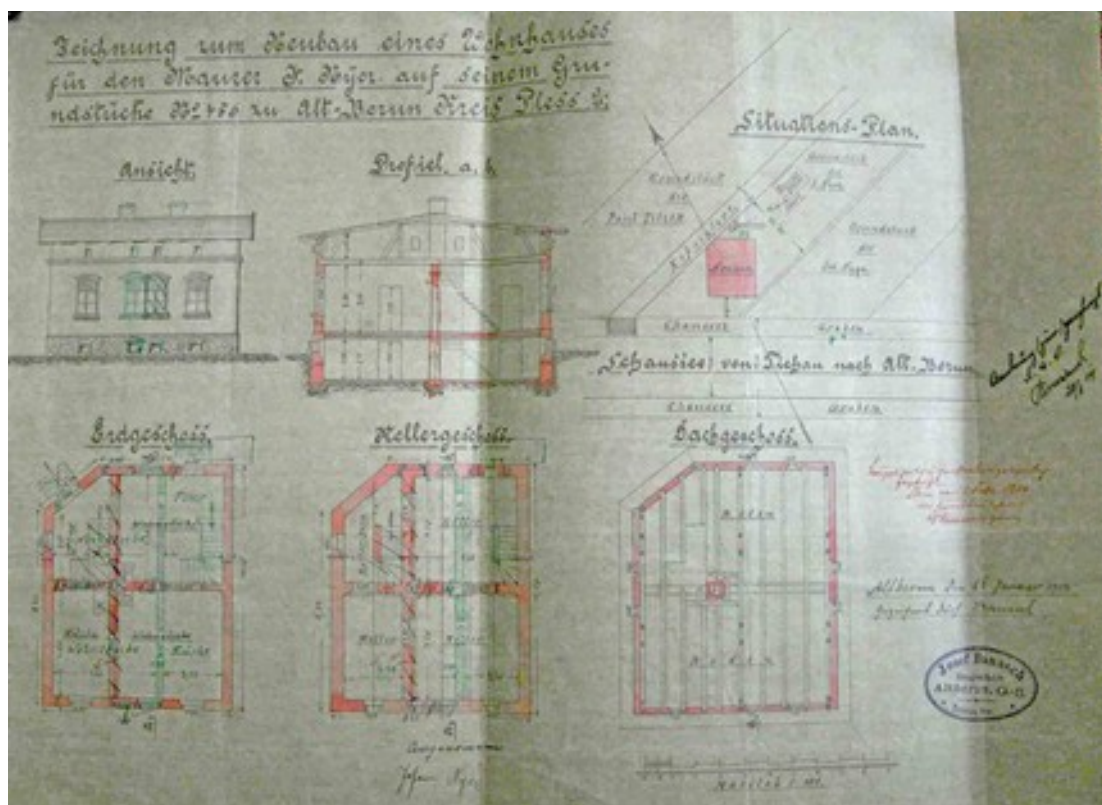
Ilustracja 30: Projekt budynku Juliusa Niwadowitz, z 1913 roku.

Na planie widoczny jest typowy mieszkalny budynek, parterowy, podpiwniczony, z poddaszem, nakryty wysokim dwuspadowym dachem. Budynek posiada niewiele detali – gzyms, cokół, nadproża okienne. Prawdopodobnie wykończenie elewacji w cegle. Dach bez okapu kryty dachówką. Widoczne są okienka poddasza i piwnicy. Cokół kamienny. Schody sugerują portal wgłębny. Okna czterodzielne.

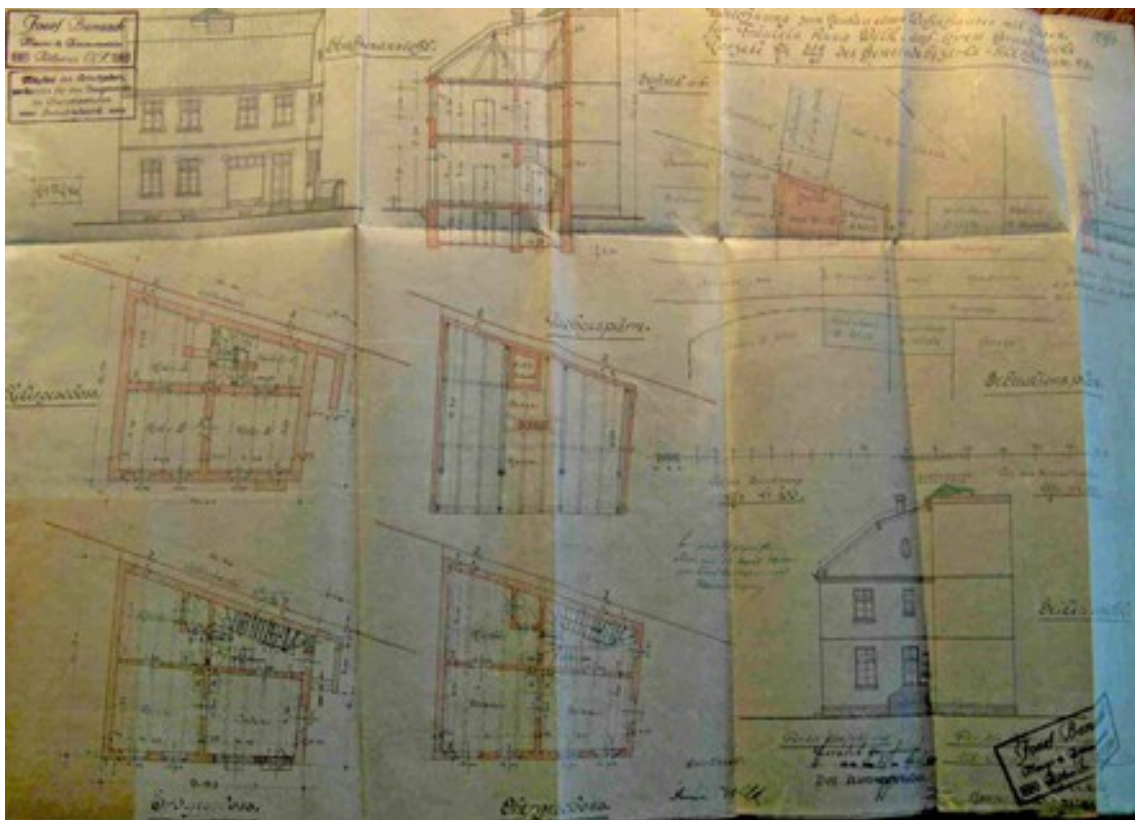
Ilustracja 31: Projekt budynku Valentina Kulsky, z 1866 roku ulica Oświęcimska.

Na planie widoczny jest typowy mieszkalny budynek, parterowy, podpiwniczony, z poddaszem, nakryty wysokim dwuspadowym dachem. Budynek posiada niewiele detali – gzyms, cokół, opaski okienne zwieńczone gzymsem. Prawdopodobnie wykończenie elewacji w tynku. Dach bez okapu kryty dachówką. Widoczne są okienka poddasza i piwnicy. Cokół kamienny. Schody sugerują portal wgłębny. Sposób rysowania gzymsu wieńczącego sugeruje elementy ceramiczne.

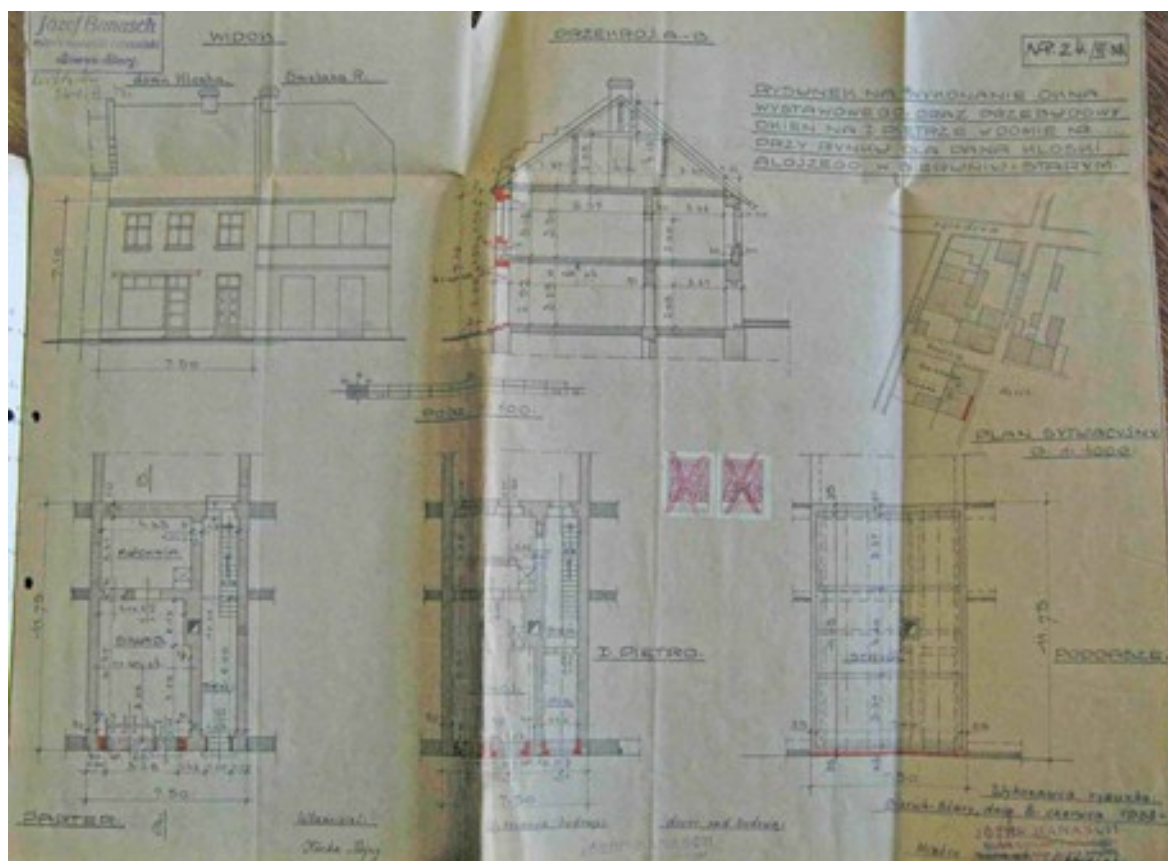
Ilustracja 32: Projekt budynku Maurera J. Nycz, z 1914 roku.

Na planie widoczny jest typowy mieszkalny budynek, parterowy, podpiwniczony, z poddaszem, nakryty niskim dwuspadowym dachem. Budynek posiada niewiele detali – gzyms, cokół oraz nadproża okienne. Prawdopodobnie wykończenie elewacji w cegle. Budynek posiada wyższe ścianki kolankowe z otworami okiennymi poddasza. Dach z niewielkim okapem. Cokół kamienny. Okna czterodzielne, sześciopolewe.

Ilustracja 33: Projekt budynku Anny Wilk, z 1920 roku.

Na planie widoczny jest typowy mieszkalny budynek, w typie miejskiej kamieniczki piętrowy, podpiwniczony, z poddaszem, nakryty wysokim dwuspadowym dachem. Budynek posiada niewiele detali – gzyms, cokół, opaski okienne. Prawdopodobnie wykończenie elewacji w tynku. Dach bez okapu kryty dachówką. Widoczne są okienka poddasza i piwnicy. Cokół kamienny. Schody sugerują portal wgłębny. Budynek w rzucie dostosowany do kształtu działki. Okna czterodzielne, sześciopolowe.

Ilustracja 34: Projekt budynku Pana Kloski z 1938 roku – Rynek.

Na planie widoczny jest typowy mieszkalny budynek, w typie miejskiej kamieniczki piętrowy, podpiwniczony, z poddaszem, nakryty wysokim dwuspadowym dachem. Budynek posiada niewiele detali – gzyms, cokół, opaski okienne. Prawdopodobnie wykończenie elewacji w tynku. Dach bez okapu kryty dachówką. Schody sugerują wypłycony portal wgłębny. Budynek w rzucie dostosowany do kształtu działki. Okna czterodzielne.

Ilustracja 35: Pocztówka z początku XX wieku.

Na pocztówce widać południową pierzeję rynku. Widoczne budynki to obiekty typu małomiasteczkowej kamieniczki. Kamieniczki są otynkowane, dwie z nich posiadają boniowane elewacje. Detal architektoniczny prosty zbliżający się do klasycyzmu. Opaski okienne i drzwiowe widoczne na każdej z nich widoczne głównie okna czterodzielne.

Ilustracja 36: Pocztówka z początku XX wieku – widok ulicy Krakowskiej.

W widoku ulicy Krakowskiej uderza mnogość obiektów parterowych stanowiących pierwotną strukturę miasta. Na pierwszym planie z lewej kamieniczka z boniowaną elewacją, gzymsami, opaskami okiennymi, panneau podokiennym w 1 piętrze, detalem nadokiennym w formie gzymsu, zdwojone okienka poddasza, w narożu balkon z kutą balustradą. Widoczne obiekty parterowe posiadają odsłonięte kamienne cokoły i w większości opaski drzwiowe i okienne. Dachy z niewielkimi tylko okapami opierające się na gzymsach wieńczących.

Ilustracja 37: Widok ulicy Wylotowej (na zdjęciu budynek szewca, Paula Dlugon, przy ul. Wylotowej 3) – początek XX wieku.

Widoczny na pierwszym planie obiekt w typie miejskiej kamieniczki – przebudowany ze starszego parterowego obiektu. Góra ceglana, parter – oryginalny boniowany, opaski okienne (widoczne ich rozrzeźbienie). Obiekt w tle, przy ul. Wylotowej 5, również posiada gzyms, cokół i opaski okienne.

Ilustracja 38: Widok rynku i zabudowy w okresie międzywojennym.

Zdjęcie z lotu ptaka pozwala zobaczyć jak kształtowała się zabudowa ulic, kalenicowa o zbliżonych gabarytach i pokryciu dachowym.

Na podstawie analiz zdjęć i projektów budynków można wskazać wspólne cechy zabudowy, które kształtują spójną strukturę miasteczka:

1. Zwarta jedno lub dwukondygnacyjna bryła.
2. Budynki podpiwniczone – często z okienkami piwnicznymi.
3. Wszystkie obiekty posiadają cokół – najczęściej odsłonięty, wysunięty przed lico elewacji – w większości licowany kamieniem wapiennym / dolomitem.
4. Budynki posiadają gospodarcze poddasza, często z okienkami poddasza w elewacji głównej i w szczytowych.
5. Najczęściej elewacje szczytowe ślepe – za względu na możliwość zabudowy obiektów obok, w obiektach narożnych zdarzają się dachy naczółkowe lub wielospadowe.
6. Dachy ograniczone niskimi ściankami pożarowymi.
7. Elewacje najczęściej tynkowane – ponad cokołem. Występują też elewacje ceglane bądź w łączonej technice.

8. Występowanie kamienia w elewacjach ogranicza się do partii cokołowej, schodów, ścian szczytowych. Brak detali opracowanych w kamieniu.
9. Wszystkie budynki posiadają detale architektoniczne – opaski okienne, gzymsy.
10. Detale architektoniczne opracowywane w tynku, rzadziej w cegle.
11. Wszystkie budynki (za wyjątkiem części z lat 30. XX wieku) posiadają okna w formie pionowego prostokąta – czterodzielne czasem sześciopolowe.
12. W obiektach głównie ceglanych ale nie tylko, okna zwieńczone są często łukiem odcinkowym.
13. Okienka poddasza małe w formie pionowego prostokąta, czasem zdwojone czasem przesklepione łukowo.
14. Opaski okienne w trzech głównych typach. Najczęściej wokół okna profilowana opaska. Czasem tylko w formie 1-2 cm występu tynku o różnej szerokości a czasem wgłębna.
15. Gzymsy bez wyjątku profilowane. Zawsze gzyms wieńczący – który zachodzi fragmentami na elewacje szczytowe, jeżeli takie są. Czasem gzyms nad parterem i w partii cokołu.
16. W bardziej okazałych obiektach – głównie kamieniczkach występuje na elewacji boniowanie, oraz inne elementy architektoniczne - neostylowe.
17. Często na elewacji obecny portal wgłębny, czasem przesklepiony łukiem odcinkowym.
18. Czasem w okazalszych występuje środkowy lub boczny ryzalit zwieńczony szczytem.
19. Prawie w ogóle nie występują lukarny dachowe, wyjątkiem w skali całego miasteczka są zaledwie dwie kamieniczki – jedna w rynku, druga przy ulicy Krakowskiej, które posiadają lukarny w połaciach dachu.
20. Jedynymi elementami na dachu są zawsze ceglane kominy, najczęściej po dwa.
21. Obiekty w zabudowie miejskiej lokowane bezpośrednio przy chodniku.
22. Obiekty poza zabudową śródmiejską lokowane niedaleko chodnika, zawsze kalenicą równoległą do ulicy.
23. Pomimo czarno-białych zdjęć można stwierdzić że kolorystyka miasteczka jest mocno ujednolicona (głównie w jasnych odcieniach), ze względu na koszty oraz dostępność farb i pigmentów można zakładać, iż kolorystyka budynków typowych ograniczała się do naturalnych kolorów tyków i wypraw wapiennych, natomiast obiekty neostylowe mogły posiadać bogatszą kolorystykę.

W obiektach występują również inne materiały – jak drewno, czy detale takie jak kolumny, okulusy itp. Świadczą one o indywidualności i niepowtarzalności tychże obiektów na tle

miasteczka. Cechy opisane powyżej powinny wpływać na odtwarzanie historycznej zabudowy i być uwzględniane podczas wznoszenia nowych obiektów w mieście.

5.3 Wykaz obiektów

Tabelaryczne zestawienie obiektów, w tabeli czerwonym kolorem wyróżniono obiekty bardzo cenne. Pośród 320 zwaloryzowanych obiektów znalazło się 99 obiektów bardzo cennych.

Typ A – kamieniczka miejska **30**,

Typ B – tradycyjna zabudowa kalenicowa w pierzei **46**,

Typ C – tradycyjna zabudowa **3**,

Typ D – stodoły, budynki gospodarcze **7**,

Typ E – obiekty sakralne, użyteczności publicznej **9**.

Tabela 1: Wykaz obiektów.

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
1	ADAMA 1	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	1	24
2	ADAMA 3	H	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
3	ADAMA 4	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
4	ADAMA 5	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
5	ADAMA 6	D1 +G	Średniej wartości Cenna			
6	ADAMA 7	G	Średniej wartości			
7	ADAMA 9-11	G	Średniej wartości			
8	ADAMA / SPIŻOWA 12	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
9	ADAMA 13	G +D	Średniej wartości Bardzo cenna		2	
10	ADAMA 14	A2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
11	ADAMA 15	G	Średniej wartości			
12	ADAMA 17	B1	Cenna			
13	ADAMA 19	H	Niskiej wartości			
14	ADAMA 21	B2	Średniej wartości			
15	ADAMA TRAFO	H	Niskiej wartości			

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
16	ANDRZEJA 1	B2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
17	BOJSZOWSKA 2	A2	Średniej wartości			
18	GAJOWA 59	C	Bardzo cenna		3 i 4	
19	HEJNAŁOWA 1	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	6	29
20	HEJNAŁOWA 3	H	Niskiej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
21	JERZEGO 4	H	Niskiej wartości			30
22	JERZEGO 6	D	Cenna			
23	KADŁUBOWA 2	A2	Średniej wartości			
24	KADŁUBOWA 3	B2	Średniej wartości			
25	KADŁUBOWA 4	A2	Średniej wartości			
26	KADŁUBOWA 5	B	Bardzo cenna		7	
27	KADŁUBOWA 6	A2	Średniej wartości			
28	KADŁUBOWA 7	G	Średniej wartości			
29	KADŁUBOWA BASEN	H	Niskiej wartości			
30	KAMIENICZNA 6	G	Średniej wartości			
31	KAMIENICZNA 8	G	Średniej wartości			
32	KAMIENICZNA 9	G	Średniej wartości			
33	KAMIENICZNA 10	G	Średniej wartości			
34	KAMIENICZNA 12	G +D1	Średniej wartości Cenna			
35	KAMIENICZNA 13	G	Średniej wartości			
36	KAMIENICZNA 15	G	Średniej wartości			
37	KOLUMBA 1	A2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
38	KOPCOWA 2	B1	Cenna			
39	KOPCOWA 3	B1	Cenna			
40	KOPCOWA 4	A2	Średniej wartości			
41	KOPCOWA 5	A2	Średniej wartości			
42	KOPCOWA 6	A2	Średniej wartości			
43	KOPCOWA 7	B1	Cenna			
44	KOPCOWA 8	A2	Średniej wartości			
45	KOPCOWA 9	A2	Średniej wartości			
46	KOPCOWA 10	A	Bardzo cenna		8	
47	KOPCOWA 11	A2	Średniej wartości			
48	KOPCOWA 12	A1	Cenna			
49	KOPCOWA 13	B1	Cenna			

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
50	KOPCOWA 14	A2	Średniej wartości			
51	KOPCOWA 14A	G	Średniej wartości			
52	KOPCOWA 16	A2	Średniej wartości			
53	KOPCOWA 18	A2	Średniej wartości			
54	KOPCOWA 20	B	Bardzo cenna		9	33
55	KOPCOWA 21	G	Średniej wartości			
56	KOPCOWA 21A	G	Średniej wartości			
57	KOPCOWA 22	B	Bardzo cenna		10	34
58	KOPCOWA 23	G	Średniej wartości			
59	KOPCOWA 24	A2	Średniej wartości			
60	KOPCOWA 24A	G	Średniej wartości			
61	KOPCOWA 26	A1	Cenna			
62	KOPCOWA 26A	G	Średniej wartości			
63	KOPCOWA 28	B	Bardzo cenna		11	
64	KOPCOWA 30	G	Średniej wartości			
65	KOPCOWA 32	-----	NIE ISTNIEJE	-----		
66	KRAKOWSKA / TOCHY	G+D2	Średniej wartości Średniej wartości			
67	KRAKOWSKA 2 / RYNEK 7	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	57	92
68	KRAKOWSKA 3	E	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	12	36
69	KRAKOWSKA 4	A2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		37
70	KRAKOWSKA 5	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		38
71	KRAKOWSKA 6	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		40
72	KRAKOWSKA 7	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		41
73	KRAKOWSKA 8	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	13	42
74	KRAKOWSKA 9	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		43
75	KRAKOWSKA 10	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		44
76	KRAKOWSKA 11	A1/A2	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		45
77	KRAKOWSKA 12	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		47
78	KRAKOWSKA 13	A2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		48

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
79	KRAKOWSKA 14	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		49
80	KRAKOWSKA 16	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	14	50
81	KRAKOWSKA 17	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
82	KRAKOWSKA 18	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		51
83	KRAKOWSKA 20	B1	Cenna			52
84	KRAKOWSKA 21	A1	Cenna			
85	KRAKOWSKA 22	B	Bardzo cenna		15	53
86	KRAKOWSKA 24	B	Bardzo cenna		16	54
87	KRAKOWSKA 25	B	Cenna			
88	KRAKOWSKA 26	B	Bardzo cenna		17	55
89	KRAKOWSKA 28 (dom nauczyciela)	E	Bardzo cenna		18	56
90	KRAKOWSKA 29	B	Cenna			57
91	KRAKOWSKA obok nr. 30	A2 +E +H	Średniej wartości Bardzo cenna Niskiej wartości		19	
92	KRAKOWSKA 36	E2	Średniej wartości		20	59
93	KRAKOWSKA 38	E	Bardzo cenna		21	
94	KRAKOWSKA 63ABC	G+B1	Cenna			
95	KOŚCIÓŁ BARTŁOMIEJA Granice obejmują całość obiektu w ramach ogrodzenia i wyposażenie wnętrza	E	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 675/66 28 V 1966	24	35
96	KOŚCIÓŁ WALENTEGO Granice obejmują całość obiektu w ramach ogrodzenia i wyposażenie wnętrza	E	Bardzo cenna		25	60
97	KAPLICA CMENTARNA	E	Bardzo cenna		23	
98	KS. KUDERY 4	G	Średniej wartości			
99	KS. KUDERY 5	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	26	
100	KS. KUDERY 6	G	Średniej wartości			
101	KS. KUDERY 7	G	Średniej wartości			
102	KS. KUDERY 9	G	Średniej wartości			

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
103	KS. KUDERY 10	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		64
104	KS. KUDERY 11	B1	Cenna			
105	KS. KUDERY 14	G	Średniej wartości			
106	KS. KUDERY 16	G	Średniej wartości			
107	KS. KUDERY 18	G	Średniej wartości			
108	KS. KUDERY 20	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	27	65
109	KS. KUDERY 22	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	28	66
110	LATOCHY 3-5	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
111	LICEALNA STODOŁA	D	Bardzo cenna			
112	LICEALNA 1	H	Niskiej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
113	LICEALNA 6	D	Cenna			
114	LICEALNA 12	A	Bardzo cenna		29	67
115	LICEALNA TRAFO	H	Niskiej wartości			
116	MACIEJA / OŚWIĘCIMSKA	E	Bardzo cenna		49	
117	MACIEJA 1	B	Bardzo cenna		30	68
118	MACIEJA 3	B1	Cenna		31	
119	MACIEJA 4	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
120	MACIEJA 5	A2	Średniej wartości			
121	MACIEJA 7	A	Bardzo cenna		32	69
122	MACIEJA 9	G	Średniej wartości			
123	MACIEJA 11	G	Średniej wartości			
124	MACIEJA 13	B	Bardzo cenna		33	70
125	MACIEJA 16	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
126	MACIEJA / RATUSZOWA	D1	Cenna			
127	MACIEJA 17	G+D	Średniej wartości Bardzo cenna			
128	MACIEJA 19	H	Niskiej wartości			
129	MACIEJA 20	B	Cenna			
130	MACIEJA 21	G	Średniej wartości			
131	MACIEJA 23	B	Bardzo cenna		34	72
132	MACIEJA 25	G	Średniej wartości			
133	MACIEJA 27	B2	Średniej wartości			
134	MACIEJA 28	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	35	

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
135	MACIEJA 28-30	H	Niskiej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
136	MACIEJA 34	B+D	Bardzo cenna Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	36	
137	MACIEJA 34-28	H	Niskiej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
138	KS. MACIERZYŃSKIEGO 5	G	Średniej wartości			
139	KS. MACIERZYŃSKIEGO 6	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
140	KS. MACIERZYŃSKIEGO 7	H	Niskiej wartości			
141	KS. MACIERZYŃSKIEGO 10-12	B1	Cenna			
142	KS. MACIERZYŃSKIEGO 12-22	D2	Średniej wartości			
143	KS. MACIERZYŃSKIEGO 17	G+D	Średniej wartości Bardzo cenna		37	
144	KS. MACIERZYŃSKIEGO 22	G	Średniej wartości			
145	KS. MACIERZYŃSKIEGO 23	G	Średniej wartości			
146	KS. MACIERZYŃSKIEGO 24	G	Średniej wartości			
147	KS. MACIERZYŃSKIEGO 33	G	Średniej wartości			
148	KS. MACIERZYŃSKIEGO 34	G	Średniej wartości			
149	KS. MACIERZYŃSKIEGO 35-37	G	Średniej wartości			
150	KS. MACIERZYŃSKIEGO 50	G	Średniej wartości			
151	KS. MACIERZYŃSKIEGO 56	G	Średniej wartości			
152	OŚWIĘCIMSKA /RYNEK 16	A2 A	Średniej wartości Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
153	OŚWIĘCIMSKA 430	H	Niskiej wartości			
154	OŚWIĘCIMSKA 433	G	Średniej wartości			
155	OŚWIĘCIMSKA 434	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
156	OŚWIĘCIMSKA 436	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	38	
157	OŚWIĘCIMSKA 437	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
158	OŚWIĘCIMSKA 439	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
159	OŚWIĘCIMSKA 440	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	39	76
160	OŚWIĘCIMSKA 441	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
161	OŚWIĘCIMSKA 442	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
162	OŚWIĘCIMSKA 443	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	40	77
163	OŚWIĘCIMSKA 444	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	41	79
164	OŚWIĘCIMSKA 445	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
165	OŚWIĘCIMSKA 446	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	42	80
166	OŚWIĘCIMSKA 448	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	43	81
167	OŚWIĘCIMSKA 450	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	44	82
168	OŚWIĘCIMSKA 452	B2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
169	OŚWIĘCIMSKA 453	H	Niskiej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
170	OŚWIĘCIMSKA 454	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	45	
171	OŚWIĘCIMSKA 455	H	Niskiej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
172	OŚWIĘCIMSKA 456	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	46	84
173	OŚWIĘCIMSKA 458	B2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
174	OŚWIĘCIMSKA 460	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	47	85
175	OŚWIĘCIMSKA 462	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	48	
176	RYNEK 1	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	50	86
177	RYNEK 2	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	51	87
178	RYNEK 3	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	52	88
179	RYNEK 4	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	53	89
180	RYNEK 5	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	54	90
181	RYNEK 6	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	55	91

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
182	RYNEK 8	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	57	93
183	RYNEK 9	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	58	94
184	RYNEK 10	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	69	95
185	RYNEK 11	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	70	96
186	RYNEK 12	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	71	97
187	RYNEK 13	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	72	98
188	RYNEK 14	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	73	99
189	RYNEK 15	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	74	100
190	RYNEK 16	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	75	101
191	RYNEK 17	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	76	102
192	RYNEK 18	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	77	103
193	RYNEK 19	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	78	104
194	RYNEK 20	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	79	105
195	SŁOWACKIEGO 1	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	70	107
196	SŁOWACKIEGO 2	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		108
197	SŁOWACKIEGO 3	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	71	109
198	SŁOWACKIEGO 4	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	72	110
199	SŁOWACKIEGO 5	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	73	109
200	SŁOWACKIEGO 6	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
201	SŁOWACKIEGO 8	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
202	SŁOWACKIEGO 9	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	74	111
203	SŁOWACKIEGO 10	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
204	SŁOWACKIEGO 11	A2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
205	SŁOWACKIEGO 12	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	75	112

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
206	SŁOWACKIEGO 13	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
207	SŁOWACKIEGO 14	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
208	SŁOWACKIEGO 15	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	76	113
209	SŁOWACKIEGO 16	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
210	SŁOWACKIEGO 17	A2	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
211	SŁOWACKIEGO 18	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
212	SŁOWACKIEGO 19	A1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		114
213	SŁOWACKIEGO 20	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
214	SŁOWACKIEGO 21	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
215	SŁOWACKIEGO 22	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
216	SŁOWACKIEGO 23	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	77	115
217	SŁOWACKIEGO 24	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
218	SŁOWACKIEGO / SPYRY10	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		106
219	SPYRY 3	A2	Średniej wartości			
220	SPYRY 4	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	79	
221	SPYRY 5	B1	Cenna			
222	SPYRY 7	G	Średniej wartości			
223	SPYRY 8	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
224	SPYRY 9	B1	Cenna			
225	SPYRY 11-13	G	Średniej wartości			
226	KS. TROCHY 1	A1	Cenna			
227	KS. TROCHY 2	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
228	KS. TROCHY 3	G	Średniej wartości			
229	KS. TROCHY 4	B+D1	Bardzo cenna		81 i 82	116
230	KS. TROCHY 7	B2	Średniej wartości			
231	KS. TROCHY	B	Bardzo cenna		83	117
232	KS. TROCHY 9	G	Średniej wartości			
233	KS. TROCHY 11	B2	Średniej wartości			

LP	ADRES	TYP	WARTOŚĆ	EWIDENCJA	KARTA WALORYZAC YJNA - NR	KARTA ADRESOWA GEZ - NR
234	KS. TROCHY 13	B2	Średniej wartości		84	118
235	KS. TROCHY 15-17	A1	Cenna			
236	KS. TROCHY 19	H	Niskiej wartości			
237	KS. TROCHY 20	B	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966	85	
238	KS. TROCHY 22	B1	Cenna			
239	KS. TROCHY 27	G	Średniej wartości			
240	KS. TROCHY 29	G	Średniej wartości			
241	WYLOTOWA 1	A	Bardzo cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		124
242	WYLOTOWA 5	G	Średniej wartości	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		
243	WYLOTOWA 7	B1	Cenna	UKŁAD URBANISTYCZNY A 731/66 15 VI 1966		125
244	WYLOTOWA 11	G	Średniej wartości			
245	WYLOTOWA 12	B1	Cenna			126
246	WYLOTOWA 13	C1	Cenna			
247	WYLOTOWA 13A	G	Średniej wartości			
248	WYLOTOWA 16	G	Średniej wartości			
249	WYLOTOWA 17	C	Cenna			127
250	WYLOTOWA 18	G	Średniej wartości			
251	WYLOTOWA 19	G1+D1	Cenna Cenna			
252	WYLOTOWA 24	G	Średniej wartości			
253	WYLOTOWA 26	C1	Cenna			
254	WYLOTOWA 28-30	G	Średniej wartości			
255	WYLOTOWA 31	B1	Cenna			
256	WYLOTOWA 31A	G	Średniej wartości			
257	WYLOTOWA 32	C1	Cenna			
258	WYLOTOWA 33	G	Średniej wartości			
259	WYLOTOWA 34	G	Średniej wartości			
260	WYLOTOWA 39	G	Średniej wartości			
261	WYLOTOWA 39A	G	Średniej wartości			

5.4 Wnioski z waloryzacji krajobrazu i zabudowy

Studia map, archiwalnych zdjęć i projektów, studia historyczne, oraz wizyty w terenie są próbą oceny walorów kulturowo przyrodniczych przedmiotowego obszaru.

Na podstawie powyższych starano się określić następujące wartości:

1. Czytelny układ urbanistyczny miasteczka, układ działek oraz rozplanowanie i sposób sytuowania budynków są w dużej mierze do dziś czytelne.
2. Na rozpatrywanym terenie zachowało się do dzisiaj przeszło dwieście budynków historycznych z czego około stu ma wysoką wartość, co stanowi duży udział procentowy w całości zabudowy na rozpatrywanym terenie.
3. Struktura układu urbanistycznego jest czytelna i w dużej mierze niezakłócona. W większości przypadków budynki trzymają gabaryty sąsiadów, linie zabudowy, układ dachów.
4. Większość z zachowanych budynków jest do siebie podobna, ma podobny układ i artykulację fasad, podobny sposób budowania oraz zbliżone materiały.
5. Na terenie miasteczka znajduje się wiele budynków z wgłębnym portalem wejściowym. Takie ich nagromadzenie jest unikatowe.
6. Powiązanie miasteczka z rzeką i jej regulowanymi brzegami oraz Wielką Groblą. Bliskość tych elementów tworzy unikalny układ.
7. Pozostałość po Wielkim Stawie Bieruńskim, czy duży otwarty teren pól, rozlewisk, mokradeł, jezior i strumieni stanowi dziś dom dla wielu gatunków zwierząt, w krajobrazie, który jest swoistą mieszanką geometrycznych terenów pól uprawnych i organicznych terenów przyrodniczych.
8. Na terenie miasteczka zachowało się dużo elementów nieożywionych zbudowanych przez człowieka, jak i elementów ożywionych, które człowiek ukształtował, ich ilość oraz wzajemne przeplatanie się stanowią o ich wartości.

Rozpatrywany teren jest cenny historycznie, urbanistycznie, przyrodniczo, a elementy te są spójne i nierozrwalne.

Powiązanie terenów urbanistycznych o ciekawej historii i zachowanym wyglądzie oraz terenów przyrodniczych stwarza duży potencjał rozwojowy (jeżeli powyższe wartości będą utrzymane, pielęgnowane oraz ich rozwój będzie harmonijny w oparciu o te wartości i w powiązaniu z nimi).

Na rozpatrywanym terenie wyłaniają się dwa układy: funkcjonalne i ochrony. Stare miasto i Grobla wraz z Wielkim Stawem. Dla każdego z tych układów powinny obowiązywać inne sposoby ochrony i zagospodarowania oraz ekspozycji wartości historycznych. Ich bliskość jest tutaj kluczowym atutem, gdyż te dwa tereny funkcjonalnie będą się wzajemnie uzupełniać.

Wyniki powyższych waloryzacji zestawiono na mapach [M2](#) i [M3](#). Mapa M2 przedstawia kolorystycznie rozmieszczenie wartościowej zabudowy zgodnie z typologią przyjętą w tekście. Odcieniami czerwieni zaznaczono obiekty o różnych wartościach – dla typu kamieniczki miejskiej.

Obiekty w odcieniach niebieskości to obiekty jednokondygnacyjne budynków w układach kalenicowych, wolno stojących, gospodarczych. Na mapie nie zestawiono kolorystycznie budynków współczesnych, co pozwala zobaczyć strukturę zabudowy zabytkowej na tle istniejącej i dostrzec jak wiele się jej zachowało. Na mapie M3 zaznaczono odcieniami czerwieni ogólny walor historyczny elementów zabudowy i terenu, co pozwala zobaczyć jak skupiona jest wartość w miasteczku i powoli rozprasza się wokół.

5.5 Granice parków kulturowych

Granice i obszary parków kulturowych zaznaczono na mapie [M4](#).

Na rozpatrywanym terenie po przeprowadzeniu badań, wizji lokalnych, zapoznaniu się z planami miejscowymi określono dwa obszary graniczące ze sobą, które mają stać się Parkami Kulturowymi.

PARK KULTUROWY DLA OBSZARU STAROMIEJSKIEGO

Granice dla Parku Kulturowego dla Obszaru Staromiejskiego stanowią obwałowania rzeki Mlecznej po jej zachodniej i północnej stronie. Dalej na północy zaczyna się wspólna granica, która biegnie wzdłuż zachodniej granicy działek 133/9; 134/9; 409/8; 411/8 851/9, następnie wzdłuż południowej granicy działki 850/9, zachodniej granicy działki 859/11, obejmuje fragment ulicy Wylotowej, następnie po zachodniej stronie grobli wzdłuż ulicy ks. Macierzyńskiego, na południowej granicy działki nr 833/144 i 831/305, przecina ulicę Chemików, biegnie wzdłuż zachodniej granicy działki 901/306, północnej granicy działki 691/316, wzdłuż wschodniej granicy cmentarza, wpada na ulicę Krakowską, gdzie kończy się wspólna granica. Od południa granicę stanowi południowa granica działki ulicy Krakowskiej – 188/175, działki z zabudowaniami przy placu św. Walentego. Dalej południowa granica ciągnie się przy ulicy Chemików na działkach po jej południowej stronie, następnie na zachodzie przecina ulicę Chemików i rzekę Mleczną tworząc pełen obwód.

PARK KULTUROWY DLA OBSZARU GROBLI W BIERUNIU

Granice dla Parku Kulturowego dla Obszaru Grobli stanowią obwałowania rzeki Mlecznej po jej zachodniej i północnej stronie, poczynając od działki 95/20 na granicy obu parków. Na północy park sięga linii wyznaczonej pomiędzy działkami 107/37 na zachodzie i północną granicą działki 83/3 na wschodzie. Następnie granica ciągnie się po zachodniej stronie Grobli aż do

południowo - wchodniej granicy działki 485/4 i 484/4, gdzie skręca na wschód, przebijając ulicę Wylotową i biegnie wzdłuż północnych granic działek 691/56; 307/56; 583/55; 581/55, dochodzi do działek drogi DK nr 44, gdzie opada na południowy wschód wzdłuż drogi aż do wschodniej granicy działki nr 625/32, następnie od północy i zachodu omija działkę 155/7, dalej opada na południe. Od południa biegnie północnymi granicami działek nr: 19; 391/20; 384/20; 383/20; 382/20; 806/24; 83/24; 865/24; 824/25; 118/24; 736/25. Obejmuje działkę nr 60 – wjazd na groblę. Dalej biegnie północnymi granicami działek nr: 664/309; 808/309; 961/310; 597/310; 587/313; 954/313; 952/314; 315, 690/316, dochodzi do granicy cmentarza, włączając się we wspólną granicę na południu.

6 OGÓLNE ZASADY OCHRONY

W zakresie funkcji na terenie Parku Kulturowego dla Obszaru Staromiejskiego należy zachować małomiasteczkowy charakter miasta. Prócz funkcji mieszkalnej i rolnej (w dotychczasowym charakterze) dopuszcza się funkcję handlową, usługową oraz w wyznaczonych obiektach urzędową, czy użyteczności publicznej. Nie należy lokować w obrębie układu staromiejskiego przemysłu (za wyjątkiem manufaktury, rzemiosła i niewielkich wytwórni dla lokalnego rynku, typu piekarnia itp.). Istniejące zakłady mleczarskie można utrzymać – proponuje się nowe nasadzenia zieleni wokół, głównie klonem pospolitym i lipom drobnolistną. Ustanawia się zakaz na obszarze parku kulturowego składowania lub magazynowania odpadów.

W zakresie zabudowy istniejącej i nowo projektowanej na objętym opracowaniem terenie, należy zachować rozplanowanie ulic i placu rynkowego w ich historycznym przebiegu oraz przekroju (szerokość ulicy). Dotyczy to również historycznej linii zabudowy i wysokości ścian (w zabudowie plombowej). Bezwzględnie należy zachować zasadnicze proporcje wysokościowe, kształtujące sylwetę zespołu staromiejskiego i jego fragmentów. Zabrania się budowania budynków mających więcej niż dwie funkcjonalne kondygnacje (w zespole staromiejskim) oraz zabrania się budowania budynków posiadających więcej niż jedną kondygnację poza zespołem staromiejskim. Budynki plombowe mogą różnić się w gabarytach wysokościowych nie więcej niż 20% wysokości budynków sąsiednich. Jeżeli budynek plombowy powstaje przy budynkach 2 kondygnacyjnych może mieć 2 kondygnacje, jeżeli przy parterowych musi pozostać parterowy, jeżeli na styku różnych może być parterowy bądź dwukondygnacyjny. Linia gzymsów powinna być utrzymana. Należy zachować historyczne podziały działek. Dopuszcza się budowanie wyższej kondygnacji poddasza, w taki sposób aby część jej wysokości ukryta była w dachu.

W ulicach o lokalnym charakterze postuluje się przywrócić dawne nawierzchnie (kostka brukowa, cegła). Prace restauracyjne, remontowe i modernizacyjne w obiektach o walorach zabytkowych nie mogą zmienić ich wyglądu, dekoracji, lub ich charakteru. Aby utrzymać pierwotny wygląd ulic, nie wolno zmieniać kształtu dachu, jego ceramicznego pokrycia, ani wprowadzać dodatkowych lukarn, facjat czy innych otworów okiennych w połacie dachowe od strony ulic i placów. Dopuszcza się wprowadzenie otworów okiennych w połaciach dachowych – najlepiej w formie okien połaciowych od strony elewacji tylnej i frontowej za wyjątkiem frontowych elewacji w pierzejach rynkowych. W przypadku śmierci technicznej obiektów dysharmonijnych i planowanej wymiany kubatury, należy dążyć do odtworzenia pierwotnej zabudowy (na podstawie ikonogra-

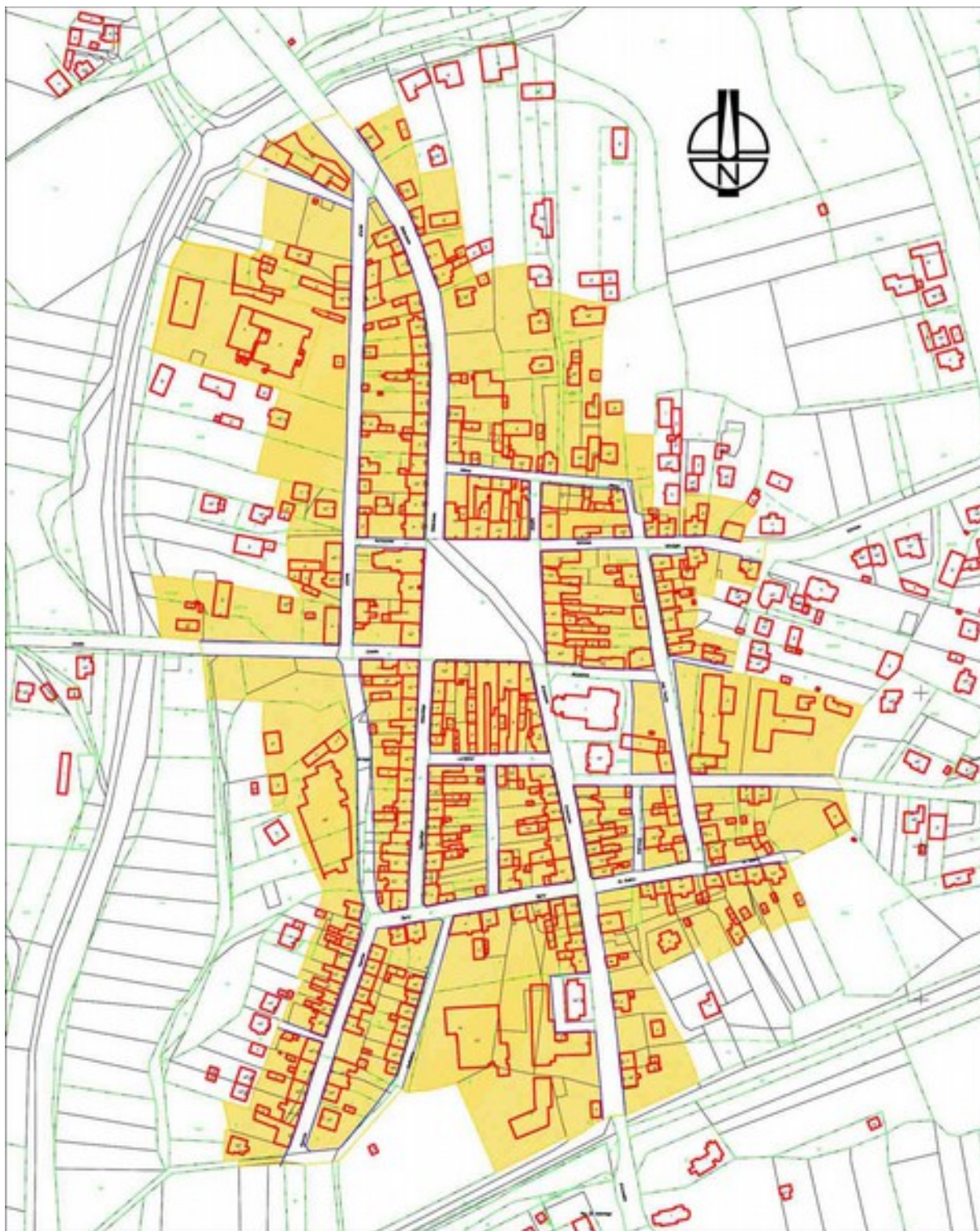
fii) lub zaprojektować budynki w charakterze otaczających go obiektów. W przypadku budynków w złym stanie technicznym po potwierdzeniu ekspertyzą techniczną można dany budynek wyburzyć. Przed wyburzeniem należy wykonać dokumentację fotograficzną i wykonać białą kartę zachowawczą obiektu. W miejscu rozebranego obiektu można wybudować obiekt powtarzający wygląd obiektu pierwotnego, jego gabaryty kształt i bryłę oraz materiały, dopuszcza się podwyższenie budynku maksymalnie o 20% wysokości najwyższego budynku w pierzei ulicy. Nowa zabudowa powinna być dostosowana do historycznej kompozycji urbanistycznej w wymiarze lokalnym lub do charakteru pierzei, której wygląd znany jest z ikonografii (w zakresie sytuacji, skali, bryły i podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni murów i otworów). Zastrzega się jednak, iż nowe budynki mogą posiadać większe otwory okienne (wymagane przepisami) muszą mieć one niemniej pionowe proporcje.

W przypadku wymiany stolarki okiennej i drzwiowej należy dążyć do odtworzenia stolarek na podstawie ikonografii lub analogi. Sugeruje się opracować katalog drzwi, okien charakterystycznych dla górnośląskiej zabudowy małomiasteczkowej (parterowej i piętrowej). Zaleca się stosowanie drewnianej stolarki odtwarzającej historyczny detal ślusarski, dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z zachowaniem historycznych detali i podziałów.

W zakresie nawierzchni i małej architektury, w ulicach o lokalnym charakterze postuluje się przywrócić dawne nawierzchnie (kostka brukowa, cegła).

Zabrania się wykonywania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych. Należy dążyć do odtworzenia murowanych ogrodzeń z deskowanymi bramami, charakterystycznymi dla zabudowy w mieście. Sugeruje się opracować katalog typowych rozwiązań ogrodzeń, bram, furtek.

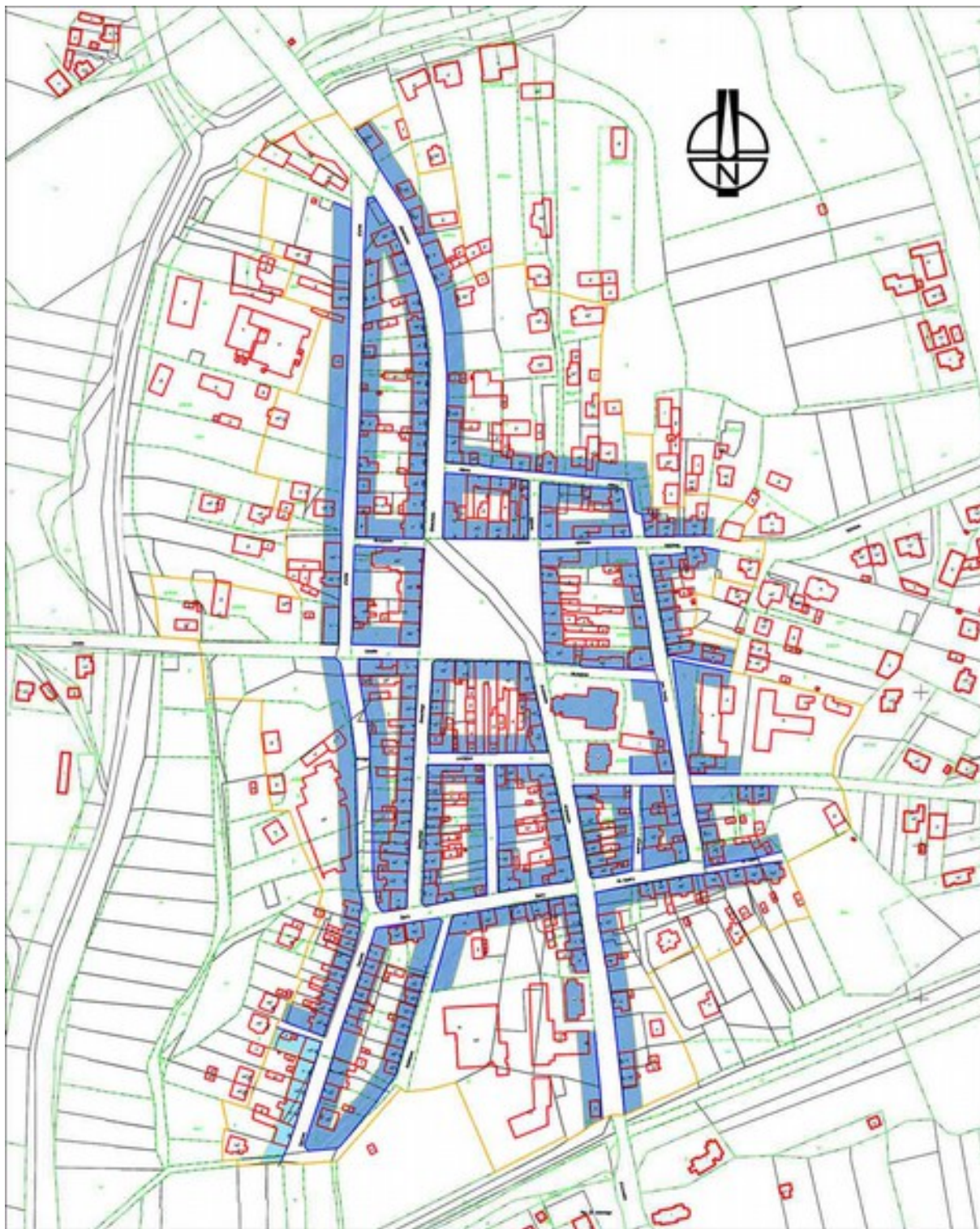
Wszelka działalność inwestycyjno-budowlana i prace ziemne powinny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.

Ilustracja 39: Schemat strefy zabudowy śródmiejskiej (maksymalnie dwukondygnacyjnej z poddaszem w dwuspadowym dachu).

Zasady dotyczące zabudowy śródmiejskiej (wytyczne dotyczą budynków nowo projektowanych):

1. Maksymalne gabaryty budynków: podpiwniczenie, 2 kondygnacje i wysoki dach z poddaszem, bez lukarn w elewacji frontowej. Lukarny w nowych budynkach powinny mieć nowoczesną formę.
2. Budynki budowane obok kolejnych nie mogą gabarytami przekraczać sąsiedztwa o więcej niż 20 % jeżeli obok jest budynek jednokondygnacyjny. Nowy obiekt również musi posiadać jedną kondygnację. Wysokość budynków nie może być jednak wyższa niż najwyższy obiekt w pierzei ulicy.
3. Zabudowa wnętrza działki – budynki o większych gabarytach niż 40 m kwadratowych powinny mieć dwuspadowy dach. Budynki mniejsze mogą posiadać dach płaski. Nie może on być jednak widoczny z ulicy.
4. Nowe budynki nie mogą posiadać tynków natryskowych w formie nakropu lub tzw. „baranka”, dopuszcza się tynki natryskowe drobnoziarniste, gładkie. Preferuje się tynki zacierane ręcznie w stonowanych, naturalnych odcieniach.
5. Dachy mają być kryte czerwoną, nieszkliwioną dachówką (preferowana dachówka, to karpiówka). Dopuszcza się blachę płaską, łączoną na rąbek stojący, a w przypadku dachów płaskich – papę. W przypadku obiektów, których pierwotnym pokryciem dachowym była dachówka cementowa, należy dopuścić wymianę pokrycia na materiał analogiczny w kolorze czerwonym.
6. Budynki mogą posiadać okładzinę kamienną, charakterystyczną dla regionu, drewnianą, bądź klinkierową.
7. Zakazuje się stosowania blacho-dachówki i dachówki cementowej. Zakazuje się okładania budynków lub ich części sajdingiem i innymi tworzywami sztucznymi, blachą falistą i trapezową, płytkami gresowymi i ceramicznymi.

Ilustracja 40: Schemat zabudowy pierzejowej w miasteczku – obecnej oraz nowo budowanej. Niebieskim kolorem oznaczono ciągi pierzei ulicznych, które należy utrzymać.

Zasady dotyczące zabudowy pierzejowej :

1. Maksymalne gabaryty budynków (podpiwniczenie, dwie kondygnacje i wysoki dach z poddaszem, bez lukarn i okien połaciowych od strony elewacji frontowej – to jest od strony ulicy w pierzejach rynkowych). Wytyczne dotyczą budynków nowo projektowanych.
2. Budynki budowane obok kolejnych nie mogą gabarytami przekraczać sąsiedztwa o więcej niż 20 % jeżeli obok jest budynek jednokondygnacyjny – nowy też musi posiadać jedną kondygnację.
3. Nowe budynki nie mogą posiadać tynków natryskowych w formie nakropu bądź tzw. „baranka”, jedynie zacierane ręcznie. Dopuszcza się tynki w jasnych, stonowanych kolorach o odcieniach naturalnych.
4. Dachy dwuspadowe mają być kryte czerwoną, nieszkliwioną dachówką karpiówką. Dopuszcza się blachę płaską, łączoną na rąbek stojący, a w przypadku dachów płaskich – papę. W przypadku obiektów, których pierwotnym pokryciem dachowym była dachówka cementowa, należy dopuścić wymianę pokrycia na materiał analogiczny w kolorze czerwonym.
5. Budynki mogą posiadać okładzinę kamienną, drewnianą, bądź klinkierową (dotyczy budynków nowo projektowanych).
6. Układ elewacji nie powinien przekraczać średniej długości elewacji budynków w sąsiedztwie. Jeżeli budowany będzie długi budynek, powinien w elewacji być podzielony wizualnie na mniejsze (dotyczy budynków nowo projektowanych).
7. Okna powinny mieć pionowe proporcje, ale mogą być większe od historycznych (dotyczy budynków nowo projektowanych).
8. Przy remoncie historycznych budynków powinno się przywracać im detal architektoniczny w pełnej, a nie uproszczonej formie (gzymсы, opaski okienne profilowane).
9. Restaurowane budynki nie mogą posiadać tynków natryskowych – tylko zacierane ręcznie, w jasnych kolorach (w odcieniach naturalnych). Jeżeli badania wykażą inny kolor, to powinien on być zastosowany.
10. Zakaz docieplania historycznych budynków posiadających detal architektoniczny, historycznych budynków wykończonych cegłą elewacyjną, kamieniem, cegłą klinkierową.
11. W przypadku budynków historycznych należy zachować lub odtwarzać materiały wykończeniowe, który były pierwotnie stosowane na elewacjach.
12. Zakazuje się stosowania blacho-dachówki i dachówki cementowej. Zakazuje się okładania budynków lub ich części sajdingiem i innymi tworzywami sztucznymi, blachą falistą i trapezową, płytkami gresowymi i ceramicznymi.

6.1 Zasady ochrony dla obszarów ulic i placów

Należy wyznaczyć granice możliwości zabudowy pierzejowej na terenie miasteczka, tak aby utrwalić pierwotny, historyczny układ urbanistyczny. Na pozostałych terenach powinny stać tylko obiekty wolno stojące, bądź w zabudowie bliźniaczej.

Zaleca się systematyczną wymianę kostki betonowej i betonowych krawężników nagranitowe i drobną kostkę brukową. W następnym etapie należy rozważyć wymianę części nawierzchni asfaltowych na terenie parku kulturowego na nawierzchnie z dużej kostki brukowej, ciętych z granitu lub innego wytrzymałego kamienia. Dodatkowe nawierzchnie brukowane, nie obciążone ruchem pieszym, czy drogowym, jak obrzeża, fragmenty placów, przestrzeń przy zieleni etc. można brukować kamieniem wapiennym. Zaleca się wprowadzenie na najszerszym ciągu komunikacyjnym zieleni towarzyszącej w formie niewielkich drzew o kulistej koronie – klonów, bądź lip – mapa nr 3.

6.2 Zasady ochrony dla przestrzeni otwartych

Tereny otwarte, obecne w historycznym krajobrazie miasteczka należy utrzymać. Terenami otwartymi będą :

1. ciąg zieleni i pól uprawnych przy rzece Mlecznej na zachodzie i północy,
2. tereny bezpośrednio przy Grobli,
3. tereny na wschód od Grobli.

Na terenach otwartych zabrania się sadzenia dużych drzew, bądź dopuszczania aby wyrastały tam samosiejki. Tereny rolnicze należy utrzymać jako takie. Można wprowadzać na tereny na zachód od Grobli funkcję np.: stadnin koni i ośrodków jazdy konnej. Na terenach przy rzece Mlecznej można wprowadzić funkcje parkowe (bez nasadzania dużymi gatunkami drzew) czy funkcje sportowe w formie boisk, kortów tenisowych itp. Na terenach otwartych można wprowadzać drogi i ciągi piesze szutrowe, wysypane żwirem (bez trwałej nawierzchni asfaltowej, płyt). Dozwolone jest wprowadzanie małej architektury zgodne z zasadami poniżej (pkt. 6.3). Można stawiać obiekty nie związane trwale z gruntem, bądź niewielkie pawilony, będące koniecznością dla obsługi tych terenów. Należy je zaprojektować i wybudować tak, aby nie stanowiły kontrastu dla środowiska w jakim stoją. Dozwolone są obiekty wykonane w drewnie, szkłe, bądź kamieniu (najlepiej wapiennym, bądź dolomicie). Sugeruje się je obsadzać pnączami, aby stapiały się z krajobrazem.

6.3 Zasady ochrony i wytyczne dla elementów małej architektury, reklam szyldów, ogrodzeń, itp.

Reklamy

1. Reklamy z nazwami sklepów, firm, szyldy, znaki firmowe, tablice informacyjne itp. powinny być montowane jedynie w pasie parteru (czyli w strefie handlu), do linii gzymsu nad częścią handlową, jako szyldy informujące i wizytówki danego sklepu, oraz obejmować tylko te firmy, które prowadzą działalność w danym budynku.
2. Reklamy powinny być opracowane indywidualnie, w dostosowaniu do danego obiektu, jego gabarytów, kolorystyki oraz jego otoczenia; powinny być elementem plastycznym dostosowanym do charakteru obiektu, nie powinny być sporządzone w kolorach technicznych.
3. Lokalizacja reklam na budynku powinna być uporządkowana, a gabaryty ujednolicone. Wzór gabarytów w załączniku do planu ochrony.
4. Reklamy nie mogą zdominować zabytkowej zabudowy i muszą uwzględniać charakter i funkcję obiektu.
5. Reklamy powinny być dostosowane wielkością, krojem literownictwa, formą, materiałem i stonowaną kolorystyką do kolorystyki i charakteru elewacji, na której mają być umieszczone oraz ilością (dla jednej firmy dopuszczalna jest jedna reklama).
6. Montaż reklam nie może uszkodzić istniejących detali architektonicznych
7. Zalecane stosowania reklam wspornikowych, w tym wykonanych w metaloplastyce, drewnie lub innych naturalnych materiałach.
8. Zakazane jest stosowania billboardów, banerów i siatek reklamowych o dużych gabarytach (za wyjątkiem remontowanych budynków i wyłącznie w trakcie prowadzenia prac).
9. Na terenie obu parków kulturowych powinna być wprowadzona ujednolicona informacja turystyczna w formie znaków stojących, zawieszanych na budynkach, wmurowywanych w posadzkę.

Ogrodzenia

1. Zabrania się stosowania ogrodzeń betonowych, zarówno w całości jak i fragmentarycznie. Żaden z elementów ogrodzeń widoczny z ulicy nie może być betonowy.
2. Zaleca się przy większych ogradzanych obszarach stosowanie drewnianych płotów.

3. Poza ścisłym obszarem śródmieścia pozwala się na stosowanie ogrodzeń z siatek, pod warunkiem, iż będą one przesłonięte żywopłotem. Dopuszcza się tutaj (również poza ścisłym śródmieściem) sadzenie żywotników, które tę funkcję spełnią.
4. Dopuszcza się ogrodzenia drewniano-klinkierowe.
5. Zaleca się wykonywanie murków, murów, murków oporowych, ogrodzeń wykończonych lokalnym wapiennym kamieniem. Przy terenach zieleni dopuszczalne jest stosowanie gabionów.
6. Zakazuje się stosowania ogrodzeń z kutyh przęsł, bądź podobnych. W uzasadnionych przypadkach – głównie dla ważnych obiektów użyteczności publicznej, dopuszcza się ogrodzenia kute o prostych formach z uproszczonym detalem, bez stosowania elementów giętych, łukowych czy ozdobników.

Elementy małej architektury

1. Nakazuje się, aby wszelkie elementy małej architektury wykańczane były drewnem, lokalnym kamieniem, bądź w uzasadnionych przypadkach innymi rodzajami kamienia.
2. Wszystkie elementy wykonane z metalu, (tj. zawiesia szyldów, słupy latarni drogowych itp.), powinny być malowane na kolor szary w odcieniu ciemnego grafitu.
3. Zaleca się wymianę wszelkich istniejących betonowych słupów elektrycznych i oświetleniowych na lekkie stalowe, malowane na kolor grafitowy.
4. Dopuszcza się stosowanie opraw świetlnych stylizowanych. Powinny być one jednak ujednolicone dla całości miasteczka.

6.4 Zasady ochrony dla budynków o charakterze zabytkowym i dla budynków w rejestrowym obszarze układu urbanistycznego

6.4.1 Ogólne zasady ochrony w rejestrowym obszarze układu urbanistycznego

1. Należy zachować budynki, ich bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny.
2. Przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze czerwonym, w odcieniu cegły, dopuszcza się stosowanie łupka naturalnego. Zakazuje się wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. W przypadku obiektów, których pierwotnym pokryciem była dachówka cementowa, należy dopuścić pokrycie analogiczne w kolorze czerwonym. Dopuszcza się papę lub blacho-dachówkę na dachach krytych obecnie dachówką cementową. Zaleca się stosowanie blach płaskich, łączonych na rąbek stojący.
3. Ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane, zabrania się bezwzględnie stosowania tynków natryskowych, bądź fakturowych (chyba że takowe istnieją jako oryginalne na historycznym obiekcie).
4. Dopuszcza się tynki w jasnych, stonowanych kolorach o odcieniach naturalnych (z zachowaniem, w miarę możliwości, kolorystyki potwierdzonej badaniami).
5. Nowe okna należy wykonywać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywracać pionowe proporcje otworom okiennym przebudowanym po roku 1945. Zaleca się stosowanie drewnianej stolarki odtwarzającej historyczny detal ślusarski, dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z zachowaniem historycznych detali i podziałów.
6. Nowe drzwi zewnętrzne należy wykonywać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”). Katalog jest załącznikiem do opracowania.
7. Zaleca się wykonywanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).
8. Zaleca się utrzymanie i odtworzenie detalu architektonicznego.
9. Zaleca się odsłanianie cokołu budynków, przy obiektach docieplonych i obiektach docieplanych zaleca się wykonanie w systemie ścian trójwarstwowych, gdzie trzecia warstwa odpowiada materiałowi na oryginalnej ścianie. Dotyczy cokołów i ścian szczytowych budynku bez detalu architektonicznego.
10. Zaleca się utrzymanie w elewacjach wrót drewnianych (jeżeli występują). Należy wykonywać wrota drewniane wzorowane na innych tego typu elementach.

11. Wszystkie obiekty typu pawilony bądź inne, które odbiegają położeniem od pozostałych na danej ulicy, a zostały wybudowane po 1945 roku, należy przebudować tak, aby spełniały kalenicowy układ miasteczka, bądź w razie ich śmierci technicznej, zastąpić nowymi pasującymi.
12. Nowe budynki na zapleczach pierzei nie mogą swoim gabarytem przekraczać wysokości budynków do których są dobudowywane oraz nie powinny mieć więcej kondygnacji niż budynki zapleczowe w ich bezpośrednim, bądź najbliższym otoczeniu.
13. Zabrania się stosowania wszelkiego rodzaju lukarn na dachach historycznych obiektów od strony elewacji frontowej, jeżeli pierwotnie one nie występowały (w przypadkach potwierdzonych materiałami archiwalnymi).
14. Nowe obiekty powinny gabarytami i linią zabudowy pasować do ogólnej zasady urbanistycznej miasteczka, i nie przekraczać gabarytami dachów i elewacji więcej niż 20% swojego bezpośredniego sąsiedztwa.
15. Nowe obiekty powinny formą i materiałem nawiązywać do historycznych, powinny się różnić detalem wykończenia okien drzwi dachów etc. Powinny być scalone kolorystycznie z otoczeniem (obowiązuje ta sama kolorystyka, jak dla obiektów historycznych). Materiały wykończeniowe nowych obiektów mogą być tylko naturalne tzn. kamień, dachówka, blacha tytan-cynk, blacha miedziana, drewno w naturalnym kolorze, tynki, szkło, itp.

6.4.2 Szczegółowe zasady ochrony wartościowych budynków historycznych

BUDYNKI W TYPIE: JEDNOKONDYGNACYJNEJ, TRADYCYJNEJ ZABUDOWY KALENICOWEJ W PIERZEI, WOLNO STOJĄCEJ, STODOŁY, BUDYNKI GOSPODARCZE.

W przypadku obiektów krytych obecnie blacho-dachówką, blachą płaską, falistą lub trapezową, oprócz zalecanej dachówki ceramicznej, nieszkliwionej w kolorze czerwonym, dopuszcza się wymianę pokrycia na nowe z blachy płaskiej, łączonej na rąbek stojący. W przypadku obiektów posiadających dachówkę cementową, dopuszcza się wymianę pokrycia na analogiczne w kolorze czerwonym.

ADAMA 1

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem naczółkowym, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy obecnie detal architektoniczny, głównie fragmentarycznie zachowany gzyms koronujący. Otwory okienne w części przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. część okien przy remoncie przemurować - przywracając do stanu pierwotnego; okna w układzie pionowym; nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

ADAMA 13

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ gospodarczego budynku jednokondygnacyjnego, potynkowany. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki cementowej. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, wrota malować w naturalnych odcieniach brązów;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów.

GAJOWA 59

DOM

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolno stojącego, jednokondygnacyjnego, potynkowanego. O charakterze małomiasteczkowym / wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada szczątkowy detal architektoniczny – opaski okienne. Budynek posiada pierwotny układ elewacji. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów, ogólny średni stan techniczny.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;

6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

STODOŁA

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolno stojącego, gospodarczego, jednokondygnacyjnego. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem z oryginalnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada detalu architektonicznego. Stolarka wtórna.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów, zły stan porycia dachowego.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu);
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną taką jak zastosowana obecnie na obiekcie, w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ściągnąć wtórne malatury i zachować ceglany charakter elewacji;
4. nowe drzwi, wrota zewnętrzne należy wykonać jako drewniane. W prostej formie tak jak obecne drzwi na stryszek.

GAJOWA – STODOŁA

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolno stojącego, gospodarczego, jednokondygnacyjnego. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Detalu architektoniczny stanowią wąskie otwory – pionowe szczeliny wentylacyjne wykończone cegłą na tle kamiennej elewacji. Stolarka – wrota pierwotne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu);
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną – karpiówkę, w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;

3. zachować ceglanokamienny charakter elewacji;
4. wrota poddać konserwacji;
5. przy zmianie funkcji dopuszcza się wprowadzenie pionowych wąskich okien w elewacji niewidocznej od ulicy;
6. zachować obecny charakter otoczenia wraz z ogrodzeniem.

KADŁUBOWA 5

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu);
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowy układ okien;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. przy remoncie odtworzyć detale architektoniczne opaski okienne oraz profilowany gzyms.

KOPCOWA 20

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z dachówki ceramicznej. Budynek miesz-

kalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie ząbkowanych gzymsów, zwieńczeń łuków okiennych oraz podokiennych paneau z geometrycznym wzorem opracowanym w tynku. Partia cokołu również oryginalnie opracowana ze schodkowym zwieńczeniem okienek piwnicznych. W partii poddasza okienka odpowiadające głównym osiom budynku. Okna wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane ściany szczytowe;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. zachować istniejącą elewację frontową bez zmian poddać tylko czyszczeniu;
7. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KOPCOWA 22

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, ceglany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (w formie wgłębnych gzymsów i paneau gładko tynkowanych. Otwory okienne przerobione- łukowe zwieńczenia pierwotne. Okna wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. zachować istniejącą elewację frontową bez zmian – poddać tylko czyszczeniu, w partii poddasza przywrócić okienka poddasza przynajmniej w formie tynkowanych nisz;

6. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KOPCOWA 28

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blacho-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. W osiach małe okienka poddasza. Cokół ceglany. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionową proporcję okien oraz detal architektoniczny w postaci opasek okiennych i gzymsu;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

KRAKOWSKA 16

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blacho-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (wnęki flankujące wejście, gzyms wieńczący). Okna i drzwi wtórne. Cokół posiada wtórną okładzinę.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odsłonięcie pierwotnego cokołu, bądź wykończenie nawiązujące do pierwotnego;
9. zaleca się rekonstrukcję detalu – opaski okienne, drzwiowe, gzyms;
10. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KRAKOWSKA 22

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Zachowany gzyms wieńczący. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Dawny budynek zaadoptowany na cele handlowe. Fasada przekomponowana z przebudowanymi otworami okiennymi i drzwiowymi oraz wtórnymi oknami i drzwiami. Partia cokołu wtórnie obłożona płytkami ceramicznymi.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);

7. docelowo należy zlikwidować okładzinę ceramiczną;
8. należy opracować wzór skrzynki gazowej o estetycznych formach i docelowo zastosować w mieście w ramach układu staromiejskiego (o wzorach nawiązujących do form dawnych okuć, np. ukośnej kraty z płaskowników);
9. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KRAKOWSKA 24

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pokryciem dachówkowym. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada skromny detal architektoniczny (opaski okienne i drzwiowe). Otwory okienne i drzwiowe zabezpieczone płytami pilśniowymi. Obiekt nieużytkowany, zagrożony.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i skromny detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KRAKOWSKA 26

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (wnęki

flankujące wejście z kolumnami, gzyms cokołowy). Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębny portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KRAKOWSKA 29

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym, o charakterze małomiasteczkowym, z wysokim, dwuspadowym dachem oraz wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada obecnie detalu architektonicznego. Okna i drzwi są wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów, zły stan pokrycia dachowego.

Wytyczne konserwatorskie:

- budynek przeznaczony do rozbiórki;
- przed wyburzeniem wykonać zachowawczo białą kartę obiektu
- w jego miejscu powinien powstać budynek wpasowany w pierwotne założenie urbanistyczne, o podobnej bryle i gabarytach nie przekraczających więcej niż 20% gabarytów obiektu pierwszego.

KS. KUDERY 5

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blacho-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (gzyms wieńczący). Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglano-czerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje okien;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zalecanie odsłonięcie cokołu;
9. zalecane odtworzenie detalu architektonicznego – opasek okiennych, drzwiowych, gzymsów.

MACIEJA 1

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki ceramicznej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada detal architektoniczny w formie gzymsu wieńczącego, pośrodku elewacji ryzalit. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zalecane rekonstrukcja detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zalecanie odsłonięcie cokołu.

MACIEJA 3

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, ceglane elewacje, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z dwuspadowym niesymetrycznym dachem, z wtórnym pokryciem z blacho-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie wysuniętego nad zębaty gzyms poddasza. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. zachować ceglany charakter elewacji;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”).

MACIEJA 13

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolno stojącego, jednokondygnacyjnego, potynkowanego, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie pasowych gzymsów. Okna wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. drzwi poddać konserwacji;
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec)

MACIEJA 23

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przypuszczalnie przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;

4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje części otworów okiennych;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zlecane odsłonięcie cokołu;
9. zalecana rekonstrukcja detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy.

MACIEJA 28

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, z ceglano–kamienną elewacją, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki ceramicznej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada detal architektoniczny w formie prostych ceglanych nadproży okiennych. Obiekt rozbudowany w latach 30. XX wieku na bazie wcześniejszego kamiennego domu – fazy przebudowy widoczne w ścianach szczytowych. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. utrzymać obiekt jako nieotynkowany;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

MACIEJA 34

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki cementowej. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi, wrota zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odsłonić cokół.

KS. MACIERZYŃSKIEGO 17 STODOŁA

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolno stojącego, jednokondygnacyjnego, w ceglanej elewacji. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Wrota oryginalne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. zachować ceglane elewacje;
4. wrota poddać konserwacji;

5. w razie zmiany funkcji dopuszcza się wykonanie pionowych okien w elewacji niewidocznej z ulicy.

OŚWIĘCIMSKA 436

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy. We wgłębnym portalu mozaika z tłuczonych kafli

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie odtworzyć pionowe proporcje okien;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. skuć ceramiczną okładzinę wnętrza portalu;
9. zaleca się odsłonić cokół;
10. zaleca się rekonstrukcję detalu architektonicznego – opaski okienne, gzymsy.

OŚWIĘCIMSKA 440

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla

dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębny portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zalecane pozostawienie ściany szczytowej w kamieniu;
9. zalecane odtworzenie detali architektonicznych – opasek okiennych, drzwiowych, gzymsów.

OŚWIĘCIMSKA 443

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Cokół we wtórnej okładzinie.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje okien;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;

6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, gzymsy;
9. zaleca się wymianę wykończenia cokołu na lokalny wapienny kamień.

OŚWIĘCIMSKA 444

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem dachówką ceramiczną. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie prostych opasek okiennych i gzymsu. Otwory okienne przerobione – lata 30. XX wieku. Okna wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy, ujętym w ryzalit z naczółkowym szczytem. Budynek na kamiennym cokole.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane, zachować istniejący detal architektoniczny – zaleca się zachowanie nietypowego koloru opasek okiennych poddasza;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się zachować cokół w obecnej formie;
9. drzwi wejściowe poddać konserwacji;
10. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

OŚWIĘCIMSKA 446

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blacho-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Zachowany oryginalny układ elewacji. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odsłonić cokół.

OŚWIĘCIMSKA 448

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blacho-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje okien;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu.

OŚWIĘCIMSKA 450

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada uproszczony detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie zaleca się przywrócić pionowe proporcje okien;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);

8. zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonić cokół.

OŚWIĘCIMSKA 454

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada prosty detal architektoniczny w formie gzymsu. Środkowa oś podkreślona szczytem z dwoma wąskimi łukowo sklepionymi okienkami poddasza. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonić cokół.

OŚWIĘCIMSKA 456

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z papo-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonić cokół.

OŚWIĘCIMSKA 460

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi dwoma obszernymi lukarnami), z wtórnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada prosty detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;

6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zlikwidować lukarny w dachu;
9. przywrócić pierwotny układ pionowych okien;
10. zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
11. zaleca się odsłonić cokół.

OŚWIĘCIMSKA 462

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi 5 lukarnami), z wtórnym pokryciem gontem bitumicznym. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnyimi portalami od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zlikwidować lukarny dachowe;
9. zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
10. zaleca się odsłonić cokół;
11. wymienić skrzynkę gazową na stylizowaną.

RYNEK 12

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z papo-dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący bogaty detal architektoniczny – gzymsy, opaski okienne, okna poddasza w formie okulusów w opasce ciągniętej, bogato ukształtowany ryzalitowy portal wgłębny z gzymsem wieńczącym. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębny portalem od strony rynku. Elewacja symetryczna, 5 osiowa, okna dwudzielne w formie pionowych prostokątów.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. zaleca się pełne utrzymanie detalu architektonicznego;
5. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
6. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
7. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
8. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti;

15. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

SŁOWACKIEGO 1

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy, oraz niskimi wrotami w części gospodarczej.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu;
10. zleca się utrzymanie w elewacji wrót drewnianych – wrota poddać konserwacji.

SŁOWACKIEGO 3

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, o ceglanej elewacji, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada detal architektoniczny - nadproża okienne, gzyms, opaski wokół okienek

poddasza – opracowane w cegle. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglano-czerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. zaleca się utrzymanie ceglanej elewacji – ściągnąć wtórne malatury;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pierwotne proporcje otworom okiennym;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odsłonięcie cokołu.

SŁOWACKIEGO 5

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej i ceramicznej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Ceglany szczyt.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglano-czerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;

5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
8. zaleca się odsłonięcie cokołu;
9. zaleca się utrzymanie ceglanego szczytu budynku.

SŁOWACKIEGO 9

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne w części przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy. Z budynkiem od tyłu – ul. Latochy przylega część gospodarcza.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglano-czerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu.

SŁOWACKIEGO 15

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej i częściowo pierwotnym z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione – lata 30. XX w. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy, oraz wejściem do części gospodarczej.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu.

SPYRY 4

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim wielospadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione – lata 30. XX w. Okna i drzwi wtórne. Cokół kamienny.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się utrzymanie kamiennego cokołu.

SPYRY 10

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada bogaty i unikatowy detal architektoniczny. Ściana szczytowa tynkowana w parterze, podzielona na 4 kwatery gładkimi pasami, gzyms ceglano-tynkowy, w charakterze fryzu, szczyt ceglany, symetryczny z pionowymi pasami tynku rozdzielającymi osie. Elewacja od strony ulicy Słowackiego zwieńczona gzymsem ceglano-tynkowym, w charakterze fryzu, podzielona pasami cegieł na kwatery okienne, tynkowane i podokienne. Każda z kwater ma gładko wykończone obrzeże – środek tynkowany w formie tzw baranka. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny w całości do zachowania;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać nawiązując do istniejących – tynk w fakturze baranka z gładkim obrzeżem;

4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odczyszczenie z tynków i przemurowań górnych partii szczytu;
9. zaleca się utrzymanie cokołu w obecnej formie – ściągnąć malaturę;
10. sugerowany wpis do rejestru zabytków.

TROCHY 4

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Okna i drzwi wtórne. Budynek posiada w części wysoką piwnicę - część gospodarcza z wrotami od strony ulicy przesklepionymi łukiem odcinkowym.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu;
10. zleca się utrzymanie w elewacji wrót drewnianych – wrota poddać konserwacji;

11. skrzynkę gazową zaleca się wymienić na stylizowaną.

TROCHY 4a

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany. O charakterze wiejskim. Z jednospadowym dachem, z wtórnym pokryciem z papy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
2. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane;
6. zaleca się odsłonięcie cokołu.

KS. MACIERZYŃSKIEGO 6

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z eternitu. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detale architektoniczne - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;

6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu.

TROCHY 8

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada bogaty detal architektoniczny - opaski okienne, gzymsy, zdwojone otwory okienne na poddaszu oraz 4 trójkątne otwory okienne nad wrotami w środkowej osi budynku. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wrotami w środkowej osi.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów, zły stan pokrycia dachowego.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się utrzymanie i odtworzenie detalu architektonicznego;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu;
10. zaleca się utrzymanie w elewacji wrót drewnianych – wykonać wrota drewniane wzorowane na innych tego typu elementach;
11. zaleca się pozostawienie ścian szczytowych nieotynkowanych;
12. sugerowany wpis do rejestru zabytków.

TROCHY 20

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Okna wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglano-czerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać jako drewniane;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. drzwi zewnętrzne należy poddać renowacji;
7. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
8. zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
9. zaleca się odsłonięcie cokołu.

BUDYNKI W TYPIE: DWUKONDYGNACYJNEJ, TRADYCYJNEJ ZABUDOWY KALENICOWEJ W PIERZEI, WOLNO STOJĄCEJ, - TYPU KAMIENICZKA MAŁOMIASTECZKOWA, BUDYNKI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

HEJNAŁOWA 1

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek narożny, o nietypowej architekturze, wynikającej z funkcji obiektu. Dwukondygnacyjny, w II kondygnacji otynkowany. O charakterze małomiasteczkowym. Posiada skromny detal architektoniczny (schodkowy szczyt w narożu, poziome pasy w partii piętra, ceglane naczółki i parapety w partii parteru). W narożu balkon. Okna i drzwi wtórne. Dach został pokryty papą.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i skromny detal architektoniczny;
2. nowe okna należy wykonać z podziałami;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
5. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
6. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
7. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie;
8. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
9. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
10. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
11. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
12. parter malować preparatem anty graffiti.

KOPCOWA 10

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego, dwukondygnacyjnego, trójosiowego z portalem wglębnym w 3 osi. Skromna dekoracja w cegle (z otynkowaną partią I kondygnacji, z opaskami okiennymi i drzwiowymi. Budynek o charakterze małomiasteczkowym. Okna wtórne. Drzwi pierwotne, klasycyzujące. Dach został pokryty papą

wytczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać z podziałami;

4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. zachować stolarkę drzwiową;
6. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
7. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
8. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie;
9. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
10. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
11. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
12. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
13. parter malować preparatem anty graffiti;
14. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KRAKOWSKA 3

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek zindywidualizowany, wolno stojący. Ceglany, jednokondygnacyjny, z dwukondygnacyjnym ryzalitem na osiegi, zamkniętym trójkątnym szczytem. Detal architektoniczny bogatszy, ceglany (z wkomponowanymi ceramicznymi płytkami w kolorze zielonym). Stolarka okienna wtórna. Bogaty detal architektoniczny opracowany w cegle w formie fryzów arkadowych z wkomponowanymi kształtkami z glazurowanej cegły w arkadach. Okna drugiego piętra zwieńczone łukiem, w szczytach okulusy. Okna parteru zwieńczone łukami odcinkowymi, drzwi pełnymi łukami. Obramienia okienne opracowane w kształtkach ceramicznych z walcem w narożu. Dach został pokryty papą

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, dopuszcza się zastosowanie blachy miedzianej, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
6. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
7. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
8. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
9. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
10. parter malować preparatem anty graffiti;
11. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KRAKOWSKA 8

wartość: obiekt cenny

Budynek narożny, o nietypowej architekturze, zapewne wtórnie otynkowany. Dwukondygnacyjny, otynkowany. Posiada skromny, ceramiczny detal architektoniczny (szczyt narożny, ceglane obramienia okien I piętra). W narożu balkon. Większość okien i drzwi wtórnych, pierwotnych 2 okien na parterze (od ul. Krakowskiej) i secesyjne drzwi (od ul. Krakowskiej). Narożny szczyt flankowany przez pinakle na pilastrach, oparty na ozdobnym ceglanym fryzie, w szczycie okno zwieńczone łukiem, nad nim okulus. Wszystkie detale opracowane a barwionej na zielono i białą glazurowanej cegle. Każda z elewacji posiada 4 osie. Parter wtórnie otynkowany. W połaci od ulicy krakowskiej oryginalne 3 lukarny zwieńczone dachami dwuspadowymi. Dach został pokryty papą .

wytoczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i skromny detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglano-czerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;

3. nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, odtwarzające wygląd pierwotnych okien;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. należy zachować secesyjną stolarkę drzwiową i poddać ją pracom renowacyjnym;
6. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
7. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
8. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
9. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych;
10. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
11. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
12. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
13. parter malować preparatem anty graffiti;
14. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KRAKOWSKA 28 – DOM NAUCZYCIELA

wartość: obiekt cenny

Budynek szkoły powszechnej: dwukondygnacyjny, w układzie kalenicowym, tynkowany ze skromnym (pierwotnie) detalem architektonicznym (gzymsy międzykondygnacyjne), w partii dachu niewielkie okno powiekowe. Dach został pokryty papą. Po II wojnie światowej budynek został znacznie przekształcony (likwidacja detalu architektonicznego, dobudówka od południa okna powiekowego. Okna wtórne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek;
2. możliwość powrotu do pierwotnej bryły, formy dachu (okno powiekowe) i skromnego detalu architektonicznego (gzymsy międzykondygnacyjne);
3. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;

4. nowe okna należy wykonać z podziałami, odtwarzające wygląd pierwotnych okien;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
9. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti.

KRAKOWSKA 36

wartość: obiekt cenny

Budynek dawnego spichlerza, o dużej kubaturze, czterokondygnacyjny, w trakcie modernizacji na obiekt handlowo-usługowy. Dach został pokryty papą.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować bryłę i formę budynku;
2. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
3. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin.

KRAKOWSKA 38

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek dawnego browaru, zaadaptowany na restaurację. Dwukondygnacyjny, o zindywidualizowanych formach, z detalem architektonicznym (bonie, opaski okienne, gzymsy). Dach został pokryty papą.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować bryłę i formę budynku i detale architektoniczne;

2. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
3. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin.

KS. KUDERY 20

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, dwukondygnacyjnego, trójosiowego, ceglanego, ze skromną dekoracją w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Dach został pokryty papą. Okna i drzwi wtórne. Cokół wtórnie otynkowany. Charakterystyczny „wysiódek” na osi. Gzymsy opracowane w cegle, nadproża okienne ceglane, gzyms wieńczący z ząbkowanym fryzem.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
2. nowe okna należy wykonać z podziałami;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
5. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
6. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
7. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
8. odsłonić pierwotny ceglany cokół;
9. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
10. parter malować preparatem anty graffiti.

KS. KUDERY 22

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego. dwukondygnacyjnego, trójosiowego, ze szczytem na osi. Skromna dekoracja w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Dach został pokryty papą. Okna wtórne. Pierwotne drzwi. W partii cokołu wbudowane ciosy kamienne. Charakterystyczny „wysiódek” na osi. Gzymsy opracowane w cegle, nadproża okienne ceglane, gzyms wieńczący z ząbkowanym fryzem. Na osi niewielka lukarna szczytowa.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
2. nowe okna należy wykonać z podziałami;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. zachować stolarkę drzwiową;
5. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
6. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
7. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
8. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrukowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
9. Opaski okien piwnicy poddać renowacji i konserwacji;
10. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
11. parter malować preparatem anty graffiti.

LICEALNA 12

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek zindywidualizowany, wolno stojący, neobarokowy. Otynkowany, niesymetryczny, o interesującym barokizującym szczycie, podział elewacji ramowy oraz z uproszczonymi pilastrami. Stolarka okienna wtórna. Dach został pokryty papą.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną;
3. nowe okna należy wykonać z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
6. przed pracami przeprowadzić kwerendę archiwalną w celu ustalenia pierwotnych detali budynku;
7. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;

8. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
9. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych;
10. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
11. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
12. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
13. parter malować preparatem anty graffiti.

MACIEJA 7

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego. dwukondygnacyjnego, siedmioosiowego, z szczytem na osi. Dach został pokryty papą. Skromna dekoracja w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Okna wtórne. Pierwotne drzwi. W partii cokołu wbudowane ciosy kamienne. Charakterystyczny „wysiódek” na osi. Elewacja frontowa symetryczna po dwie osie z każdej strony trójosiowego ryzalitu zwieńczonego szczytem w formie wypłaszczonego tympanonu. Okna ujęte w profilowane opaski okienne, w oknach parteru pod oknami tynkowane płaskie paneau, prawdopodobnie zawierające pierwotnie detal architektoniczny. Budynek posiada tynkowany profilowany gzyms międzykondygnacyjny oraz taki sam w naczółku, boki ryzalitu w drugiej kondygnacji flankowane przez otynkowane pilastry.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
2. nowe okna należy wykonać z podziałami;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. zachować stolarkę drzwiową;
5. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
6. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
7. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;

8. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
9. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych;
11. pierwotny kamienny cokół poddać zabiegom konserwatorskim;
12. Ścianę szczytową można docieplić i wykończyć cegłą klinkierową wzorowaną na cegle elewacyjnej;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti;
15. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

RYNEK 1

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze skromnym detałem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne). Cokół z wtórną okładziną. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja symetryczna 4 osiowa z drzwiami wejściowymi w 3 osi. Parter boniowany. Opaski okienne i szczyty wtórne – ahistoryczne. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. należy docelowo zlikwidować klinkierową okładzinę cokołu;

9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, oraz szczyty okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 2

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne). Cokół z wtórną okładziną. Dach został pokryty papą. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych z parapetami ze szklwionych zielonych kształtek ceramicznych. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. należy docelowo zlikwidować kamienną okładzinę cokołu;

9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 3

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, klasycystycznej. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym pokrytym papą., ze skromnym detałem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, drzwiowe). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;

9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti;
16. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

RYNEK 4

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym pokrytym papą i skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, portalowe). Zachowana pierwotna stolarka drzwiowa (opracowana snycersko) i w znacznej części okienna (łącznie z ceramicznymi parapetami). Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych z parapetami ze szklwionych zielonych kształtek ceramicznych. W środkowej osi duże wrota wejściowe do budynku, w opasce zwieńczonej kluczem. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami, zalecane odtworzenie opracowania snycerskiego okien;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;

5. należy zachować stolarkę drzwiową;
6. zalecane wykonanie stopnia schodowego z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti;
16. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

RYNEK 5

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, klasycystycznej. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym pokrytym papą, ze detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, drzwiowe, bonie w partii parteru). Zachowane pierwotne drzwi o cechach klasycystycznych. Wtórna stolarka okienna. Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych z parapetami ze szkliwionych zielonych kształtek ceramicznych. Parter boniowany. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. należy bezwzględnie zachować drzwi i poddać je konserwacji;
6. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 6

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z wysokim dachem, naczółkowym, krytym papą, w znacznej części pozbawiony detalu architektonicznego (m. in. gzymsów, boni; zachowane tylko opaski okienne i portalowa). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja 5 osiowa, symetryczna. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. należy zrekonstruować zlikwidowany detal architektoniczny, wg archiwalnej dokumentacji zdjęciowej;
9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 7

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem wielospadowym krytym papą, ze skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 8

wartość: obiekt cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, krytym papą, ze skromnym detalem architektonicznym - gzymsy. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Obiekt przebudowany w latach 70. XX wieku. Elewacja symetryczna 3 osiowa, okna o proporcjach poziomych prostokątów, trójdzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;

3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. przy remoncie należy spróbować przywrócić budynkowi historyczny wygląd;
9. przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
10. budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 9

wartość: obiekt cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, krytym papą, ze skromnym detalem architektonicznym – opaski okienne i drzwiowe, gzymsy. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Obiekt przebudowany w latach 70. XX wieku. Elewacja symetryczna 5 osiowa, z 3 osiami w parterze. Okna piętra w formie pionowych wydłużonych prostokątów, poprzecznie czterodzielne. Okna okolone pseudo historyzującym detalem.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);

7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. przy remoncie należy spróbować przywrócić budynkowi historyczny wygląd;
9. przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
10. budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
13. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 10

wartość: obiekt cenny

Dawna kamienica przebudowana i przekształcona (po 1945 r.). Obecnie bardzo prosta, blokowa architektura, ze skromnym, prawdopodobnie wtórnym detalem architektonicznym. Zachowana stolarka drzwiowa, o cechach secesyjnych. Wtórna stolarka okienna. Dach został pokryty papą. Elewacja symetryczna 5 osiowa. W osi centralnej wejście do budynku, osie boczne, grupowane po dwie z wspólnymi witrynami okiennymi w parterze. Okna, drzwi i witryny sklepowe w opaskach. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

1. należy zbadać ikonografię obiektu, dalsze wytyczne zależne od przeprowadzonych badań;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. przy remoncie należy spróbować przywrócić budynkowi historyczny wygląd;
9. przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
10. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;

11. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
12. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
13. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
14. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
15. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
16. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 11

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, klasycystycznej. Budynek dwukondygnacyjny, z dobrze zachowanym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, portalowy, bonie, naczółki okienne, płyciny podokienne). Dach został pokryty papą. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacje symetryczne, w parterze w 1 osi wglębne wrota na podniesiony parter do budynku. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, w parterze ujęte w rozbudowane opaski, na piętrze dodatkowo z podokiennym paneau, oraz z tympanonowymi naczółkami nad nimi. Nad oknami i pod oknami niewielkie okna poddasza i piwnicy. Elewacja w całości boniowana. Nad parterem gzyms międzykondygnacyjny, pod oknami piętra mniejszy gzyms podokienny. Cokół otynkowany zwieńczony gzymsem. W narożu budynku balkon.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. zalecane wykonanie stopnia schodów z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
6. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;

7. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
8. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
9. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti.
15. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

RYNEK 13

wartość: obiekt bardzo cenny

Kamienica w stylu zmodernizowanego baroku. Budynek trójkondygnacyjny, z detalem architektonicznym. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Dach został pokryty papą. Elewacja symetryczna 5 osiowa, w środkowej pseudo ryzalit flankowany pilastrami, zdwojonymi w parterze. W 3 kondygnacji skrajne osie przechodzą w jedno trójdzielne okno w formie poziomego prostokąta. Pozostałe okna w formie pionowych prostokątów z geometrycznie kształtowanym panelem podokiennym. Nad 2 kondygnacją gzyms wieńczący z pseudogłowicami w opaskach, będący śladem po wcześniejszej formie elewacji – pierwotnie budynek dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;

5. zalecane wykonanie stopnia schodów z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
6. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
7. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
8. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
9. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego, proponuje się odtworzenie dwukondygnacyjnego wyglądu elewacji;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 14

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek o zindywidualizowanych formach, w stylu zmodernizowanego klasycyzmu. Trójkondygnacyjny, z trójosiowym szczytem, z detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne i portalkowa). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja symetryczna 9 osiowa z osiami grupowanymi po 3 – w środku trójosiowy ryzalit zwieńczony spłaszczonym szczytem z 3 nieco mniejszymi oknami poddasza. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, w środkowej osi szersze, sześciudzielne. Okna w opaskach. Elewacja podzielona gzymsami. W środkowej osi w szczycie zegar a w parterze wgłębny portal drzwiowy. W dachu po obu stronach oryginalne zdwojone lukarny kryte dachem jednospadowym. Dach został pokryty papą.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. zalecane wykonanie stopnia schodów z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
6. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
7. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
8. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
9. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
10. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
11. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
12. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
13. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 15

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, kalenicowej. Budynek dwukondygnacyjny, z wysokim dachem, naczółkowym, ze skromnym detałem architektonicznym (gzyms), pierwotnie bogatszym (opaski okienne, drugi gzyms w zwieńczeniu pierwszej kondygnacji). Dach został pokryty papą. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Frontowa elewacja symetryczna 5 osiowa podzielona między osiami pilastrami. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne z wtórnymi opaskami okiennymi, w pasie między okiennym wypukłe panneau. W centralnej osi w parterze portal drzwiowy w klasycyzującej opasce zwieńczony łukiem. Na piętrze balkon. Boczna elewacja niesymetryczna, 5 osiowa. Budynek posiada niewielki cokół. Od frontu mocno rozbudowany gzyms wieńczący – oryginalny.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
6. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
7. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
8. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki. W przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
9. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
10. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
11. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
12. parter malować preparatem anty graffiti;
13. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

RYNEK 16

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z dachem, naczółkowym, z detalem architektonicznym (gzymsy, opaski, bonie). Prawdopodobnie pierwotny XIX-wieczny obiekt przekształcony na początku XX w. Wtórna stolarka okienna. Dach został pokryty papą. Zachowane pierwotne drzwi na osi, o cechach późnosecesyjnych. Elewacja symetryczna 5 osiowa. W całości boniowana, w parterze bonia wyraziste w formie rustykalnych wyrazistych poziomych głazów. Nad oknami parteru pod gzymsem płaszczyna tynku bez boni. Bonia piętra delikatnie oznaczone w tynku. Opaski okien oryginalne. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne. Cokół otynkowany.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny (łącznie z balkonem);
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. należy zachować główne drzwi i podać zabiegom konserwatorskim;
6. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti;
15. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

RYNEK 17

wartość: obiekt bardzo cenny

Kamienica secesyjna, o interesującym detalu i dekoracji. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Dach został pokryty papą. Elewacja symetryczna 6 osiowa. Osie grupowane po 2. Środkowe 2 osie ujęte w wąski ryzalit wychodzący ponad lico elewacji, zwieńczony mocno spłaszczonym szczytem, w poddaszu 3 okna zwieńczone łukiem pełnym. Ryzalit ujęty w pilastry dekorowane pionowymi płaszczyznami rustyki przerywanymi między kondygnacjami eliptycznymi pionowymi panneau. Pomiedzy osiami bocznymi pseudo pilastry w formie potrójnych pionowych wstęp tynku wychodzących z prostokątnych panneau. Motyw ten kształtuje boczne pola elewacji. Pod oknami piętra

międzykondygnacyjne panneau. Okna w formie pionowego prostokąta zwieńczone łukiem odcinkowym, czterodzielne, w delikatnych opaskach okiennych. Budynek posiada niewielki cokół.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny (łącznie z balkonem);
2. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami, sugerowane formy stylizowane na secesyjne;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, stylizowaną na secesyjną;
5. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
6. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
7. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków;
8. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
9. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odtworzyć brakujące detale architektoniczne oraz pierwotne otworowanie parteru;
12. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
13. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 18

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy o cechach klasycystycznych. Budynek dwukondygnacyjny, o symetrycznej elewacji, z zachowanym detalem architektonicznym (bonie, gzymsy, opaski okienne, naczółki, skromny portal w formie opaski, płyciny podokienne). Dach został pokryty papą. Wschodnia część elewacji parteru przebudowana (bank), z wtórnymi marmurowymi obramieniami witryny. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Elewacja pierwotnie symetryczna 5 osiowa. W każdej osi okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne. W parterze ujęte w profilowaną opaskę okienną, na piętrze z dodatkowym tympanonowym naczółkiem. Pod oknami panneau wgłębne ujęte w pilastry z pseudogłowi-

cami, pomiędzy gzymsami. Nad piętrem pas okienek poddasza ujętymi w poziomy pas. Całość elewacji w delikatnym boniowaniu.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny (łącznie z boniowaniem);
2. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
5. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
6. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
7. docelowo należy zlikwidować wtórne marmurowe obramienie witryny banku (wprowadzając tynkowane opaski okienne);
8. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
9. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
13. parter malować preparatem anty graffiti;
14. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

RYNEK 19

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Dach został pokryty papą. Budynek dwukondygnacyjny, asymetryczny trójosiowy, z skromnym detalem architektonicznym (gzyms, opaski okienne). Nakryty stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Kamienny cokół oraz detal opasek okiennych również.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;

2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
6. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. należy docelowo zlikwidować kamienną okładzinę cokołu;
9. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
10. należy przenieść antenę telewizyjną do elewacji tylnej budynku;
11. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
12. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
13. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
14. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
15. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
16. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
17. parter malować preparatem anty graffiti.

RYNEK 20

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z wysokim dachem, naczółkowym. Detal architektoniczny (gzymsy, opaski, płyciny) zapewne późniejsze, z okresu międzywojennego. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja symetryczna dwuosiowa, z oknami w formie pionowego prostokąta, czterodzielnymi. W parterze duża wtórna witryna. Wtórny cokół. Dach został pokryty papą.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglano-czerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą;
6. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
8. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
9. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
10. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti.

SŁOWACKIEGO 4

wartość: obiekt bardzo cenny

Kamienica secesyjna, o interesującym detalu i dekoracji. Wybudowana z dawnego domu małomiasteczkowego, o układzie kalenicowym. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Dach został pokryty papą. Elewacja symetryczna 5 osiowa. Boczne osie grupowane po dwie. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, ujęte we wspólne opaski, w których nad oknami parteru znajdują się półkoliste profilowane naczółki, nad oknami piętra ozdobny girlandowo zakończony panel z geome-

trycznym detałem w formie koła pośrodku. Środkowa oś okazalsza z balkonem oraz portalem wgłębnym w parterze, flankowana przez detal z potrójnych lambrekinów, z których środkowa lina jest dłuższa od sąsiednich. Pomiędzy opaskami okien w skrajnych osiach bonia. Nad piętrem gzyms nad którym znajdują się w każdej osi zdwojone okienka poddasza flankowane przez żłobkowane spływowe konsole. Cokół otynkowany.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
2. nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako stylizowaną na secesyjną
5. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
6. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
7. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków;
8. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
9. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
10. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
11. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
12. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
13. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
14. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
15. parter malować preparatem anty graffiti.

SŁOWACKIEGO 12

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego, dwukondygnacyjnego, pięcioosiowego, z szczytem na osi. Skromna dekoracja w cegle (z wtórnie otynkowaną partią pierwszej kondygnacji). Budynek o charakterze małomiasteczkowym. Okna wtórne. Dach został pokryty papą. Drzwi pierwotne, secesyjne. Interesująca nowa, drewniana witryna sklepowa. Szczyt flankowany pseudo pinaklami. Ząbkowany detal w gzymsie nad parterem. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, w pięttrze zwieńczone łukiem odcinkowym, w środkowej osi okno szersze z rozbudowaną stolarką. Okna tynkowanego parteru we wtórnych opaskach okiennych. W dachu po obu stronach oryginalne lukarny zwieńczone dwuspadowymi dachami. W ścianach bocznych attykowych pseudo pinakle.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. nowe okna należy wykonać z podziałami;
4. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
5. zachować stolarkę drzwiową;
6. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
7. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
8. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
9. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;

13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti.

SŁOWACKIEGO 23

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego, dwukondygnacyjnego, pięcioosiowego, ze szczytem na osi. Skromna dekoracja w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Dach został pokryty papą. Okna i drzwi wtórne. Elewacja frontowa symetryczna. Okna w formie pionowego prostokąta, zwieńczone łukiem odcinkowym, czterodzielne. Budynek umieszczony na wysokiej piwnicy. Elewacja boczna niesymetryczna częściowo tynkowana.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
2. nowe okna należy wykonać z podziałami;
3. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
4. sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
5. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
6. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
7. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
8. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
9. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
10. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
11. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
12. parter malować preparatem anty graffiti.

SPIŻOWA 1

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku historycznego, potynkowanego, w układzie kalenicowym, o skromnym detalu (gzymsy, opaski okienne). Okna wtórne, drzwi starsze. Dach został pokryty papą. W elewacji liczne kable, w północnej urządzenia klimatyzacyjne. W narożu wycofany wgłębnie narożnik zwieńczony pod dachem półkolebkowym stropem.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. nowe okna należy wykonać z podziałami;
5. dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
6. zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
7. docelowo należy uporządkować elewacje (instalacje, kable);
8. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
9. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
10. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
11. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
12. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
13. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
14. parter malować preparatem anty graffiti.

BUDYNKI W TYPIE : OBIEKTY SAKRALNE

KOŚCIÓŁ ŚW BARTŁOMIEJA , KRAKOWSKA 1 / HEJNAŁOWA

wartość: obiekt bardzo cenny, nr rejestru A/674/66 z dnia 28 V 1966 r.

Kościół w swym zrębie barokowy, odbudowany po wielkim pożarze w latach 1851-1857 w stylu okrągło-łukowym (romańskim).

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować płaską blachę (sugerowana blacha układana w „ romb”), ewentualnie dachówkę ceramiczną;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
5. sugerowana likwidacja okładziny cokołowej elewacji oraz założenie izolacji;
6. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
7. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
8. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nieustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych;
9. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
10. odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
11. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
12. parter malować preparatem anty graffiti.

KOŚCIÓŁ ŚW WALENTEGO, KRAKOWSKA

Kościół drewniany, w typowym układzie przestrzennym dla tego typu obiektów. Najstarszy obiekt na terenie miasta. Nr. rejestru: A/674/66 z dnia 28 V 1966 r.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować gont;
3. Obiekt w trakcie prac remontowych.

KAPLICZKA OBOK KRAKOWSKA 31

wyposażenie kapliczki (figura Jana Nepomucena i obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem) wpisane do rejestru zabytków ruchomych nr B/481/74

wartość: bardzo cenny obiekt

Kapliczka niewielka typu domkowego, otynkowana, zamknięta trójkątnym szczytem. Zachowane wyposażenie.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować bryłę i formę obiektu oraz jej detal architektoniczny (profilowany gzyms);
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną lub gont
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. należy zachować stolarkę drzwiową, podając ją zabiegom konserwatorskim;
5. sugerowany wpis do rejestru zabytków.

KAPLICZKA, OŚWIĘCIMSKA /MACIEJA

wartość: bardzo obiekt cenny

Kapliczka typu domkowego, otynkowana, przykryta wysokim dachem namiotowym. Zachowane wyposażenie z obrazem „Koronacji Marii”.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować bryłę i formę obiektu oraz jej detal architektoniczny (profilowany gzyms);
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować gont lub dachówkę ceramiczną;
3. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
4. należy zachować stolarkę drzwiową;
5. sugerowany wpis do rejestru zabytków.

KOSTNICA NA TERENIE CMENTARZA

wartość: obiekt bardzo cenny

Kostnica o dwuczłonowej formie, pozbawiona detalu architektonicznego. Murowana, otynkowana, z charakterystycznym dwuspadowym, wysokim dachem. Opaski okienne zaznaczone w fakturze tynku.

wytyczne konserwatorskie:

1. w miarę szybko należy przeprowadzić remont kapitalny obiektu;
2. zachować budynek, jego bryłę i formę;
3. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną;
4. ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;

5. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
6. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
7. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych;
8. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
9. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
10. parter malować preparatem anty graffiti;
11. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

KAPLICA GROBOWA NA TERENIE CMENTARZA

wartość: obiekt bardzo cenny

Kaplica grobowa o zindywidualizowanych formach architektonicznych. Murowana, otynkowana z ceglanym detalem architektonicznym. Zachowane pierwotne drzwi, mensa ołtarzowa oraz witraż. Na ścianach widoczne fragmenty zamalowanej dekoracji malarskiej, w typie patronackiej.

wytyczne konserwatorskie:

1. zachować budynek, jego bryłę i formę;
2. przy wymianie pokrycia dachu należy stosować blachę płaską;
3. remont kaplicy powinien mieć charakter prac konserwatorskich;
4. należy zachować drzwi, witraż ołtarz i poddać je zabiegom konserwatorskim;
5. należy odsłonić i poddać zabiegom konserwatorskim dekorację malarską ścian;
6. przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
7. zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
8. oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie, zalecane jest ewentualne scalenie kitów.
9. przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych, naturalnych;

10. odsłonić pierwotny kamienny cokół;
11. po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
12. parter malować preparatem anty graffiti;
13. sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

6.5 Zasady ochrony i wytyczne architektoniczne dla pozostałych obiektów.

Mapa **M5** wskazuje tereny na których można stawiać budynki oraz informuje jakiej mogą być wysokości. Na pozostałych obszarach można stawiać tylko obiekty tymczasowe, bądź konieczne dla obsługi tych terenów. Obiekty budowlane istniejące na terenach nie przeznaczonych do zabudowy mogą tam funkcjonować do ich technicznej śmierci, bądź zostać przebudowane zgodnie z założeniami poniżej.

1. Na dachach należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakazuje się wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. Od strony ulicy, od podwórzy na dachach płaskich i małym kącie nachylenia, dopuszcza się stosowanie pokryć zgrzewalnych (najlepiej w jasnych, naturalnych kolorach) w celu ograniczenia efektu miejskiej wyspy ciepła.
2. Nowe obiekty należy stawiać kalenicą równoległą do ulicy, przy której się znajdują. Jeżeli istnieje jakieś sąsiedztwo, powinny one nawiązywać liniami zabudowy do już istniejących obiektów.
3. Tynki należy wykonać jako gładko zacierane, zabrania się bezwzględnie stosowania tynków natryskowych nadających fakturę elewacjom, bądź fakturowych.
4. Zabrania się stosowania kolorystyki innej niż stosowane jasne kolory w odcieniach naturalnych.
5. Okna należy wykonywać w proporcji pionowych prostokątów (większe niż w budynkach historycznych). Zaleca się nie wprowadzanie podziałów okiennych innych niż wynika to z użytkowania okna.
6. Zaleca się wykonywanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).
7. Wszystkie obiekty typu pawilony bądź inne, które odbiegają położeniem od pozostałych na danej ulicy, a zostały wybudowane po 1945 roku, należy przebudować tak aby spełniały kalenicowy układ miasteczka, bądź w razie ich śmierci technicznej, zastąpić nowymi pasującymi.

8. Nowe obiekty powinny gabarytami i linią zabudowy pasować do ogólnej zasady urbanistycznej miasteczka, i nie przekraczać gabarytami dachów i elewacji więcej niż 20% swojego bezpośredniego sąsiedztwa.
9. Nowe obiekty powinny formą i materiałem nawiązywać do historycznych, powinny się różnić detałem wykończenia okien drzwi dachów etc. Powinny być scalone kolorystycznie z otoczeniem – obowiązuje ta sama kolorystyka jak dla obiektów historycznych. Materiały wykończeniowe nowych obiektów mogą być tylko naturalne tzn. kamień, dachówka, blacha tytan cynk, drewno – w naturalnym kolorze, tynki, szkło itp.

6.6 Zasady ochrony dla układów zieleni

Mapa M6 wskazuje sposób gospodarowania zielenią na rozpatrywanym obszarze.

1. Obszar Kopca (wpisanego do rejestru zabytków pod nr C/819/67; z dnia 21 XII 1967 r.) należy wykluczyć wszelkie zainwestowanie terenu i zapewnić właściwą ekspozycję obiektu. Jakiegokolwiek prace ziemne wymagają ścisłego nadzoru archeologicznego. Należy wyciąć samosiejki porastające kopiec.
2. Na rynku należy uporządkować zieleni. Ze względu na duże zainwestowanie można część zieleni w skwerach pozostawić. Należy zastąpić drzewka iglaste – niehistoryczne niskopięnnymi odmianami klonów, bądź lip. Wokół rynku proponuje się nasadzić głogi dwuszyjkowe.
3. Zaleca się wprowadzenie w wytypowane ulice nowych nasadzeń (system „zielonych” ulic) niskopięnnymi, ozdobnymi drzewami liściastymi oraz założenie niewielkich skwerów, zieleńców. Dotyczy ulic Oświęcimskiej, Krakowskiej, Licealnej, Wylotowej oraz Kudery, aż do rzeki Mlecznej.
4. Topole przy ulicy Chemików należy wyciąć i zastąpić jesionami wyniosłymi.
5. Zakład mleczarski należy obsadzić topolami i klonami.
6. Wały rzeki mlecznej proponuje się uporządkować i obsadzić dębami.
7. Założenie parku miejskiego w południowo-zachodnim obszarze proponowanego parku kulturowego (nieużytki pomiędzy rzeką Mleczna a Potokiem Stawowym). Są to bagniste tereny doliny rzeki Mlecznej i Potoku Stawowego, stanowiące jednocześnie przedpole kopca bieruńskiego. Należy wykluczyć zabudowę na tym terenie i zapewnić właściwą ekspozycję na kopiec oraz na miasto. Park ten proponuje się obsadzić urozmaiconą roślinnością i drzewostanem, z przewagą krzewów ozdobnych i drzew niskopięnnych. Na obszarze tym można założyć staw – jako nawiązanie do niegdysiejszych licznych stawów na ternie miasta. Funkcję wypoczynkową parku można połączyć z rekreacyjną, poprzez założenie na tym terenie placu zabaw dla dzieci, skateparku dla młodzieży lub innych form wypoczynku i rekreacji.
8. Na terenie miasteczka można sadzić większe drzewa jak jesiony, dęby, czy platany. Należy tego unikać na obrzeżach, tak aby Grobla, tereny otwarte przy rzece, czy szpaler nad rzeką stały się widocznymi elementami kompozycji otoczenia.
9. Na całym terenie należy unikać sadzenia gatunków iglastych oraz łuskowych (żywotniki).
10. Cmentarz parafialny: uzupełnienie obsadzeń obwodu cmentarza oraz głównych alei drzewami liściastymi.

6.7 Zasady ochrony dla zieleni oraz kształtowania przestrzeni na terenach grobli i byłego Wielkiego Stawu Bieruńskiego

1. Należy wykonać studium przyrodniczo dendrologiczne dla całego obszaru ze szczególnym uwzględnieniem grobli. Na tej podstawie można będzie dokładnie określić które drzewa są szczególnie cenne dla układu, i jak należy prowadzić nasadzenia.
2. Grobla: Należy dokonać korekty istniejącej zieleni (z wycinką samosiejek) i rozważyć wykonanie nasadzeń grobli drzewami dębu. Historycznie takie okazy drzew rosły na tym obszarze, bowiem na początku lat 30. XX wieku doliczono się w części północnej grobli (po lewej stronie od drogi do Łędzin) 11 okazów dębów. Istniejące aleje należy pozostawić i dosadzić nowych drzew, aby je przedłużyć.
3. Dęby można nasadzać alejowo na koronie grobli jak i u jej podnóża, w regularnych układach. Istniejący chodnik na grobli należy rozebrać i odtworzyć go w formie szutrowej ścieżki z granitowymi obrzeżami. Takie rozwiązanie można przyjąć jako docelowe na całej długości grobli. Z grobli można wyprowadzać rodzaje zawieszonych drewnianych kładek w formie mola nad byłe dno jeziora, jako punkty widokowe i do obserwacji ptaków.
4. Należy zachować istniejącą funkcję rolniczą terenu, ciągnącego się na wschód od grobli, pozostawiając pola, łąki (łącznie z zabudową mieszkalną i gospodarczą), oraz tereny zalesione (w pn.-wsch. części obszaru). Można również na tym terenie założyć staw hodowlany, w nawiązaniu do historycznej przeszłości tego miejsca.
5. Drogi należy utrzymać jako szutrowe. Proponuje się zaznaczyć w krajobrazie granicę parku obsadzając drogę DK nr 44 (będącą jego granicą) wierzbą iwą.

7 RAMY CZASOWE ORAZ DOCELOWY WIZERUNEK DZIELNICY BIERUŃ STARY

Mapa [M7](#) pokazuje całość zagadnień ochrony parków kulturowych jak i stan który powinien być osiągnięty w ciągu następnych kilkudziesięciu lat.

Stare mapy, pocztówki pokazują jak bardzo uporządkowany był krajobraz samego miasteczka, jak i terenów wokół niego. Otwarte rolnicze tereny podzielone alejami drzew przy ulicach, rzekach, czy wyższą roślinnością na miedzach kontrastowały ze zwartymi obszarami leśnymi. W takim krajobrazie istniały wsie ze szczytową zabudową i miasteczko, którego szczytowa zabudowa konsekwentnie została zamieniona na murowaną - kalenicową w połowie XIX wieku. Ta konsekwencja w kształtowaniu krajobrazu i siedlisk ludzkich stworzyła malowniczy krajobraz,

w którym współgrały elementy antropogeniczne i przyrodnicze. Tej konsekwencji zabrakło niestety po wojnie, i przez przeszło 60 lat, krajobraz był niszczone, przez bezwiednie rozprzestrzeniającą się zabudowę wokół miasteczka, tworząc zupełnie nowe układy – nie pasujące ani do schematu wsi ani miasta. Na obszarze samego miasteczka również powstało wiele zabudowy nie trzymającej proporcji, linii zabudowy, itp. Takie postępowanie to oznaka nowej epoki, nowych czasów, nowych idei i ideologii, nie mniej jest też oznaką braku szacunku dla osiągnięć minionych epok.

Działania opisane w tekście mają przywrócić ład przestrzenny, wydobyć kulturowe, historyczne wartości, związać mieszkańców z miejscem i tradycją, a przez odmienność i indywidualizm tej lokalnej ojczyzny, przyciągnąć turystów. Większość działań związanych z zielenią, infrastrukturą, elementami małej architektury jest do osiągnięcia w przeciągu kilku do kilkunastu lat. Działania w obszarze ładu przestrzennego związanego z zabudową dadzą pierwsze widoczne efekty po kilku, kilkunastu latach, niemniej proces ten będzie trwał nawet kilkadziesiąt lat. Efektem działań będzie przywrócenie miasteczka o wizerunku, jaki funkcjonował tu przeszło 100 lat temu, w nowocześniejszej formie. Uzyskana przemiana zapomnianego i spokojnego miasteczka na uboczu, pomoże ukształtować nowy punkt docelowy na mapie podróży turystów.

8 WYKAZ ZDJĘĆ I ZAŁĄCZNIKÓW GRAFICZNYCH

Ilustracja 1: Mapa Hindenberga – kierunek patrzenia u góry zachód.....	25
Ilustracja 2: Mapa Christiana Friedricha von Wrede z 1749 roku.....	26
Ilustracja 3: Mapa Christiana Friedricha von Wrede z 1749 roku – porównanie obszaru miejskiego i wiejskiego w tej samej skali.....	26
Ilustracja 4: Mapa Bierunia z 1827 roku – fragment.....	28
Ilustracja 5: Mapa z 1930 roku.	30
Ilustracja 6: Nakładka mapy z 1827 roku na współczesną.....	31
Ilustracja 7: Nakładka mapy z 1930 roku na mapę współczesną.	32
Ilustracja 8: Rosyjska mapa wojskowa z początku ubiegłego wieku.	33
Ilustracja 9: Zdjęcie upraw rzepaku z korony grobli.....	34
Ilustracja 10: Zdjęcie terenów mokradeł z korony grobli.....	35
Ilustracja 11: Zdjęcie płytkiego zbiornika wodnego zrobione przy południowym końcu grobli w kierunku północnym.....	35
Ilustracja 12: Obsadzenie głogami zachodniej pierzei rynku.....	37
Ilustracja 13: Pierzeja północna – lipy drobnolistne – prawdopodobnie w miejscu szpaleru głogów.....	38
Ilustracja 14: Rzeka Mleczna od ulicy Licealnej – widoczne obwałowania i pojedyncze okazy drzew topoli, brzoź i akacji.	38
Ilustracja 15: Wał rzeki Mlecznej od północy.....	39
Ilustracja 16: Zdjęcie otwartych terenów na północny wschód od miasteczka z widokiem na zadrzewioną groblę. Widać wiele nowych samosiejek a ponad wszystkim górują topole.....	39
Ilustracja 17: Zdjęcie terenu kopca z początku ubiegłego wieku. Widoczne drzewka głównie owocowe. Dziś kopiec porastają przeważnie młode sosny.....	40
Ilustracja 18: Aleja klonów srebrzystych na grobli.....	41
Ilustracja 19: Staw na wschód od grobli.....	42
Ilustracja 20: Widok rynku – pierzeja zachodnia. Pierzeja z reprezentatywną zabudową – o lokalnym charakterze.....	43
Ilustracja 21: Widok rynku – pierzeja wschodnia, najbardziej niespójna. Wyraźne różnice wysokości kamieniczek. Po lewej stronie jedyny jednokondygnacyjny budynek na rynku, obok częściowo przebudowana kamieniczka, dalej jedyny trójkondygnacyjny budynek na rynku.....	44
Ilustracja 22: Widok rynku – pierzeja północna. Najciekawsza pierzeja z żółtą secesyjną kamieniczką, i klasycystyczną obok.	44
Ilustracja 23: Widok rynku – pierzeja południowa, najgorzej zachowana – 3 kamieniczki z lewej strony mają przebudowane po wojnie elewacje.	45
Ilustracja 24: Widok ulicy Oświęcimskiej z rynku w kierunku północnym. Po lewej widać przebudowane dachy budynków – niehistoryczne lukarny.	46

Ilustracja 25: Widok ulicy Krakowskiej – 3 parterowe kalenicowe budynki obok siebie – nr 26, 24 i 22.....	47
Ilustracja 26: Widok z rynku na ulicę Słowackiego w kierunku południowym.....	47
Ilustracja 27: Widok ulicy Kopcowej – zespół 2 kalenicowych budynków wykończonych cegłą.....	48
Ilustracja 28: Projekt budynku Josefa Fitzek, przy ul. Wylotowej, z roku 1941.....	52
Ilustracja 29: Projekt budynku Antona Kotzurek, z 1922 roku.....	53
Ilustracja 30: Projekt budynku Juliusa Niwadowitz, z 1913 roku.....	54
Ilustracja 31: Projekt budynku Valentina Kulsky, z 1866 roku ulica Oświęcimska.....	55
Ilustracja 32: Projekt budynku Maurera J. Nycz, z 1914 roku.....	56
Ilustracja 33: Projekt budynku Anny Wilk, z 1920 roku.....	57
Ilustracja 34: Projekt budynku Pana Kloski z 1938 roku – Rynek.....	58
Ilustracja 35: Pocztówka z początku XX wieku.....	59
Ilustracja 36: Pocztówka z początku XX wieku – widok ulicy Krakowskiej.....	60
Ilustracja 37: Widok ulicy Wylotowej (na zdjęciu budynek szewca, Paula Długon, przy ul. Wylotowej 3) – początek XX wieku.....	61
Ilustracja 38: Widok rynku i zabudowy w okresie między wojennym.....	62
Ilustracja 39: Schemat strefy zabudowy śródmiejskiej (maksymalnie dwukondygnacyjnej z poddaszem w dwuspadowym dachu).....	78
Ilustracja 40: Schemat zabudowy pierzejowej w miasteczku – obecnej oraz nowo budowanej. Niebieskim kolorem oznaczono ciągi pierzei ulicznych , które należy utrzymać.....	80

9 WYKAZ MAP ZAŁĄCZONYCH DO OPRACOWANIA

- M1 - Mapa – opracowana przez autora
- M2 - Mapa – opracowana przez autora
- M3 - Mapa – opracowana przez autora
- M4 - Mapa – opracowana przez autora
- M5 - Mapa – opracowana przez autora
- M6 - Mapa – opracowana przez autora
- M7 - Mapa – opracowana przez autora
- Mapa A – opracowana przez autora
- Mapa B – opracowana przez autora
- Mapa C – opracowana przez autora

10 BIBLIOGRAFIA

1. Program opieki nad zabytkami dla gminy Bieruń na lata 2013 -2016
2. Gminna ewidencja zabytków na terenie gminy Bieruń.
3. Barciak A., Ziemia pszczyńska przez wieki, Suszec 2002
4. Codex Diplomaticus Silesiae. W.Wattenbach t. 14, Breslau 1889
5. Czempas J. Wertujac akta i stronice ksiązek. Bieruń 1987
6. Duczmal A. i inni. Bieruń. Bieruń 2001
7. Gembalski J. Z historii organów w kościołach Bierunia Starego, Bieruń 1991
8. Grzegorek G. (red:) Bieruń, Katowice 2011
9. Gumowski M., Herby i pieczęcie województwa śląskiego, Katowice 1939
10. Jaworski W., Z dziejów Żydów bieruńskich. Bieruń 1989
11. Jedynak Z., Kiereś Z. Wielkie rody, wielka własność. Katowice 2006
12. Kaczmarek R., Myszor J. (red.) Bieruń monografia historyczna. Bieruń 2007
13. Karzel O. Die Reformation In Obersclesien. Wurzburg 1979
14. Knie J.G. Alfabetische – statistische – topogradische Uebersischt der Dorfer, Flosten . Breslau 1845
15. Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Warszawa 1998
16. Kubiciel R.: Turzonowie w Pszczynie. Z dziejów związków górnośląsko-węgierskich. [w:] Studia i Materiały z dziejów Śląska. T. 21. Katowice 1996
17. Kudera J.: Historia kościoła parafialnego w Bieruniu. Bieruń 1996
18. Ludność Stan i Struktura w przekroju Terytorialnym. Stan w dniu 30.VI.2008, GUS, Warszawa 2008
19. Lysko A. (red.) Słownik biograficzny ziemi pszczyńskiej, Pszczna 1994
20. Lysko A., Nyga R. Z przeszłości 600 letniego Bierunia, Bieruń
21. Lysko G., Zur Geschichte der Stadt Berun. [w:] Oberschlesien, 1914
22. Małecka E. [red.] Kamienie mówią, spacer po bieruńskim kirkucie. Bieruń 2006
23. Margraf H. Et Schulte Liber foundationis episkopatu wratislaviensis [w] Codex Diplomaticus Silesiae t.XIV
24. Miś G. Migawki historyczne z przeszłości Bierunia Nowego i okolicy. Bieruń 1989 [w:] Zeszyty Bieruńskie 12/1989
25. Marcinek R., Wielki Staw Bieruński i jego pozostałości. Bieruń 1993
26. Musioł L. Bieruń, miasto, kościół i parafia. Monografia historyczna. Bieruń 1999
27. Musioł L. Dzieje szkół parafialnych w dawnym dekanacie pszczyńskim, Katowice 1933
28. Musioł L. Pszczyna monografia historyczna, Katowice 1936
29. Nowacki A. Geschichte der Landfarreten des Archipresbyterates Sohrau O-S. Opole 1912
30. Nyga J. Pamiątki przeszłości Bierunia, Kościół św. Bartłomieja i Kościół św. Walentego. Bieruń 1981
31. Nyga J. Pamiątki przeszłości Bierunia, Zabudowa miejska, kopiec, grobel. Bieruń 1989
32. Nyga M., Rynek w Bieruniu Starym w świetle najnowszych badań, [w:] Początki i Rozwój Miast Górnego Śląska. Studia Interdyscyplinarne. Gliwice 2004

33. Orlik Z.J. Ziemia pszczyńska rok 1945, Pszczyna 1988
34. Orlik Z.J. Gmina Pawłowice – szkice z dziejów, Kraków 2001
35. Pisarek St. 700 lecie parafii (1293-1993) i 400 lecie kościoła p.w. św. Jana Chrzciciela 91596-1996) w Pawłowicach, Pawłowice 1996
36. Podręcznik powiatu pszczyńskiego, Pszczyna 1933
37. Polak J., Ziemia pszczyńska rozwój gospodarczy od Piastów do Hochbergów
38. Popiołek K., Historia Śląska od pradziejów do 1945 r. Katowice 1972
39. Schlesisches Güter-Adreßbuch, Verzeichnis sämtlicher Rittergüter sowie der größeren Landgüter der Provinzen Nieder -und Oberschlesien, Breslau 1937
40. Schematyzm diecezji śląskiej, Katowice 1927
41. Szmidt-Kowalski B. Pawłowice Pawłowice 2000
42. Triest F., Handbuch von Oberschlesien im Umfradage der Königlichen Regierung Und nach amtlichen Quellen. Breslau 1865
43. Wydra G., Krajoznawstwo powiatu pszczyńskiego, Katowice 1928
44. Zając Z. (red.) Na naszej ziemi. Z życia nowobieruńskiej wspólnoty parafialnej. Bieruń 1997
45. Złoty A., Powiat pszczyński w dawnej kartografii, Pszczyna 2006

Załącznik nr 1
Wykaz obiektów z Parku Kulturowego ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków

Wykaz obiektów z Parku Kulturowego ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków

Obiekt	Adres
Budynek mieszkalny	ul. Adama 1
Budynek mieszkalny	ul. Kadłubowa 5
Budynek mieszkalny	ul. Kopcowa 20
Budynek mieszkalny	ul. Kopcowa 22
Kościół parafialny parafii rzymsko – katolickiej pw. św. Bartłomieja Apostoła	ul. Krakowska 3
Budynek mieszkalny	Skrzyżowanie ulic: Krakowska 3 / ks. Pawła Macierzyńskiego
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Krakowska 8 / Klemensa Latochy
Budynek mieszkalny	ul. Krakowska 16
Budynek usługowy	ul. Krakowska 22
Budynek nieużytkowany	ul. Krakowska 24
Budynek mieszkalny	ul. Krakowska 26
Budynek użyteczności publicznej	ul. Krakowska 28
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Krakowska 36
Kościół cmentarny pw. św. Walentego	ul. Krakowska 39
Budynek mieszkalny	ul. ks. Kudery 20
Budynek mieszkalny	ul. ks. Kudery 22
Dawna łaźnia miejska i gazownia, obecnie budynek mieszkalny	ul. Licealna 12
Budynek mieszkalny	ul. Macieja 1
Budynek mieszkalny	ul. Macieja 7
Budynek mieszkalny	ul. Macieja 13
Budynek mieszkalny	ul. Macieja 23
Budynek mieszkalny	ul. Oświęcimska 440
Budynek mieszkalny	ul. Oświęcimska 443
Budynek mieszkalny	ul. Oświęcimska 444
Budynek usługowy	ul. Oświęcimska 446
Budynek mieszkalny	ul. Oświęcimska 448
Budynek mieszkalny	ul. Oświęcimska 450
Budynek usługowy	ul. Oświęcimska 456
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Oświęcimska 460

Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 1
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 2
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 3
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 4
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 5
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 6
Budynek usługowo - mieszkalny	Skrzyżowanie ulic: Rynek 7 / Krakowska 2
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 8
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 9
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 10
Budynek użyteczności publicznej - poczta	ul. Rynek 11
Budynek usługowy	ul. Rynek 12
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 13
Budynek użyteczności publicznej – Ratusz	ul. Rynek 14
Budynek użyteczności publicznej	ul. Rynek 15
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 16
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 17
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 18
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 19
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Rynek 20
Budynek mieszkalny	Skrzyżowanie ulic: Juliusza Słowackiego / Jana Spiry 10
Budynek mieszkalny	ul. Juliusza Słowackiego 1
Budynek mieszkalny	ul. Juliusza Słowackiego 3-5
Budynek mieszkalny	ul. Juliusza Słowackiego 4
Budynek mieszkalny	ul. Juliusza Słowackiego 9 / Klemensa Latochy
Budynek usługowo - mieszkalny	ul. Juliusza Słowackiego 12
Budynek mieszkalny	ul. Juliusza Słowackiego 15
Budynek mieszkalny	ul. Juliusza Słowackiego 23
Budynek mieszkalno - gospodarczy	ul. ks. Jana Trochy 4-6
Budynek mieszkalny	ul. ks. Jana Trochy 8

Załącznik nr 2
Katalog zabytkowej stolarki okiennej i drzwiowej

STOLARKA DRZWIOWA O CHARAKTERZE HISTORYZUJĄCYM

KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

STOLARKA DRZWIOWA O CHARAKTERZE HISTORYZUJĄCYM

KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

STOLARKA DRZWIOWA O CHARAKTERZE HISTORYZUJĄCYM

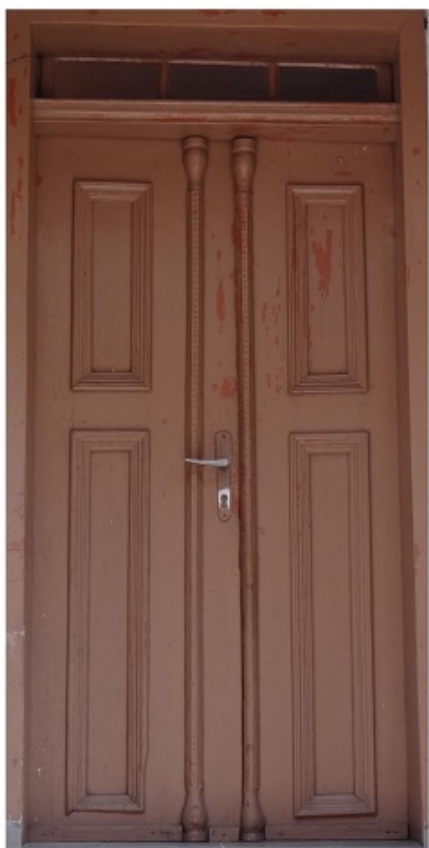
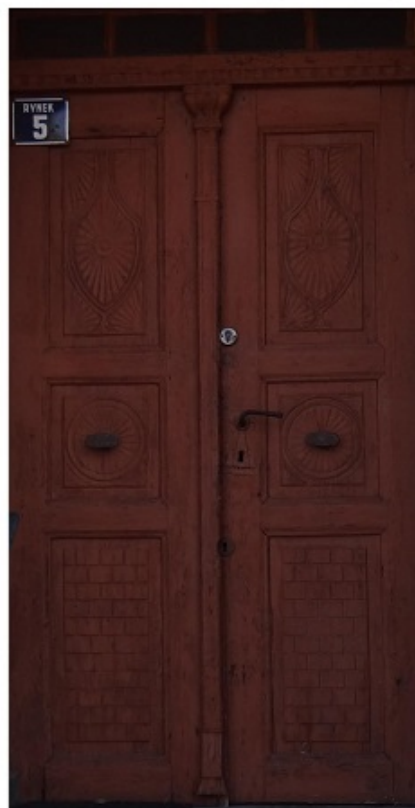
KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

STOLARKA BRAMNA O CHARAKTERZE HISTORYZUJĄCYM

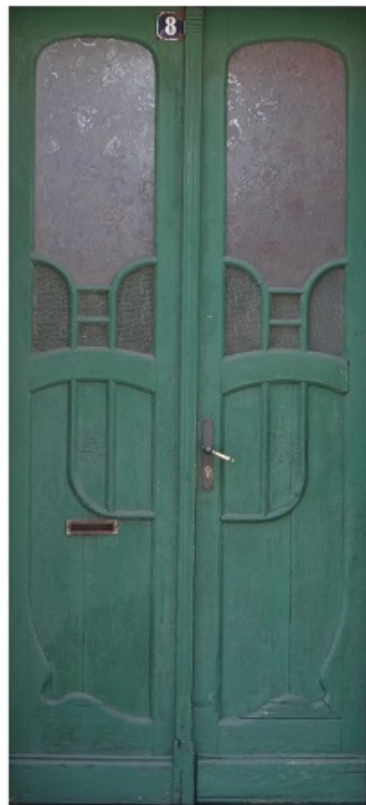
KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

STOLARKA DRZWIOWA O CHARAKTERZE KLASYCZNYM

KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

STOLARKA DRZWIOWA SECESYJNA

KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

STOLARKA OKIENNA O CHARAKTERZE HISTORYZUJĄCYM

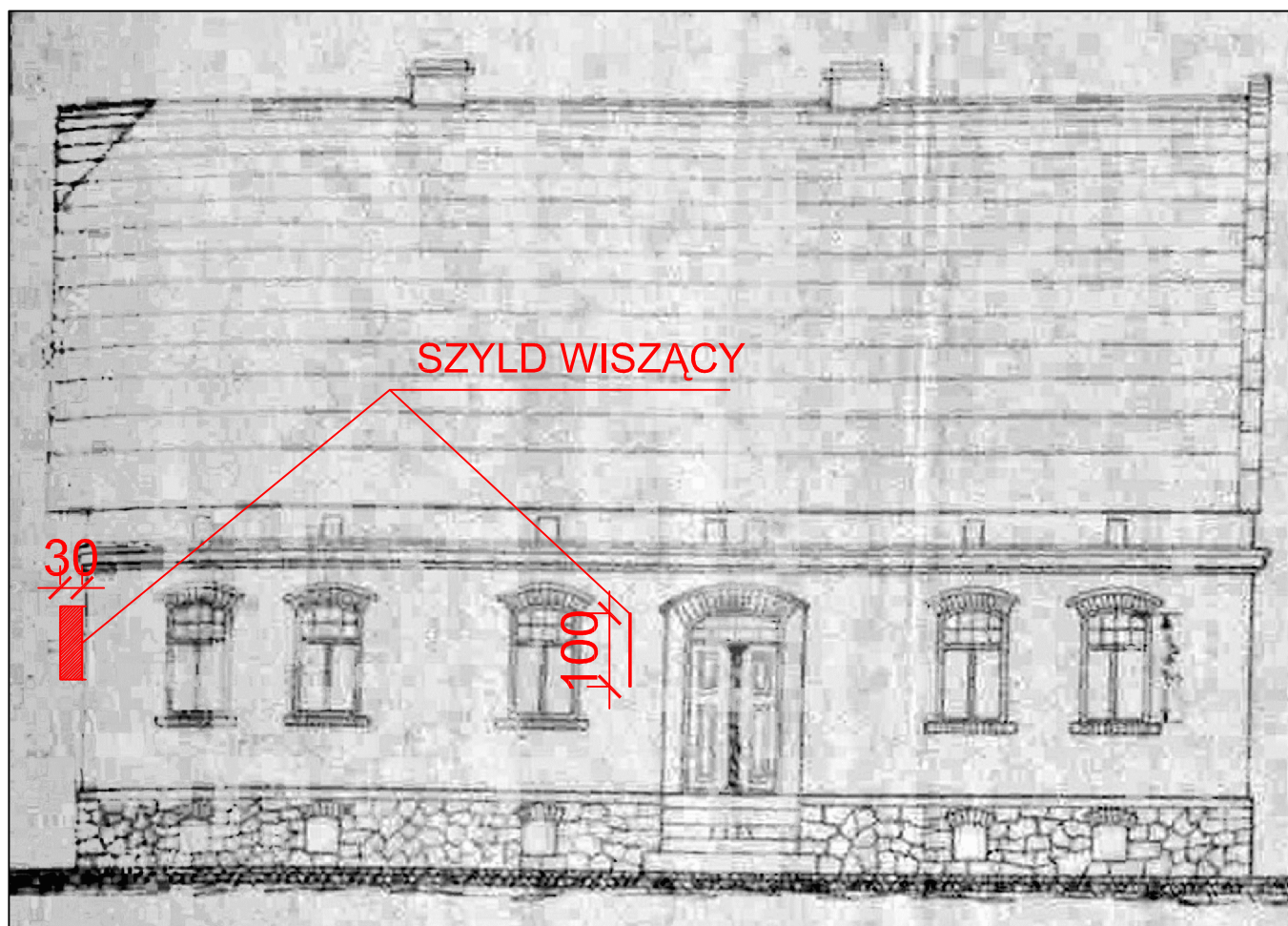
KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

STOLARKA OKIENNA O CHARAKTERZE HISTORYZUJĄCYM

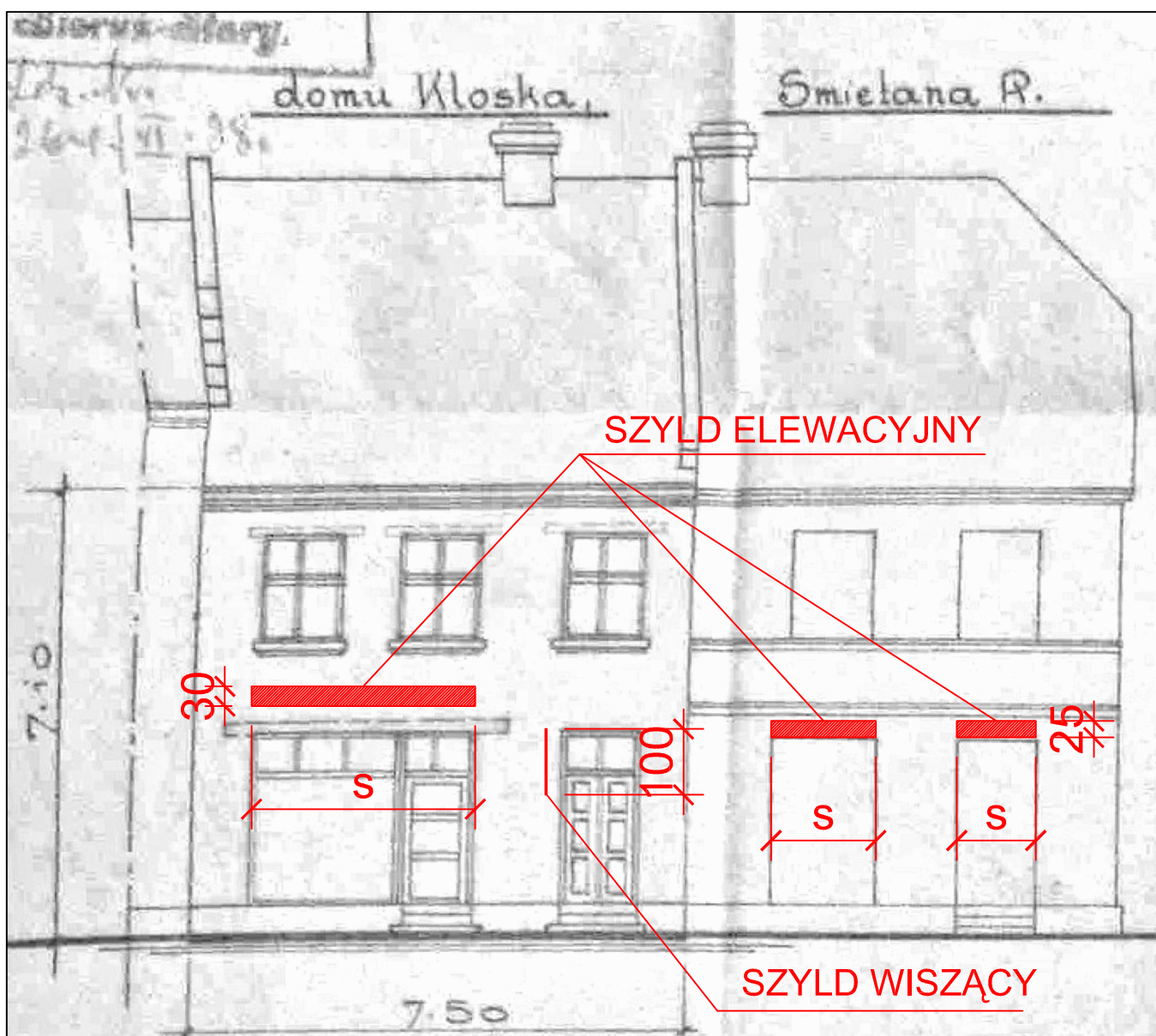

KATALOG ZABYTKOWEJ STOLARKI DRZWIOWEJ I OKIENNEJ

Załącznik nr 3
Propozycje układu szyldów na elewacjach

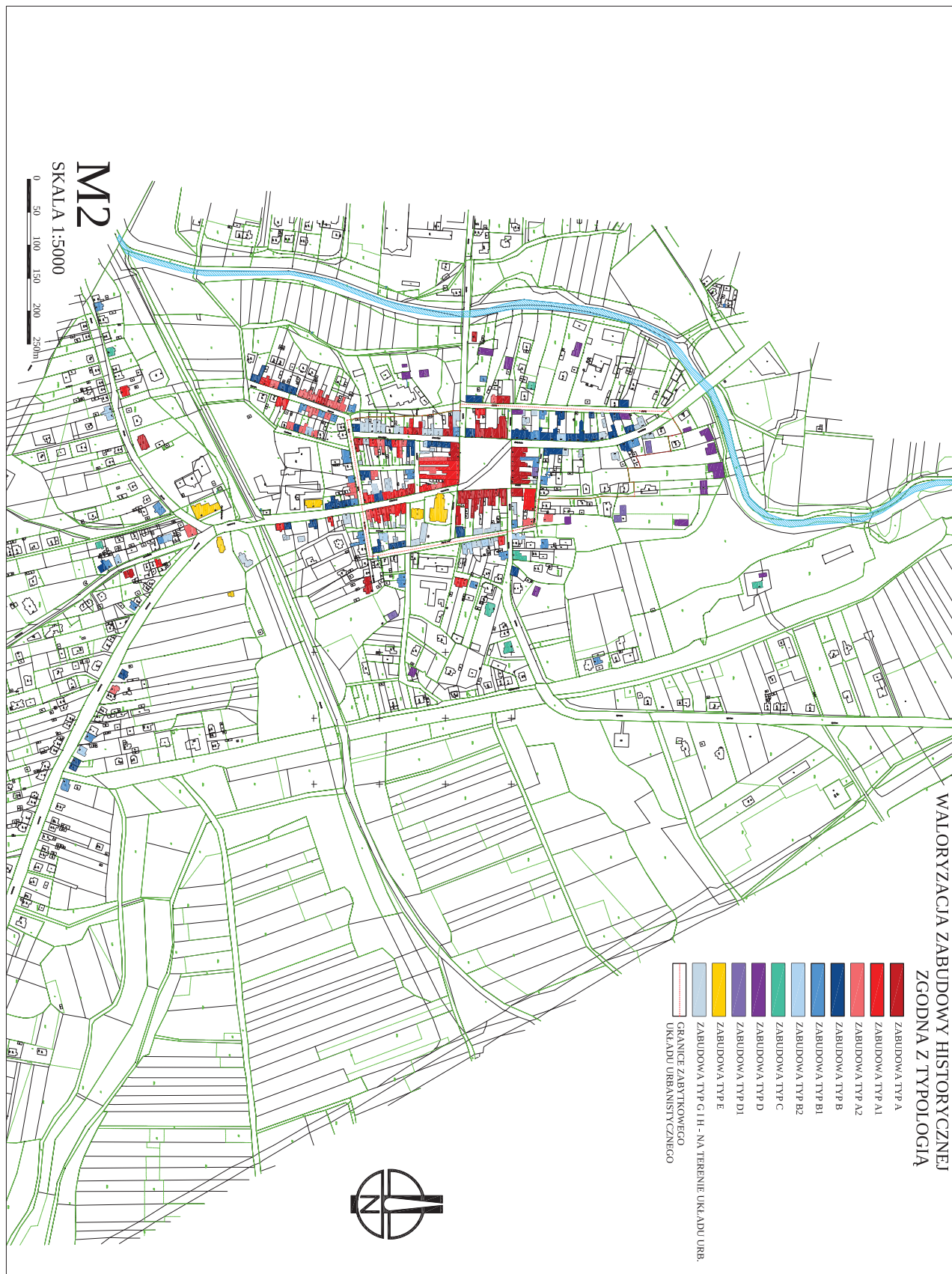
Przykład szyldu wiszącego wieszanego prostopadle do ściany,
- szyld może mieć różne wymiary jednak nie powinien przekraczać $0,3\text{m}^2$ powierzchni i może maksymalnie mieć wymiar w poziomie 50 cm. Maksymalny wyciąg po za lico elewacji to 10 cm (do szyldu)
- dopuszcza się dalszy, w przypadku kiedy ukształtowanie elewacji na to wskazuje. Maksymalny wymiar pionowy to 100 cm.
Górna linia szyldu wiszącego powinna się pokrywać z linią okien.

Przykład szyldu elewacyjnego wieszanego na elewacji.
W przypadku tego szyldu nie ma stałych ograniczeń powierzchniowych - wynikają one jedynie z funkcji szerokości i wysokości szyldu - maksymalna wysokość szyldu to 30cm maksymalna szerokość to szerokość otworu drzwiowego/ okiennego w elewacji, przy czym każdy z osobnych punktów handlowych, gastronomicznych, bankowych etc., może mieć 1 szyld, niezależnie od ilości otworów okiennych. Dopuszcza się szyldy malowane na elewacjach wg tych samych zasad.

Załącznik nr 4
Dokumentacja mapowa

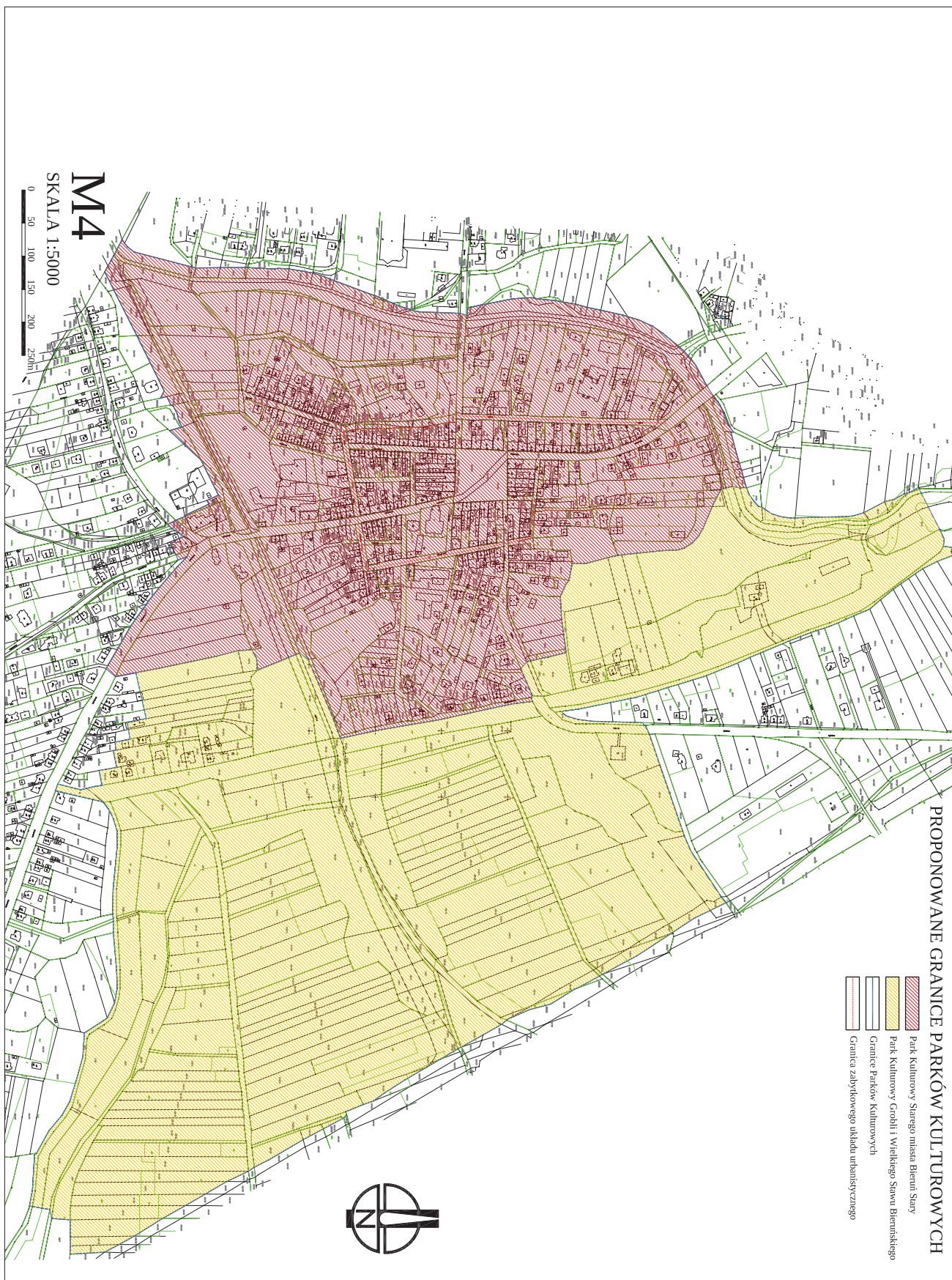
WALORYZACJA ELEMENTÓW KRAJOBRAZOWO URBANISTYCZNYCH

- HISTORYCZNA ZABUDOWA BARZO CENNA,
DLA KTORZEJ W GRANICACH PARKU
OPRACOWANO KARTY WALORYZACJI
- HISTORYCZNA ZABUDOWA CENNA
- HISTORYCZNA ZABUDOWA ŚREDNIEJ WARTOŚCI
- ZABUDOWA W GRANICY ZABYTEKOWEGO UKŁADU
- NASYPY ZIEMNE - GROBLA, KOPIEC
- WODY POWIERZCHNIOWE
- TEREN GMIENIARZA ORAZ WYGRÓDZONY TEREN KOŚCIOŁA
- GRANICE ZABYTEKOWEGO
UKŁADU URBANISTYCZNEGO

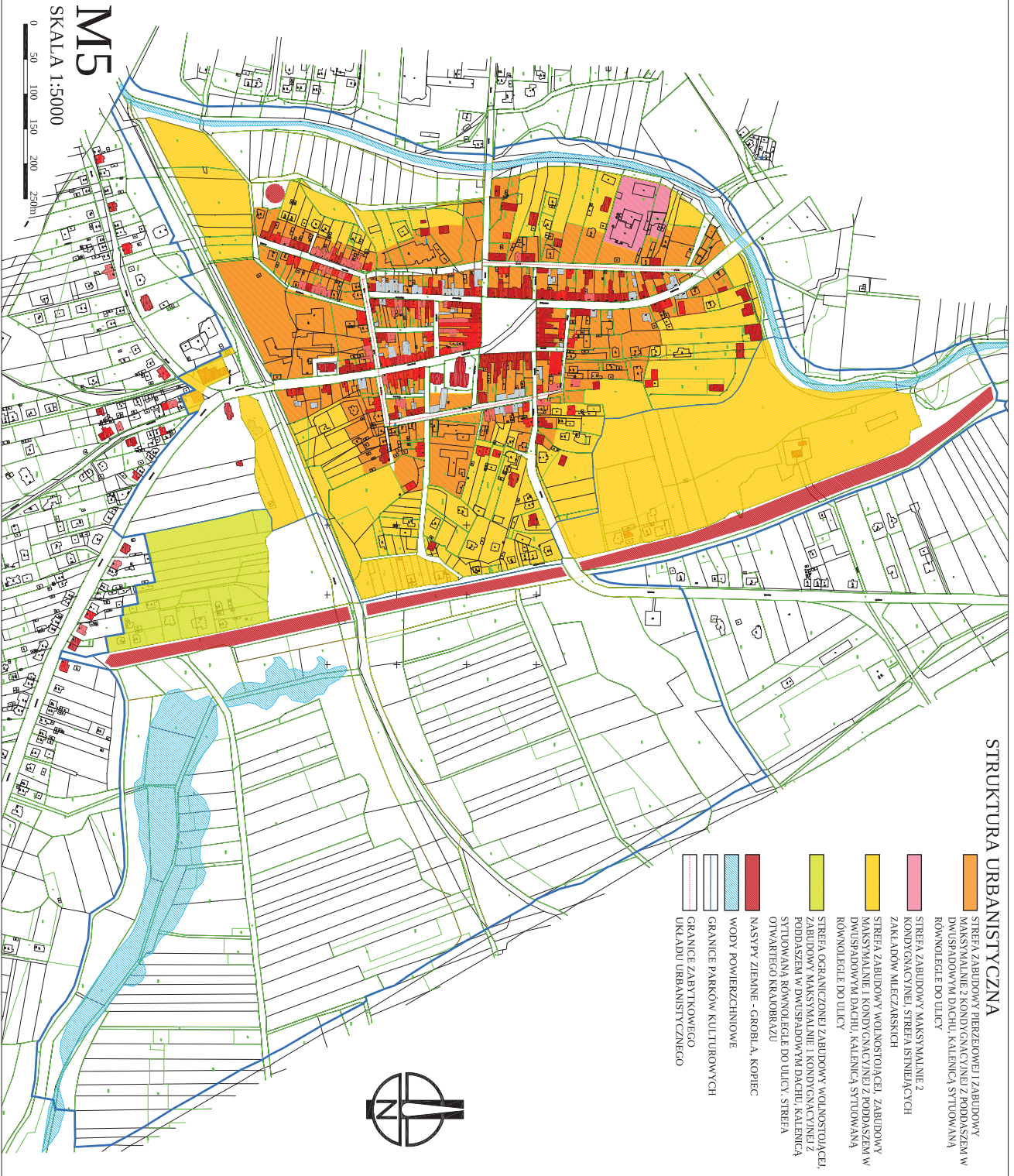
M3
SKALA 1:5000

STRUKTURA URBANISTYCZNA

- STREFA ZABUDOWY PRZEBIEGŁEJ I ZABUDOWY MASYWALNEJ Z KONDYGNACJĄ I Z PODDASZEM W DOWSPADOKU DACHU, KALENICA STYLOWANA RÓWNOLEGŁE DO ULICY
- STREFA ZABUDOWY MASYWALNEJ 2 KONDYGNACYJNEJ, STREFA ISTNIEJĄCYCH ZAKŁADÓW MIEZKARSKICH
- STREFA ZABUDOWY WOLNOSTOJĄCEJ, ZABUDOWY MASYWALNEJ I KONDYGNACYJNEJ Z PODDASZEM W DOWSPADOKU DACHU, KALENICA STYLOWANA RÓWNOLEGŁE DO ULICY
- STREFA OGRANICZONEJ ZABUDOWY WOLNOSTOJĄCEJ, ZABUDOWY MASYWALNEJ I KONDYGNACYJNEJ Z PODDASZEM W DOWSPADOKU DACHU, KALENICA STYLOWANA RÓWNOLEGŁE DO ULICY, STREFA OTWARTEGO KRAJOBRAZU
- NASYPY ZIEMNE - GROBLA, KOPIEC
- WODY POWIERZCHNIOWE
- GRANICE PARKÓW KULTUROWYCH
- GRANICE ZABYTKOWEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO

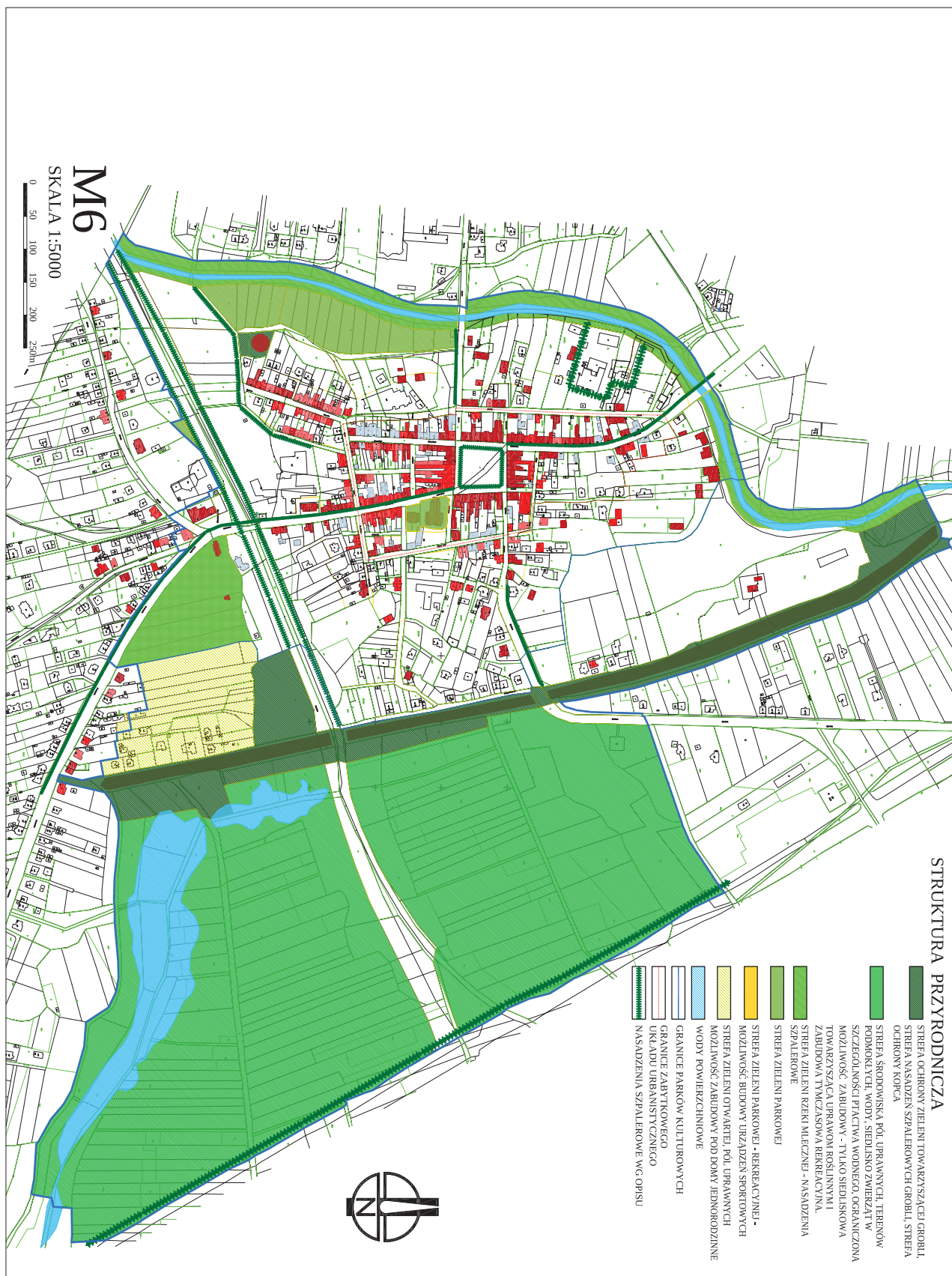

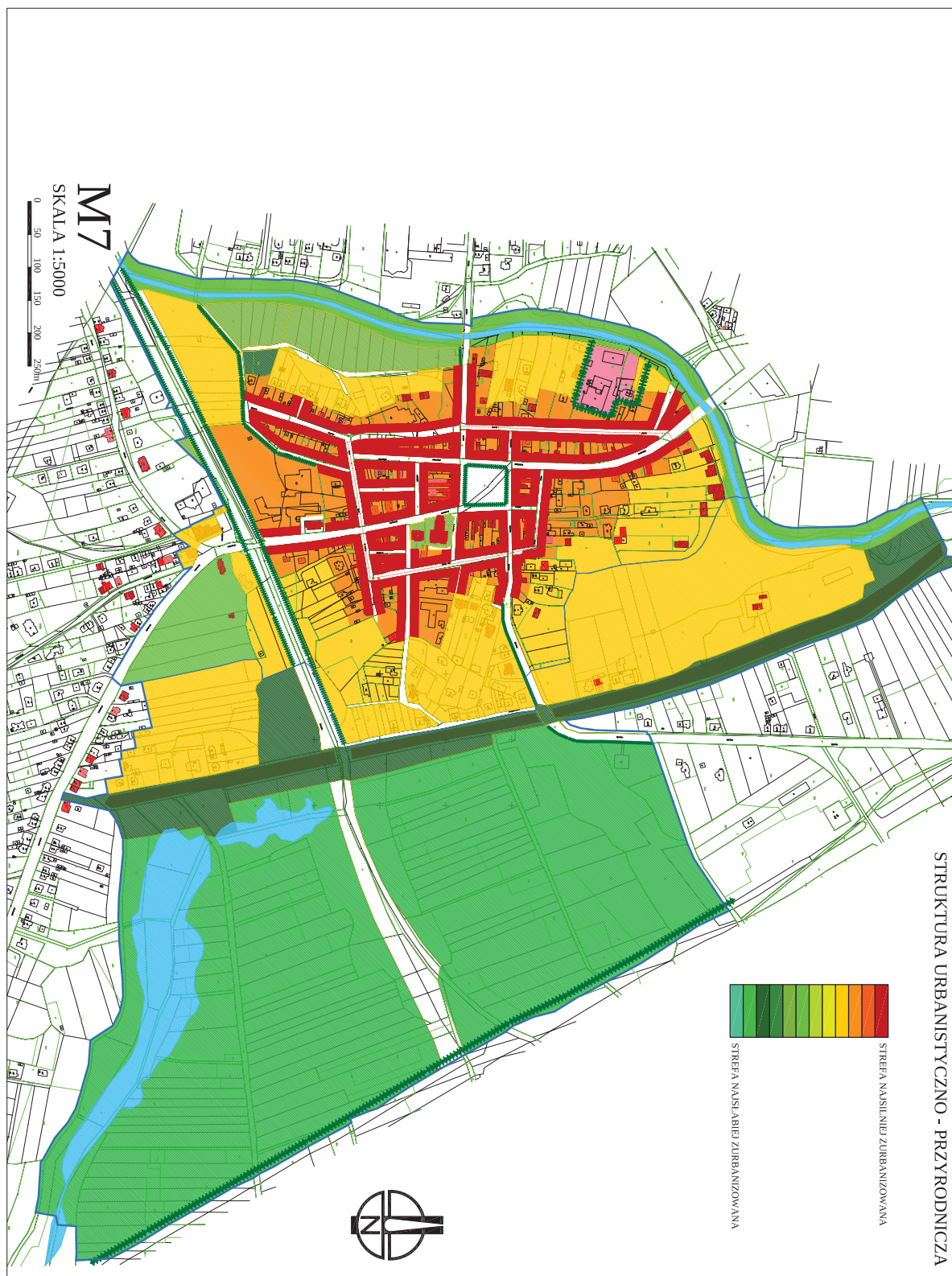
M5

SKALA 1:5000

0 50 100 150 200 250m

Załącznik nr 5

Karty waloryzacyjne

			Karta nr 1
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Adama 1
			11. NR DZIAŁKI 47, 48, 49
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66, 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem naczółkowym, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy obecnie detal architektoniczny, głównie fragmentarycznie zachowany gzyms koronujący. Otwory okienne w części przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- część okien przy remoncie przemurować - przywracając do stanu pierwotnego; okna w układzie pionowym; nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

			Karta nr 2
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
BUDYNEK MIESZKALNO - GOSPODARCZY			BIERUŃ STARY
OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAL	4. DATOWANIE	6. GMINA
gospodarcza	cegła, kamień , tynk; dachówka cementowa	Początek XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Adama 13
			11. NR DZIAŁKI
31			
			12. LOKALIZACJA
			obiekt gospodarczy w głębi działki
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			Gospodarcza / stodoła
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ gospodarczego budynku jednokondygnacyjnego, potynkowany. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki cementowej. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Okna i drzwi wtórne.
Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, wrota malować w naturalnych odcieniach brązów;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów.

			Karta nr 3
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAL	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	II poł. XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Gajowa 59
			11. NR DZIAŁKI
			510/9
			12. LOKALIZACJA
			obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolnostojącego, jednokondygnacyjnego, potynkowanego. O charakterze małomiasteczkowym / wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada szczytkowy detal architektoniczny – opaski okienne. Budynek posiada pierwotny układ elewacji. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów, ogólny średni stan techniczny.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

			Karta nr 4
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAL	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt gospodarczy	cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	Początek XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Gajowa 59
			11. NR DZIAŁKI
			510/9; 512/11
			12. LOKALIZACJA
			obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			gospodarcza
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni / zły	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku wolnostojącego, gospodarczego, jednokondygnacyjnego. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem z oryginalnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada detalu architektonicznego. Stolarka wtórna.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów, zły stan pokrycia dachowego.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu);
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną taką jak zastosowana obecnie na obiekcie, w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ściągnąć wtórne malatury i zachować ceglany charakter elewacji;
- nowe drzwi, wrota zewnętrzne należy wykonać jako drewniane. W prostej formie tak jak obecne drzwi na stryszek.

			Karta nr 5
1. OBIEKT BUDYNEK GOSPODARCZY - STODOŁA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt gospodarczy	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka betonowa	4. DATOWANIE Przełom XIX i XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Gajowa
			11. NR DZIAŁKI 815/56
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA gospodarcza
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA Średni / dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku wolnostojącego, gospodarczego, jednokondygnacyjnego. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem z wturym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Detalu architektoniczny stanowią wąskie otwory – pionowe szczeliny wentylacyjne wykończone cegłą na tle kamiennej elewacji. Stolarka – wrota pierwotne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu);
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną – karpiówkę, w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- zachować ceglanokamienny charakter elewacji;
- wrota poddać konserwacji;
- przy zmianie funkcji dopuszcza się wprowadzenie pionowych wąskich okien w elewacji niewidocznej od ulicy;
- zachować obecny charakter otoczenia wraz z ogrodzeniem.

			Karta nr 6
1. OBIEKT DOM MIESZKALNO-USŁUGOWY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA Piekarnia, sklep, obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, tynk; dachówka papowa	4. DATOWANIE I ćw. XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Hejnałowa 1
			11. NR DZIAŁKI 874/100
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek narożny, o nietypowej architekturze, wynikającej z funkcji obiektu. Dwukondygnacyjny, w II kondygnacji otynkowany, o charakterze małomiasteczkowym. Posiada skromny detal architektoniczny (schodkowy szczyt w narożu, poziome pasy w partii piętra, ceglane naczółki i parapety w partii parteru). W narożu balkon. Okna i drzwi wtórne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i skromny detal architektoniczny;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 7
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Kadłubowa 5
			11. NR DZIAŁKI 263
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu);
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazane karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowy układ okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- przy remoncie odtworzyć detale architektoniczne – opaski okienne oraz profilowany gzyms.

			Karta nr 8
1. OBIEKT <div align="center">DOM MIESZKALNY</div>			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) <div align="center">BIERUŃ STARY</div>
2. OBECNA FUNKCJA <div align="center">obiekt mieszkalny</div>	3. MATERIAL <div align="center">cegła, papa</div>	4. DATOWANIE <div align="center">pocz. XX w.</div>	6. GMINA <div align="center">Bieruń</div>
			7. POWIAT <div align="center">bieruńsko-ledziński</div>
			8. WOJEWÓDZTWO <div align="center">ślaskie</div>
			9. KOD POCZTOWY <div align="center">43-150</div>
			10. ADRES <div align="center">ul. Kopcowa 10</div>
			11. NR DZIAŁKI <div align="center">652/243</div>
			12. LOKALIZACJA <div align="center">obiekt w zwartej pierzei ulicznej</div>
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) <div align="center">Prywatna</div>
			14. PIERWOTNA FUNKCJA <div align="center">mieszkalna</div>
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA <div align="center">dobry</div>	17. WPISUJĄCY DANE <div align="center">Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie</div>	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI <div align="center">lipiec 2015</div>	19. UWAGI <div align="center">Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków</div>

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego, dwukondygnacyjnego, trójosiowego z portalem wgłębnym w 3 osi. Skromna dekoracja w cegle (z otynkowaną partią I kondygnacji, z opaskami okiennymi i drzwiowymi. Budynek o charakterze małomiasteczkowym. Okna wtórne. Drzwi pierwotne, klasycyzujące.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zachować stolarkę drzwiową;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wstępu ceglanego scalić kolorystycznie;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować.
- parter malować preparatem anty graffiti
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków

			Karta nr 9
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; dachówka ceramiczna	III ćw. XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			śląskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Kopcowa 20
			11. NR DZIAŁKI
			957/243
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z dachówki ceramicznej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie ząbkowanych gzymsów, zwieńczeń łuków okiennych oraz podokiennych paneau z geometrycznym wzorem opracowanym w tynku. Partia cokołu również oryginalnie opracowana ze schodkowym zwieńczeniem okienek piwnicznych. W partii poddasza okienka odpowiadające głównym osiom budynku. Okna wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane – ściany szczytowe;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zachować istniejącą elewację frontową bez zmian – poddać tylko czyszczeniu;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

Ciąg budynków – ul. Kopcowa 20, 22– wzrost wartości poszczególnych obiektów poprzez ich sąsiedztwo.

			Karta nr 10
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; dachówka ceramiczna	III ćw. XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-łódziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			śląskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Kopcowa 22
			11. NR DZIAŁKI
			553/334
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (w formie wgłębnych gzymsów i panneau – gładko tynkowanych. Otwory okienne przerobione- łukowe zwieńczenia – pierwotne. Okna wtórne. Budynek z wgłębny portalem od strony ulicy.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki – w detalu wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zachować istniejącą elewację frontową bez zmian – poddać tylko czyszczeniu, w partii poddasza przywrócić okienka poddasza przynajmniej w formie tynkowanych nisz;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

Ciąg budynków – ul. Kopcowa 20, 22– wzrost wartości poszczególnych obiektów poprzez ich sąsiedztwo.

			Karta nr 11
1. OBIEKT	DOM MIESZKALNY		5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blachodachówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Kopcowa 28
			11. NR DZIAŁKI 163/46
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjny, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. W osiach małe okienka poddasza. Cokół ceglany. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionową proporcję okien oraz detal architektoniczny w postaci opasek okiennych i gzymsu;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

Widoczny mur obok domu przy Kopcowej 28 to pozostałość po budynku nr 30. Mur należy zachować i poddać konserwacji, w razie budowy budynek powinien odtwarzać stan pierwotny.

			Karta nr 12	
1. OBIEKT PLEBANIA PARAFII RZYMSKO-KATOLICKIEJ PW. ŚW. BARTŁOMIEJA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, blachodachówka i blacha płaska (miedziana)	4. DATOWANIE 1909	6. GMINA Bieruń	
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński	
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie	
			9. KOD POCZTOWY 43-150	
			10. ADRES ul. Krakowska 3	
			11. NR DZIAŁKI 103	
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Parafii rzymsko-katolickiej	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966	
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek zindywidualizowany, wolnostojący. Ceglany, jednokondygnacyjny, z dwukondygnacyjnym ryzalitem na osiegi, zamkniętym trójkątnym szczytem. Detal architektoniczny bogatszy, ceglany (z wkomponowanymi ceramicznymi płytkami w kolorze zielonym). Stolarka okienna wtórna. Bogaty detal architektoniczny opracowany w cegle w formie fryzów arkadowych z wkomponowanymi kształtkami z glazurowanej cegły w arkadach. Okna drugiego piętra zwieńczone łukiem, w szczytach okulusy. Okna parteru zwieńczone łukami odcinkowymi, drzwi pełnymi łukami. Obramienia okienne opracowane w kształtkach ceramicznych z walcem w narożu.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
DOM MIESZKALNO-USŁUGOWY			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
sklep, obiekt mieszkalny	cegła, tynk; dachówka ceramiczna	1908	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-ledziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Krakowska 8 / Latochy	
			11. NR DZIAŁKI	
			280	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei ulicznej, narożny	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalno-handlowa	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek narożny, o nietypowej architekturze, zapewne wtórnie otynkowany. Dwukondygnacyjny, otynkowany. Posiada skromny, ceramiczny detal architektoniczny (szczyt narożny, ceglane obramienia okien I piętra). W narożu balkon. Większość okien i drzwi wtórnych, pierwotnych 2 okien na parterze (od ul. Krakowskiej) i secesyjne drzwi (od ul. Krakowskiej). Narożny szczyt flankowany przez pinakle na pilastrach, oparty na ozdobnym ceglanym fryzie, w szczycie okno zwieńczone łukiem, nad nim okulus. Wszystkie detale opracowane a barwionej na zielono i białą glazurowanej cegle. Każda z elewacji posiada 4 osie. Parter wtórnie otynkowany. W połaci od ulicy krakowskiej oryginalne 3 lukarny zwieńczone dachami dwuspadowymi.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i skromny detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, odtwarzające wygląd pierwotnych okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- należy zachować secesyjną stolarkę drzwiową i poddać ją pracom renowacyjnym;
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 14
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blachodachówka	4. DATOWANIE Lata 90 XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Krakowska 16
			11. NR DZIAŁKI 416/284
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

wartość: obiekt cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (wnęki flankujące wejście, gzyms wieńczący). Okna i drzwi wtórne. Cokół posiada wtórną okładzinę. Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odsłonięcie pierwotnego cokołu, bądź wykończenie nawiązujące do pierwotnego;
- zaleca się rekonstrukcję detalu – opaski okienne, drzwiowe, gzyms;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 15	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt handlowy	cegła, kamień , tynk; blachodachówka	Lata 80 XIX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-ledziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Krakowska 22	
			11. NR DZIAŁKI	
466/291 / 467/292				
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w pierzei ulicznej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Zachowany gzyms wieńczący. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Dawny budynek zaadoptowany na cele handlowe. Fasada przekomponowana z przebudowanymi otworami okiennymi i drzwiowymi oraz wtórnymi oknami i drzwiami. Partia cokołu wtórnie obłożona płytkami ceramicznymi.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- docelowo należy zlikwidować okładzinę ceramiczną;
- należy opracować wzór skrzynki gazowej o estetycznych formach i docelowo zastosować w mieście w ramach układu staromiejskiego (o wzorach nawiązujących do form dawnych okuć, np. ukośnej kraty z płaskowników);
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

Ciąg budynków – ul. Krakowska 22, 24, 26 – wzrost wartości poszczególnych obiektów poprzez ich sąsiedztwo.

			Karta nr 16	
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA obiekt nieużytkowany	3. MATERIAL cegła, kamień, tynk; dachówka betonowa	4. DATOWANIE Lata 90 XIX w.	6. GMINA Bieruń	
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński	
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie	
			9. KOD POCZTOWY 43-150	
			10. ADRES ul. Krakowska 24	
			11. NR DZIAŁKI 292	
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary	
16. STAN ZACHOWANIA bardzo zły	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pokryciem dachówkowym. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada skromny detal architektoniczny (opaski okienne i drzwiowe). Otwory okienne i drzwiowe zabezpieczone płytami pilśniowymi. Obiekt nieużytkowany, zagrożony.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i skromny detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

Ciąg budynków – ul. Krakowska 22, 24, 26 – wzrost wartości poszczególnych obiektów poprzez ich sąsiedztwo.

			Karta nr 17
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	Koniec XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Krakowska 26
			11. NR DZIAŁKI
			293
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (wnęki flankujące wejście z kolumnami, gzyms cokołowy). Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

Ciąg budynków – ul. Krakowska 22, 24, 26 – wzrost wartości poszczególnych obiektów poprzez ich sąsiedztwo.

			Karta nr 18
1. OBIEKT SZKOŁA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA budynek użyteczności publicznej	3. MATERIAL cegła, tynk; blachodachówka	4. DATOWANIE 1892	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Krakowska 28
			11. NR DZIAŁKI 1005/294
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Gminna + Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA szkoła
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek szkoły powszechnej: dwukondygnacyjny, w układzie kalenicowym, tynkowany ze skromnym (pierwotnie) detalem architektonicznym (gzymsy międzykondygnacyjne), w partii dachu niewielkie okno powiekowe. Po II wojnie światowej znacznie przekształcony (likwidacja detalu architektonicznego, dobudówka od południa okna powiekowego. Okna wtórne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek;
- możliwość powrotu do pierwotnej bryły, formy dachu (okno powiekowe) i skromnego detalu architektonicznego (gzymsy międzykondygnacyjne);
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać z podziałami, odtwarzające wygląd pierwotnych okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

Foto archiwalne

			Karta nr 19
1. OBIEKT <p align="center">KAPLICZKA PW. ŚW. JANA NEPOMUCENA</p>			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) <p align="center">BIERUŃ STARY</p>
2. OBECNA FUNKCJA <p align="center">sakralna</p>	3. MATERIAŁ <p align="center">tynk; papa gontowa</p>	4. DATOWANIE <p align="center">XIX w.</p>	6. GMINA <p align="center">Bieruń</p>
			7. POWIAT <p align="center">bieruńsko-ledziński</p>
			8. WOJEWÓDZTWO <p align="center">śląskie</p>
			9. KOD POCZTOWY <p align="center">43-150</p>
			10. ADRES <p align="center">ul. Krakowska (obok nr 30) / Chemików</p>
			11. NR DZIAŁKI <p align="center">849/300</p>
			12. LOKALIZACJA <p align="center">obiekt wolnostojący przy strudze wodnej</p>
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
14. PIERWOTNA FUNKCJA <p align="center">sakralna</p>			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA <p align="center">dobry</p>	17. WPISUJĄCY DANE <p align="center">Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie</p>	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI <p align="center">lipiec 2015</p>	19. UWAGI <p align="center">Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków</p>

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wyposażenie kapliczki (figura Jana Nepomucena i obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem) wpisane do rejestru zabytków ruchomych nr B/481/74

wartość: obiekt bardzo cenny

Kapliczka niewielka typu domkowego, otynkowana, zamknięta trójkątnym szczytem. Zachowane wyposażenie.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować bryłę i formę obiektu oraz jej detal architektoniczny (profilowany gzyms);
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną lub gont
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- należy zachować stolarkę drzwiową, podając ją zabiegom konserwatorskim;
- sugerowany wpis do rejestru zabytków.

			Karta nr 20
1. OBIEKT DAWNY BROWAR MIEJSKI, OB. BUDYNEK USŁUGOWY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA usługowa	3. MATERIAŁ cegła, tynk; blachodachówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Krakowska 36
			11. NR DZIAŁKI 948/296
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA magazynowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt o średniej wartości.

Budynek dawnego browaru, o dużej kubaturze, czterokondygnacyjny, obiekt przebudowany, nowy, w trakcie modernizacji na obiekt usługowy.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować bryłę i formę budynku
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin

			Karta nr 21
1. OBIEKT DAWNA RESTAURACJA, OB. RESTAURACJA „STYLOWA”			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA usługowa	3. MATERIAŁ cegła, tynk; papa	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Krakowska 38
			11. NR DZIAŁKI 948/296
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA przemysłowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. “Abakus” w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek dawnej restauracji. Dwukondygnacyjny, o zindywidualizowanych formach, z detalem architektonicznym (bonie, opaski okienne, gzymsy).

wytyczne konserwatorskie:

- zachować bryłę i formę budynku i detale architektoniczne
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin

			Karta nr 22
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
KOSTNICA NA TERENIE CMENTARZA PARAFIALNEGO			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
budynek gospodarczy	tynk, dachówka ceramiczna	II poł. XIX – pocz. XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			śląskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Krakowska / Chemików
			11. NR DZIAŁKI
319			
			12. LOKALIZACJA
			obiekt wolnostojący na terenie cmentarza
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Gminna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			kostnica
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
bardzo zły	Pracownia P.U.K. “Abakus” w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Kostnica o dwuczłonowej formie, pozbawiona detalu architektonicznego. Murowana, otynkowana, z charakterystycznym dwuspadowym, wysokim dachem. Opaski okienne zaznaczone w fakturze tynku.

wytyczne konserwatorskie:

- w miarę szybko należy przeprowadzić remont kapitalny obiektu;
- zachować budynek, jego bryłę i formę;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
KAPLICA GROBOWA NA TERENIE CMENTARZA PARAFIALNEGO			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
Kaplica grobowa	cegła, tynk, blacha miedziana	XIX/XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Krakowska / Chemików
11. NR DZIAŁKI	319		
12. LOKALIZACJA	obiekt wolnostojący na terenie cmentarza, przy głównej alei		
13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	Parafialna		
14. PIERWOTNA FUNKCJA	kaplica grobowa		
15. INFORMACJA O OCHRONIE			
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
zły	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Kaplica grobowa o zindywidualizowanych formach architektonicznych. Murowana, otynkowana z ceglanym detalem architektonicznym. Zachowane pierwotne drzwi, mensa ołtarzowa oraz witraż. Na ścianach widoczne fragmenty zamalowanej dekoracji malarskiej, w typie patronowej.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować blachę płaską;
- remont kaplicy powinien mieć charakter prac konserwatorskich;
- należy zachować drzwi, witraż ołtarz i poddać je zabiegom konserwatorskim;
- należy odsłonić i poddać zabiegom konserwatorskim dekorację malarską ścian;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 24
1. OBIEKT KOSCIÓŁ PAR. PW. SW. BARTŁOMIEJA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA sakralna	3. MATERIAŁ cegła, tynk, blacha miedziana	4. DATOWANIE 1770-1776; 1851-1857, 1948 (przebudowy i rozbudowy)	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Krakowska 1 / Hejnalowa
			11. NR DZIAŁKI
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Parafialna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA sakralna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE nr rejestru A/675/66 z dnia 28 V 1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Kościół w swym zrębie barokowy, odbudowany po wielkim pożarze w latach 1851-1857 w stylu okrągło-łukowym (romańskim).

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować płaską blachę (sugerowana blacha układana w „ romb”), ewentualnie dachówkę ceramiczną;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugerowana likwidacja okładziny cokołowej elewacji oraz założenie izolacji;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym , malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 25
1. OBIEKT KOSCIÓŁ CMENTARNY PW. SW. WALENTEGO			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA sakralna	3. MATERIAŁ drewno (gatunki iglaste)	4. DATOWANIE koń. lat 70. XVII w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Krakowska 39
			11. NR DZIAŁKI 320
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Parafialna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA sakralna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Kościół drewniany, w typowym układzie przestrzennym dla tego obiektów. Najstarszy obiekt na terenie miasta.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować gont;
- obiekt w trakcie prac remontowych.

Foto archiwalne

			Karta nr 26
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; blachodachówka	II poł. XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Ks. Kuderv 5
			11. NR DZIAŁKI
163			
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary
			A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny (gzyms wieńczący). Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zalecanie odsłonięcie cokołu;
- zalecane odtworzenie detalu architektonicznego – opasek okiennych, drzwiowych, gzymsów.

			Karta nr 27
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAL	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła	I . tercja XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Ks. Kudery 20
			11. NR DZIAŁKI
			1091/147
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, dwukondygnacyjnego, trójosiowego, ceglanego, ze skromną dekoracją w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Okna i drzwi wtórne. Cokół wtórnie otynkowany. Charakterystyczny „wysiódek” na osi. Gzymsy opracowane w cegle, nadproża okienne ceglane, gzyms wieńczący z ząbkowanym fryzem.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny ;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- odsłonić pierwotny ceglany cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 28
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła	I tercja XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Ks. Kudery 22
			11. NR DZIAŁKI
677/147			
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w zwartej pierzei
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego. dwukondygnacyjnego, trójosiowego, ze szczytem na osi. Skromna dekoracja w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Okna wtórne. Pierwotne drzwi. W partii cokołu wbudowane ciosy kamienne. Charakterystyczny „wysiodek” na osi. Gzymsy opracowane w cegle, nadproża okienne ceglane, gzyms wieńczący z ząbkowanym fryzem. Na osi niewielka lukarna szczytowa.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zachować stolarkę drzwiową;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi cegłami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- Opaski okien piwnicy poddać renowacji i konserwacji;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 29	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
BUDYNEK MIESZKALNY			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalny	cegła, tynk, blacha falista	l. 20-30. XX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-lędziański	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Licealna 12	
			11. NR DZIAŁKI	
			199/42	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt wolnostojący	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek zindywidualizowany, wolnostojący, neobarokowy. Otynkowany, niesymetryczny, o interesującym barokizującym szczycie, podział elewacji ramowy oraz z uproszczonymi pilastrami. Stolarka okienna wtórna.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- przed pracami przeprowadzić kwerendę archiwalną w celu ustalenia pierwotnych detali budynku;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 30
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka ceramiczna	4. DATOWANIE Przełom XIX i XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Macieja 1
			11. NR DZIAŁKI 113/40
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki ceramicznej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada detal architektoniczny w formie gzymsu wieńczącego, pośrodku elewacji ryzalit. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zalecane rekonstrukcja detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zalecanie odsłonięcie cokołu.

			Karta nr 31
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blachodachówka	4. DATOWANIE Początek XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Macieja 3
			11. NR DZIAŁKI 113/40
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, ceglane elewacje, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z dwuspadowym niesymetrycznym dachem, z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie wysuniętego nad zębaty gzyms poddasza. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- zachować ceglany charakter elewacji;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”).

1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalny	Cegła , kamień, papa, tynk	I. tercja XX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-ledziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			ślaskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Macieja 7	
			11. NR DZIAŁKI	
281/32				
12. LOKALIZACJA			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)			Prywatna	
14. PIERWOTNA FUNKCJA			mieszkalna	
15. INFORMACJA O OCHRONIE			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego, dwukondygnacyjnego, siedmioosowego, z szczytem na osi. Skromna dekoracja w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Okna wtórne. Pierwotne drzwi. W partii cokołu wbudowane ciosy kamienne. Charakterystyczny „wysiódek” na osi. Elewacja frontowa symetryczna po dwie osie z każdej strony trójosiowego ryzalitu zwieńczonego szczytem w formie wypłaszczonego tympanonu. Okna ujęte w profilowane opaski okienne, w oknach parteru pod oknami tynkowane płaskie panneau, prawdopodobnie zawierające pierwotnie detal architektoniczny. Budynek posiada tynkowany profilowany gzyms międzykondygnacyjny, oraz taki sam w naczółku, boki ryzalitu w drugiej kondygnacji flankowane przez otynkowane pilastry.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zachować stolarkę drzwiową;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków;
- pierwotny kamienny cokół poddać zabiegom konserwatorskim;
- Ścianę szczytową można docieplić i wykończyć cegłą klinkierową wzorowaną na cegle elewacyjnej;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków;

			Karta nr 33
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka ceramiczna	4. DATOWANIE Lata 80 XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Macieja 13
			11. NR DZIAŁKI 315/27
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolnostojącego, jednokondygnacyjnego, potynkowanego, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie pasowych gzymsów. Okna wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- drzwi poddać konserwacji;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

			Karta nr 34
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; dachówka betonowa	Przełom XIX i XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			śląskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Macieja 23
			11. NR DZIAŁKI
			177/12
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
6. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przypuszczalnie przerobione. Okna i drzwi wtórne. Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje części otworów okiennych;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zlecane odsłonięcie cokołu;
- zalecana rekonstrukcja detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy.

			Karta nr 35
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	II poł. XIX w, początek XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			śląskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Macieja 28
			11. NR DZIAŁKI
74			
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary
			A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, z ceglano–kamienną elewacją, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki ceramicznej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada detal architektoniczny w formie prostych ceglanych nadproży okiennych. Obiekt rozbudowany w latach 30. XX wieku na bazie wcześniejszego kamiennego domu – fazy przebudowy widoczne w ścianach szczytowych. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- utrzymać obiekt jako nieotynkowany;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).

			Karta nr 36
1. OBIEKT	DOM MIESZKALNY		5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt gospodarczy	3. MATERIAL cegła, kamień , tynk; dachówka betonowa	4. DATOWANIE Przełom XIX i XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Macieja 34
			11. NR DZIAŁKI 71
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA gospodarcza
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki cementowej. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi, wrota zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odsłonić cokół.

			Karta nr 37
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
STODOŁA			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt gospodarczy - stodoła	cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	Początek XX w.	Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Macierzyńskiego 17
			11. NR DZIAŁKI 621/132
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA gospodarcza
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku wolnostojącego, jednokondygnacyjnego, w ceglanej elewacji. O charakterze wiejskim. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek gospodarczy charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Wrota oryginalne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- zachować ceglane elewacje;
- wrota poddać konserwacji;
- w razie zmiany funkcji dopuszcza się wykonanie pionowych okien w elewacji niewidocznej z ulicy.

			Karta nr 38
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAL cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświęcimska 436
			11. NR DZIAŁKI 70
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy. We wgłębnym portalu mozaika z tłuczonych kafli.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie odtworzyć pionowe proporcji okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- skuć ceramiczną okładzinę wnętrza portalu;
- zaleca się odsłonić cokół;
- zaleca się rekonstrukcję detalu architektonicznego – opaski okienne, gzymsy.

			Karta nr 39
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświęcimska 440
			11. NR DZIAŁKI 72
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zalecane pozostawienie ściany szczytowej w kamieniu;
- zalecane odtworzenie detali architektonicznych – opasek okiennych, drzwiowych, gzymsów.

			Karta nr 40
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAL cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświecimska 443
			11. NR DZIAŁKI 742/54
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Cokół we wtórnej okładzinie.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detalu architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, gzymsy;
- zaleca się wymianę wykończenia cokołu na lokalny wapienny kamień.

			Karta nr 41
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	II poł. XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			śląskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Oświęcimska 444
			11. NR DZIAŁKI
74			
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary
			A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem dachówką ceramiczną. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący detal architektoniczny w formie prostych opasek okiennych i gzymsu. Otwory okienne przerobione – lata 30. XX wieku. Okna wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy, ujętym w ryzalit z naczółkowym szczytem. Budynek na kamiennym cokole. Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane, zachować istniejący detal architektoniczny – zaleca się zachowanie nietypowego koloru opasek okiennych poddasza;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się zachować cokół w obecnej formie;
- drzwi wejściowe poddać konserwacji;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 42
1. OBIEKT <div align="center">DOM MIESZKALNY</div>			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) <div align="center">BIERUŃ STARY</div>
2. OBECNA FUNKCJA <div align="center">obiekt mieszkalny</div>	3. MATERIAŁ <div align="center">cegła, kamień , tynk; blachodachówka</div>	4. DATOWANIE <div align="center">II poł. XIX w.</div>	6. GMINA <div align="center">Bieruń</div>
			7. POWIAT <div align="center">bieruńsko-ledziński</div>
			8. WOJEWÓDZTWO <div align="center">ślaskie</div>
			9. KOD POCZTOWY <div align="center">43-150</div>
			10. ADRES <div align="center">ul. Oświęcimska 446</div>
			11. NR DZIAŁKI <div align="center">75</div>
			12. LOKALIZACJA <div align="center">obiekt w pierzei ulicznej</div>
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) <div align="center">Prywatna</div>
			14. PIERWOTNA FUNKCJA <div align="center">mieszkalna</div>
16. STAN ZACHOWANIA <div align="center">dobry</div>	17. WPISUJĄCY DANE <div align="center">Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie</div>	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI <div align="center">lipiec 2015</div>	19. UWAGI <div align="center">Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków</div>

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Zachowany oryginalny układ elewacji. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odsłonić cokół.

			Karta nr 43
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blachodachówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświecimska 448
			11. NR DZIAŁKI 76
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi oknami połaciowymi), z wtórnym pokryciem z blachodachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Nie posiada obecnie detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie przywrócić pionowe proporcje okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu.

			Karta nr 44
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświecimska 450
			11. NR DZIAŁKI 77
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada uproszczony detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy. Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie zaleca się przywrócić pionowe proporcje okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonić cokół.

			Karta nr 45
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; blacha trapezowata	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędzki
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES Oświęcimska 454
			11. NR DZIAŁKI 79
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z blachy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada prosty detal architektoniczny w formie gzymsu. Środkowa oś podkreślona szczytem z dwoma wąskimi łukowo sklepionymi okienkami poddasza. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonić cokół.

			Karta nr 46
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt usługowy	3. MATERIAL cegła, kamień , tynk; papdachówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświęcimska 456
			11. NR DZIAŁKI 811/80
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z papdachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy. Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonić cokół.

			Karta nr 47
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAL cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświęcimska 460
			11. NR DZIAŁKI 798/82
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi dwoma obszernymi lukarnami), z wtórnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada prosty detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębny portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zlikwidować lukarny w dachu;
- przywrócić pierwotny układ pionowych okien;
- zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonić cokół.

			Karta nr 48
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień, tynk; papodachówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Oświęcimska 462
			11. NR DZIAŁKI 83
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66, 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem (z niehistorycznymi 5 lukarnami), z wtórnym pokryciem z papdachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębными portalami od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zlikwidować lukarny dachowe;
- zaleca się odtworzyć detal architektoniczny – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonić cokół;
- wymienić skrzynkę gazową na stylizowaną.

			Karta nr 49
1. OBIEKT KAPLICZKA MARYJNA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA sakralna	3. MATERIAŁ tynk; blacha miedziana	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Macieja / Oświecimska
			11. NR DZIAŁKI 1
			12. LOKALIZACJA obiekt wolnostojący, przy rzece Mleczna
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Gminna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA sakralna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
16. STAN ZACHOWANIA bardzo dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Kapliczka typu domkowego, otynkowana, przykryta wysokim dachem namiotowym. Zachowane wyposażenie z obrazem „Koronacji Marii”.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować bryłę i formę obiektu oraz jej detal architektoniczny (profilowany gzyms);
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować gont lub dachówkę ceramiczną;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- należy zachować stolarkę drzwiową;
- sugerowany wpis do rejestru zabytków.

			Karta nr 50
1. OBIEKT <div align="center">KAMIENICA</div>			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) <div align="center">BIERUŃ STARY</div>
2. OBECNA FUNKCJA <div align="center">obiekt mieszkalno-handlowy</div>	3. MATERIAŁ <div align="center">cegła, tynk, dachówka betonowa</div>	4. DATOWANIE	6. GMINA <div align="center">Bieruń</div>
			7. POWIAT <div align="center">bieruńsko-ledziński</div>
			8. WOJEWÓDZTWO <div align="center">śląskie</div>
			9. KOD POCZTOWY <div align="center">43-150</div>
			10. ADRES <div align="center">ul. Rynek 1</div>
			11. NR DZIAŁKI <div align="center">412/95</div>
			12. LOKALIZACJA <div align="center">obiekt w zwartej pierzei rynkowej, narożny</div>
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) <div align="center">Prywatna</div>
			14. PIERWOTNA FUNKCJA <div align="center">mieszkalno-handlowa</div>
16. STAN ZACHOWANIA <div align="center">średni</div>	17. WPISUJĄCY DANE <div align="center">Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie</div>	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI <div align="center">lipiec 2015</div>	19. UWAGI <div align="center">Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków</div>

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne). Cokół z wtórną okładziną. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja symetryczna 4 osiowa z drzwiami wejściowymi w 3 osi. Parter boniowany. Opaski okienne i szczyty wtórne – ahistoryczne. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- należy docelowo zlikwidować klinkierową okładzinę cokołu;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, oraz szczyty okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 51
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAŁ cegła, tynk, dachówka betonowa	4. DATOWANIE II poł. XIX w. – I ćw. XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 2
			11. NR DZIAŁKI 738/96
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalno-handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne). Cokół z wtórną okładziną. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych z parapetami ze szkliwionych zielonych kształtek ceramicznych. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- należy docelowo zlikwidować kamienną okładzinę cokołu;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 52	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
KAMIENICA			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalno-handlowy	cegła , tynk, dachówka ceramiczna	II poł. XIX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-lędziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Rynek 3	
			11. NR DZIAŁKI	
			97	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalno-handlowa	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, klasycystycznej. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, drzwiowe). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 53
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAŁ cegła (?), tynk, dachówka ceramiczna	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 4
			11. NR DZIAŁKI 98
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalno-handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym i skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, portalowe). Zachowana pierwotna stolarka drzwiowa (opracowana snycersko) i w znacznej części okienna (łącznie z ceramicznymi parapetami). Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych z parapetami ze szkliwionych zielonych kształtek ceramicznych. W środkowej osi duże wrota wejściowe do budynku, w opasce zwieńczonej kluczem. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami, zalecane odtworzenie opracowania snycerskiego okien;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- należy zachować stolarkę drzwiową;
- zalecane wykonanie stopnia schodowego z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 54	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
KAMIENICA			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAL	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalno-handlowy	cegła (?), tynk, dachówka betonowa	II poł. XIX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-lędziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Rynek 5	
			11. NR DZIAŁKI	
			99	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalno-handlowa	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków	
			województwa śląskiego układu przestrzennego	
			miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, klasycystycznej. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, drzwiowe, bonie w partii parteru). Zachowane pierwotne drzwi o cechach klasycystycznych. Wtórna stolarka okienna. Budynek o symetrycznej 5 osiowej elewacji. Budynek posiada gzyms międzykondygnacyjny. Okna w opaskach okiennych z parapetami ze szkliwionych zielonych kształtek ceramicznych. Parter boniowany. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- należy bezwzględnie zachować drzwi i poddać je konserwacji;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować.
- parter malować preparatem anty graffiti.

				Karta nr 55	
1. OBIEKT				5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
KAMIENICA				BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA		3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalno-handlowy		cegła (?), tynk, papa gontowa		Bieruń	
				7. POWIAT	
				bieruńsko-łedziński	
				8. WOJEWÓDZTWO	
				śląskie	
				9. KOD POCZTOWY	
				43-150	
				10. ADRES	
				ul. Rynek 6	
				11. NR DZIAŁKI	
				874/100	
				12. LOKALIZACJA	
				obiekt w zwartej pierzei rynkowej, narożny	
				13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
				Prywatna	
				14. PIERWOTNA FUNKCJA	
				mieszkalno-handlowa	
				15. INFORMACJA O OCHRONIE	
				ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE		18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie		lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z wysokim dachem, naczółkowym, w znacznej części pozbawiony detalu architektonicznego (m. in. gzymsów, boni; zachowane tylko opaski okienne i portalowa). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja 5 osiowa, symetryczna. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- należy zrekonstruować zlikwidowany detal architektoniczny, wg archiwalnej dokumentacji zdjęciowej;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 56
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAL cegła, tynk, dachówka betonowa	4. DATOWANIE II poł. XIX w. – I ćw. XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łódzki
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 7
			11. NR DZIAŁKI 846/174
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej, narożny
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalno-handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem wielospadowym, ze skromnym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 57
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAL cegła, tynk, dachówka betonowa	4. DATOWANIE II poł. XIX w. – I ćw. XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 8
			11. NR DZIAŁKI 175
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalno-handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze skromnym detalem architektonicznym - gzymsy. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Obiekt przebudowany w latach 70. XX wieku. Elewacja symetryczna 3 osiowa, okna o proporcjach poziomych prostokątów, trójdzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przy remoncie należy spróbować przywrócić budynkowi historyczny wygląd;
- przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
- budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 58	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
KAMIENICA			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalno-handlowy	cegła, tynk, dachówka betonowa	II poł. XIX w. – I ćw. XX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-lędziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			ślaskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Rynek 9	
			11. NR DZIAŁKI	
			1040/176	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalno-handlowa	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, ze stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym, ze skromnym detalem architektonicznym – opaski okienne i drzwiowe, gzymsy. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Obiekt przebudowany w latach 70. XX wieku. Elewacja symetryczna 5 osiowa, z 3 osiami w parterze. Okna piętra w formie pionowych wydłużonych prostokątów, poprzecznie czterodzielne. Okna okolone pseudo historyzującym detalem.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przy remoncie należy spróbować przywrócić budynkowi historyczny wygląd;
- przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
- budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 59
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAŁ cegła (?), tynk, papa	4. DATOWANIE Pocz. XX w., po 1945 r.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 10
			11. NR DZIAŁKI 379/177
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej,
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalno-handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Dawna kamienica przebudowana i przekształcona (po 1945 r.). Obecnie bardzo prosta, blokowa architektura, ze skromnym, prawdopodobnie wtórnym detalem architektonicznym. Zachowana stolarka drzwiowa, o cechach secesyjnych. Wtórna stolarka okienna. Elewacja symetryczna 5 osiowa. W osi centralnej wejście do budynku, osie boczne, grupowane po dwie z wspólnymi witrynami okiennymi w parterze. Okna, drzwi i witryny sklepowe w opaskach. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne.

wytyczne konserwatorskie:

- należy zbadać ikonografię obiektu, dalsze wytyczne zależne od przeprowadzonych badań;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną, karpiówkę, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie progu schodowego z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przy remoncie należy spróbować przywrócić budynkowi historyczny wygląd;
- przy remoncie zrekonstruować detal – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy wg zachowanych na innych budynkach;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 60
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
KAMIENICA			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła (?), tynk, blacha falista	II poł. XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Rynek 11
			11. NR DZIAŁKI
			179
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej, narożny
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalny
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków
			województwa śląskiego układu przestrzennego
			miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, klasycystycznej. Budynek dwukondygnacyjny, z dobrze zachowanym detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne, portalowy, bonie, naczółki okienne, płyciny podokienne). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacje symetryczne, w parterze w 1 osi wgłębne wrota na podniesiony parter do budynku. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, w parterze ujęte w rozbudowane opaski, na piętrze dodatkowo z podokiennym paneau, oraz z tympanonowymi naczółkami nad nimi. Nad oknami i pod oknami niewielkie okna poddasza i piwnicy. Elewacja w całości boniowana. Nad parterem gzyms międzykondygnacyjny, pod oknami piętra mniejszy gzyms podokienny. Cokół otynkowany zwieńczony gzymsem. W narożu budynku balkon.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zalecane wykonanie stopnia schodów z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 61	
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; papdachówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń	
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński	
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie	
			9. KOD POCZTOWY 43-150	
			10. ADRES ul. Rynek 12	
			11. NR DZIAŁKI 180	
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966	
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z papdachówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada interesujący bogaty detal architektoniczny – gzymsy, opaski okienne, okna poddasza w formie okulusów w opasce ciągnionej, bogato ukształtowany ryzalitowy portal wgłębny z gzymsem wieńczącym. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębny portalem od strony rynku. Elewacja symetryczna, 5 osiowa, okna dwudzielne w formie pionowych prostokątów.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- zaleca się pełne utrzymanie detalu architektonicznego;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 62
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAŁ cegła (?), tynk, papa	4. DATOWANIE 1926 r.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 13
			11. NR DZIAŁKI 817/181
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej,
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA Mieszkalno- handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Kamienica w stylu zmodernizowanego baroku. Budynek trójkondygnacyjny, z detalem architektonicznym. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja symetryczna 5 osiowa, w środkowej pseudo ryzalit flankowany pilastrami, zdwojonymi w parterze. W 3 kondygnacji skrajne osie przechodzą w jedno trójdzielne okno w formie poziomego prostokąta. Pozostałe okna w formie pionowych prostokątów z geometrycznie kształtowanym panelem podokiennym. Nad 2 kondygnacją gzyms wieńczący z pseudogłowicami w opaskach, będący śladem po wcześniejszej formie elewacji – pierwotnie budynek dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zalecane wykonanie stopnia schodów z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego, proponuje się odtworzenie dwukondygnacyjnego wyglądu elewacji;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 63
1. OBIEKT RATUSZ			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA magistrat	3. MATERIAŁ cegła, tynk, dachówka ceramiczna	4. DATOWANIE 1933 r.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 14
			11. NR DZIAŁKI 182
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Gminna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA magistrat
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Budynek o zindywidualizowanych formach, w stylu zmodernizowanego klasycyzmu. Trójkondygnacyjny, z trójosiowym szczytem, z detalem architektonicznym (gzymsy, opaski okienne i portalowa). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja symetryczna 9 osiowa z osiami grupowanymi po 3 – w środku trójosiowy ryzalit zwieńczony spłaszczonym szczytem z 3 nieco mniejszymi oknami poddasza. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, w środkowej osi szersze, sześciudzielne. Okna w opaskach. Elewacja podzielona gzymsami. W środkowej osi w szczycie zegar a w parterze wgłębny portal drzwiowy. W dachu po obu stronach oryginalne zdwojone lukarny kryte dachem jednospadowym.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zalecane wykonanie stopnia schodów z materiału kamiennego (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 64		
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, solectwo)		
BUDYNEK MIESZKALNY, OB. MAGISTRATU			BIERUŃ STARY		
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA		
usługowa	cegła (?), tynk, dachówka ceramiczna	II poł. XIX w.	Bieruń		
			7. POWIAT	bieruńsko-ledziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	43-150	
			10. ADRES	ul. Rynek 15	
			11. NR DZIAŁKI	872/183	
			12. LOKALIZACJA	obiekt w zwartej pierzei rynkowej, narożny	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	Gminna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966	
			16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI
dobry	Pracownia P.U.K. “Abakus” w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków		

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, kalenicowej. Budynek dwukondygnacyjny, z wysokim dachem, naczółkowym, ze skromnym detałem architektonicznym (gzyms), pierwotnie bogatszym (opaski okienne, drugi gzyms w zwieńczeniu pierwszej kondygnacji). Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Frontowa elewacja symetryczna 5 osiowa podzielona między osiami pilastrami. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne z wtórnymi opaskami okiennymi, w pasie między okiennym wypukłe panneau. W centralnej osi w parterze portal drzwiowy w klasycyzującej opasce zwieńczony łukiem. Na piętrze balkon. Boczna elewacja niesymetryczna, 5 osiowa. Budynek posiada niewielki cokół. Od frontu mocno rozbudowany gzyms wieńczący – oryginalny.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 65
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAŁ cegła (?), tynk, dachówka betonowa	4. DATOWANIE II poł. XIX w., pocz. XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 16
			11. NR DZIAŁKI 84
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej, narożny
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalno-handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z dachem, naczółkowym, z detalem architektonicznym (gzymsy, opaski, bonie). Prawdopodobnie pierwotny XIX-wieczny obiekt przekształcony na początku XX w. Wtórna stolarka okienna. Zachowane pierwotne drzwi na osi, o cechach późnosecesyjnych. Elewacja symetryczna 5 osiowa. W całości boniowana, w parterze bonia wyraziste w formie rustykalnych wyrazistych poziomych głazów. Nad oknami parteru pod gzymsem płaszczyzna tynku bez boni. Bonia piętra delikatnie oznaczone w tynku. Opaski okien oryginalne. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne. Cokół otynkowany.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny (łącznie z balkonem);
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- należy zachować główne drzwi i podać zabiegom konserwatorskim;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec).
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków

			Karta nr 66	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
KAMIENICA			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA		3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalno-handlowy		cegła (?), tynk, papa	ok. 1905-1915	Bieruń
			7. POWIAT	
			bieruńsko-lędziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Rynek 17	
			11. NR DZIAŁKI	
			85	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Gminna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalno-handlowa	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE		18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	
dobry	Pracownia P.U.K. “Abakus” w Chorzowie		1.07.2015	
			19. UWAGI	
			Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Kamienica secesyjna, o interesującym detalu i dekoracji. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Elewacja symetryczna 6 osiowa. Osie grupowane po 2. Środkowe 2 osie ujęte w wąski ryzalit wychodzący ponad lico elewacji, zwieńczony mocno spłaszczonym szczytem, w poddaszu 3 okna zwieńczone łukiem pełnym. Ryzalit ujęty w pilastry dekorowane pionowymi płaszczyznami rustyki przerywanymi między kondygnacjami eliptycznymi pionowymi panneau. Pomiędzy osiami bocznymi pseudo pilastry w formie potrójnych pionowych wstęg tynku wychodzących z prostokątnych panneau. Motyw ten kształtuje boczne pola elewacji. Pod oknami piętra międzykondygnacyjne panneau. Okna w formie pionowego prostokąta zwieńczone łukiem odcinkowym, czterodzielne, w delikatnych opaskach okiennych. Budynek posiada niewielki cokół.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny (łącznie z balkonem);
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami, sugerowane formy stylizowane na secesyjne;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, stylizowaną na secesyjną;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odtworzyć brakujące detale architektoniczne oraz pierwotne otworowanie parteru;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 67	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
KAMIENICA			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalno-handlowy	cegła , tynk, papa	II poł. XIX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-łedziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			ślaskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Rynek 18	
			11. NR DZIAŁKI	
			86	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalno-handlowa	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	

			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy o cechach klasycystycznych. Budynek dwukondygnacyjny, o symetrycznej elewacji, z zachowanym detalem architektonicznym (bonie, gzymsy, opaski okienne, naczółki, skromny portal w formie opaski, płyciny podokienne). Wschodnia część elewacji parteru przebudowana (bank), z wtórnymi marmurowymi obramieniami witryny. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Elewacja pierwotnie symetryczna 5 osiowa. W każdej osi okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne. W parterze ujęte w profilowaną opaskę okienną, na piętrze z dodatkowym tympanonowym naczółkiem. Pod oknami panneau wgłębne ujęte w pilastry z pseudogłowicami, pomiędzy gzymsami. Nad piętrem pas okienek poddasza ujętymi w poziomy pas. Całość elewacji w delikatnym boniowaniu.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny (łącznie z boniowaniem);
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- docelowo należy zlikwidować wtórne marmurowe obramienie witryny banku (wprowadzając tynkowane opaski okienne);
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków.

			Karta nr 68	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
KAMIENICA			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalno-handlowy	cegła (?), tynk, dachówka ceramiczna	II poł. XIX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-ledziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			ślaskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Rynek 19	
			11. NR DZIAŁKI	
			87	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalno-handlowa	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, asymetryczny trójosiowy, z skromnym detałem architektonicznym (gzyms, opaski okienne). Nakryty stosunkowo wysokim dachem dwuspadowym. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Kamienny cokół oraz detal opasek okiennych również.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna oraz witryny sklepowe należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą, wg historycznych wzorów;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- należy docelowo zlikwidować kamienną okładzinę cokołu;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- należy przenieść antenę telewizyjną do elewacji tylnej budynku;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 69
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalno-handlowy	3. MATERIAŁ cegła (?), tynk, papa gontowa	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Rynek 20
			11. NR DZIAŁKI 88
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej, narożny
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalno-handlowa
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ kamienicy małomiasteczkowej, bez wyraźnych cech stylowych. Budynek dwukondygnacyjny, z wysokim dachem, naczółkowym. Detal architektoniczny (gzymsy, opaski, płyciny) zapewne późniejsze, z okresu międzywojennego. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Elewacja symetryczna dwuosiowa, z oknami w formie pionowego prostokąta, czterodzielnymi. W parterze duża wtórna witryna. Wtórny cokół.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe jakichkolwiek dodatkowych okien, lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako drewnianą;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zakaz wprowadzania na elewacje okładzin;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 70
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; dachówka betonowa	II poł. XIX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Słowackiego 1
			11. NR DZIAŁKI
179			
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary
			A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy, oraz niskimi wrotami w części gospodarczej.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu;
- zleca się utrzymanie w elewacji wrót drewnianych – wrota poddać konserwacji.

			Karta nr 71
1. OBIEKT <div align="center">DOM MIESZKALNY</div>			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) <div align="center">BIERUŃ STARY</div>
2. OBECNA FUNKCJA <div align="center">obiekt mieszkalny</div>	3. MATERIAŁ <div align="center">cegła, kamień , tynk; dachówka ceramiczna</div>	4. DATOWANIE <div align="center">Przełom XIX i XX w.</div>	6. GMINA <div align="center">Bieruń</div>
			7. POWIAT <div align="center">bieruńsko-łedziński</div>
			8. WOJEWÓDZTWO <div align="center">ślaskie</div>
			9. KOD POCZTOWY <div align="center">43-150</div>
			10. ADRES <div align="center">ul. Słowackiego 3</div>
			11. NR DZIAŁKI <div align="center">755/178</div>
			12. LOKALIZACJA <div align="center">obiekt w pierzei ulicznej</div>
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) <div align="center">Prywatna</div>
			14. PIERWOTNA FUNKCJA <div align="center">mieszkalna</div>
			15. INFORMACJA O OCHRONIE <div align="center"> Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966 </div>
16. STAN ZACHOWANIA <div align="center">dobry</div>	17. WPISUJĄCY DANE <div align="center">Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie</div>	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI <div align="center">lipiec 2015</div>	19. UWAGI <div align="center">Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków</div>

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, o ceglanej elewacji, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada detal architektoniczny - nadproża okienne, gzyms, opaski wokół okienek poddasza – opracowane w cegle. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- zaleca się utrzymanie ceglanej elewacji – ściągnąć wtórne malatury;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pierwotne proporcje otworom okiennym;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odsłonięcie cokołu.

			Karta nr 72
1. OBIEKT KAMIENICA			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła (?), tynk	4. DATOWANIE ok. 1905-1915	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Słowackiego 4
			11. NR DZIAŁKI 916/215
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna + Gminna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Kamienica secesyjna, o interesującym detalu i dekoracji. Wybudowana z dawnego domu małomiasteczkowego, o układzie kalenicowym. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Elewacja symetryczna 5 osiowa. Boczne osie grupowane po dwie. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, ujęte we wspólne opaski, w których nad oknami parteru znajdują się półkoliste profilowane naczółki, nad oknami piętra ozdobny girlandowo zakończony panel z geometrycznym detalem w formie koła pośrodku. Środkowa oś okazalsza z balkonem oraz portalem wgłębnym w parterze, flankowana przez detal z potrójnych lambrekinów, z których środkowa lina jest dłuższa od sąsiednich. Pomiedzy opaskami okien w skrajnych osiach bonia. Nad piętrem gzyms nad którym znajdują się w każdej osi zdwojone okienka poddasza flankowane przez żłobkowane spływowe konsole. Cokół otynkowany.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę oraz detal architektoniczny;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nową stolarkę drzwiową sugeruje się wykonać jako stylizowaną na secesyjną
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg. wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- sugerowany wpis obiektu do rejestru zabytków;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 73		
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)		
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY		
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA		
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; dachówka betonowa, ceramiczna	II poł. XIX w.	Bieruń		
			7. POWIAT		
			bieruńsko-ledziński		
			8. WOJEWÓDZTWO		
			śląskie		
			9. KOD POCZTOWY		
			43-150		
			10. ADRES		
			ul. Słowackiego 5		
			11. NR DZIAŁKI		
			774/178		
12. LOKALIZACJA			obiekt w pierzei ulicznej		
13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)			Prywatna		
14. PIERWOTNA FUNKCJA			mieszkalna		
15. INFORMACJA O OCHRONIE			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary		
			A 731/66 , 15 VI 1966		
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI		
średni	Pracownia P.U.K. “Abakus” w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków		

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej i ceramicznej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne. Ceglany szczyt. Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu;
- zleca się utrzymanie ceglanego szczytu budynku;

			Karta nr 74
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Słowackiego 9
			11. NR DZIAŁKI 360/227
			12. LOKALIZACJA obiekt narożny w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne w części przerobione. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy. Z budynkiem od tyłu – ulica – Latochy przylega część gospodarcza.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu.

			Karta nr 75
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, papa	4. DATOWANIE pocz. XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Słowackiego 12
			11. NR DZIAŁKI 923/229
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei rynkowej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego, dwukondygnacyjnego, pięcioosiowego, z szczytem na osi. Skromna dekoracja w cegle (z wtórnie otynkowaną partią pierwszej kondygnacji). Budynek o charakterze małomiasteczkowym. Okna wtórne. Drzwi pierwotne, secesyjne. Interesująca nowa, drewniana witryna sklepowa. Szczyt flankowany pseudo pinaklami. Ząbkowany detal w gzymsie nad parterem. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne, w piętrze zwieńczone łukiem odcinkowym, w środkowej osi okno szersze z rozbudowaną stolarką. Okna tynkowanego parteru we wtórnych opaskach okiennych. W dachu po obu stronach oryginalne lukarny zwieńczone dwuspadowymi dachami. W ścianach bocznych attykowych pseudo pinakle.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglasczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zachować stolarkę drzwiową;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 76
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAL cegła, kamień , tynk; dachówka betonowa, ceramiczna	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Słowackiego 15
			11. NR DZIAŁKI 348/274; 349/274
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej i częściowo pierwotnym z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione – lata 30. XX w. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wgłębny portalem od strony ulicy, oraz wejściem do części gospodarczej.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu.

			Karta nr 77	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalny	cegła, papa	pocz. XX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-łedziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			ślaskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Słowackiego 23	
			11. NR DZIAŁKI	
			982/268	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w zwartej pierzei rynkowej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków	
			województwa śląskiego układu przestrzennego	
			miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VI1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, ceglanego, dwukondygnacyjnego, pięcioosiowego, ze szczytem na osi. Skromna dekoracja w cegle. O charakterze małomiasteczkowym. Okna i drzwi wtórne. Elewacja frontowa symetryczna. Okna w formie pionowego prostokąta, zwieńczone łukiem odcinkowym, czterodzielne. Budynek umieszczony na wysokiej piwnicy. Elewacja boczna niesymetryczna częściowo tynkowana.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę i detal architektoniczny;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- sugeruje się zastosować skrzynkę gazową o estetycznych formach wg wzoru opracowanego dla całego układu staromiejskiego;
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- oczyścić cegłę z zabrudzeń, uzupełnić wybrakowane cegły i kształtki klinkierowe barwioną masą, bądź nowymi ceglami dopasowanymi kształtem, kolorem i fakturą. Uzupełnić fugowanie. Całość wątku ceglanego scalić kolorystycznie.
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 78
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ tynk; blacha	4. DATOWANIE II poł. XIX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Spiżowa 1 / Wylotowa
			11. NR DZIAŁKI 89
			12. LOKALIZACJA obiekt w zwartej pierzei
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Gminna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE ochrona w ramach wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego układu przestrzennego miasta lokacyjnego nr A/731/66 z dnia 15VII1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku historycznego, potynkowanego, w układzie kalenicowym, o skromnym detalu (gzymsy, opaski okienne). Okna wtórne, drzwi starsze. W elewacji liczne kable, w północnej urządzenia klimatyzacyjne. W narożu wycofany wgłąbnie narożnik zwieńczony pod dachem półkolebkowym stropem.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- docelowo należy uporządkować elewacje (instalacje, kable);
- przed pracami remontowymi ocenić stan zachowania obiektu, stan techniczny i dobrać odpowiednią technologię do przeprowadzenia prac;
- zabezpieczyć budynek w strefie fundamentów przed zamakaniem – w tym celu dokonać oceny stanu technicznego i dobrać odpowiednią technologię;
- przeprowadzić badania tynków w celu ustalenia oryginalnej kolorystyki, w przypadku nie ustalenia pierwotnej kolorystyki budynek otynkować tynkiem zacieranym, malować w kolorach o odcieniach jasnych szarości i piasków, różnicując odcieniem jasnym bądź ciemniejszym detal od tła elewacji;
- odsłonić pierwotny kamienny cokół;
- odtworzyć profilowane opaski drzwiowe i okienne, nawiązując do zachowanych profili i szerokości opasek w zabudowie na terenie parku kulturowego;
- po remoncie elewacji i konserwacji i odtworzeniu detali całość hydrofobizować;
- parter malować preparatem anty graffiti.

			Karta nr 79
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	4. DATOWANIE Przełom XIX i XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Spvrv 4
			11. NR DZIAŁKI 286
			12. LOKALIZACJA narożny obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim wielospadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione – lata 30. XX w. Okna i drzwi wtórne. Cokół kamienny. Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się utrzymanie kamiennego cokołu.

			Karta nr 80
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; blachodachówka	Przełom XIX i XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Spyry 10
			11. NR DZIAŁKI
			941/237
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary
			A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada bogaty i unikatowy detal architektoniczny. Ściana szczytowa tynkowana w parterze, podzielona na 4 kwatery gładkimi pasami, gzyms ceglano-tynkowy, w charakterze fryzu, szczyt ceglany, symetryczny z pionowymi pasami tynku rozdzielającymi osie. Elewacja od strony ulicy Słowackiego zwieńczona gzymsem ceglano-tynkowym, w charakterze fryzu, podzielona pasami cegieł na kwatery okienne, tynkowane i podokienne. Każda z kwater ma gładko wykończone obrzeże – środek tynkowany w formie tzw baranka. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny w całości do zachowania;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać nawiązując do istniejących – tynk w fakturze baranka z gładkim obrzeżem;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odczyszczenie z tynków i przemurowań górnych partii szczytu;
- zaleca się utrzymanie cokołu w obecnej formie – ściągnąć malaturę;
- sugerowany wpis do rejestru zabytków.

			Karta nr 81
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka betonowa	4. DATOWANIE Początek XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-łedziński
			8. WOJEWÓDZTWO śląskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Trochy 4
			11. NR DZIAŁKI 739/76
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki betonowej. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Okna i drzwi wtórne. Budynek posiada w części wysoką piwnicę - część gospodarcza z wrotami od strony ulicy przesklepionymi łukiem odcinkowym.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu;
- zleca się utrzymanie w elewacji wrót drewnianych – wrota poddać konserwacji;
- skrzynkę gazową zaleca się wymienić na stylizowaną.

			Karta nr 82
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA
obiekt gospodarczy	cegła, kamień , tynk; papa	Początek XX w.	Bieruń
			7. POWIAT
			bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO
			ślaskie
			9. KOD POCZTOWY
			43-150
			10. ADRES
			ul. Trochy 4a
			11. NR DZIAŁKI
			97
			12. LOKALIZACJA
			obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)
			Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA
			gospodarcza
			15. INFORMACJA O OCHRONIE
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary
			A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI
średni	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany. O charakterze wiejskim. Z jednospadowym dachem, z wtórnym pokryciem z papy. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Brak detalu architektonicznego. Okna i drzwi wtórne.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detale architektoniczne;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane;
- zaleca się odsłonięcie cokołu.

			Karta nr 83	
1. OBIEKT			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo)	
DOM MIESZKALNY			BIERUŃ STARY	
2. OBECNA FUNKCJA	3. MATERIAŁ	4. DATOWANIE	6. GMINA	
obiekt mieszkalny	cegła, kamień , tynk; eternit	II poł. XIX w.	Bieruń	
			7. POWIAT	
			bieruńsko-łedziński	
			8. WOJEWÓDZTWO	
			śląskie	
			9. KOD POCZTOWY	
			43-150	
			10. ADRES	
			ul. Trochy 6	
			11. NR DZIAŁKI	
			166	
			12. LOKALIZACJA	
			obiekt w pierzei ulicznej	
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności)	
			Prywatna	
			14. PIERWOTNA FUNKCJA	
			mieszkalna	
			15. INFORMACJA O OCHRONIE	
			Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary	
			A 731/66 , 15 VI 1966	
16. STAN ZACHOWANIA	17. WPISUJĄCY DANE	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI	19. UWAGI	
dobry	Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	lipiec 2015	Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków	

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z eternitu. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Otwory okienne przerobione. Okna i drzwi wtórne.
Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu.

			Karta nr 84
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAŁ cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	4. DATOWANIE Przełom XIX i XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-ledziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Trochy 8
			11. NR DZIAŁKI 98
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA średni	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z wtórnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada bogaty detal architektoniczny - opaski okienne, gzymsy, zdwojone otwory okienne na poddaszu oraz 4 trójkątne otwory okienne nad wrotami w środkowej osi budynku. Okna i drzwi wtórne. Budynek z wrotami w środkowej osi.

Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów, zły stan pokrycia dachowego.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane, z podziałami, przy remoncie należy przywrócić pionowe proporcje otworom okiennym;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- nowe drzwi zewnętrzne należy wykonać jako drewniane, o historyzującej formie (na podstawie analogii lub wg wzoru z „Katalogu stolarki historycznej, małomiasteczkowej”);
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się utrzymanie i odtworzenie detalu architektonicznego;
- zaleca się odsłonięcie cokołu;
- zaleca się utrzymanie w elewacji wrót drewnianych – wykonać wrota drewniane wzorowane na innych tego typu elementach;
- zaleca się pozostawienie ścian szczytowych nieotynkowanych;
- sugerowany wpis do rejestru zabytków.

			Karta nr 85
1. OBIEKT DOM MIESZKALNY			5. MIEJSCOWOŚĆ (dzielnica, sołectwo) BIERUŃ STARY
2. OBECNA FUNKCJA obiekt mieszkalny	3. MATERIAL cegła, kamień , tynk; dachówka karpiówka	4. DATOWANIE Początek XX w.	6. GMINA Bieruń
			7. POWIAT bieruńsko-lędziński
			8. WOJEWÓDZTWO ślaskie
			9. KOD POCZTOWY 43-150
			10. ADRES ul. Trochy 20
			11. NR DZIAŁKI 165
			12. LOKALIZACJA obiekt w pierzei ulicznej
			13. WŁASNOŚĆ (rodzaj własności) Prywatna
			14. PIERWOTNA FUNKCJA mieszkalna
			15. INFORMACJA O OCHRONIE Układ urbanistyczny miasta Bieruń Stary A 731/66 , 15 VI 1966
16. STAN ZACHOWANIA dobry	17. WPISUJĄCY DANE Pracownia P.U.K. "Abakus" w Chorzowie	18. DATA WYKONANIA EWIDENCJI lipiec 2015	19. UWAGI Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

20. WALORYZACJA, WYTYCZNE

wartość: obiekt bardzo cenny

Typ budynku w zwartej zabudowie ulicznej, jednokondygnacyjnego, potynkowany, w układzie kalenicowym. O charakterze małomiasteczkowym. Z wysokim dwuspadowym dachem, z pierwotnym pokryciem z dachówki karpiówki. Budynek mieszkalny charakterystyczny dla dawnej zabudowy miasta. Posiada znikomy detal architektoniczny - gzyms. Okna wtórne. Budynek z wgłębnym portalem od strony ulicy.
Zagrożenie: zawilgocenie fundamentów.

wytyczne konserwatorskie:

- zachować budynek, jego bryłę i formę (w tym kształt dachu) i detal architektoniczny;
- przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną (wskazana karpiówka) w kolorze ceglastoczerwonym, zakaz wprowadzania w połacie dachowe lukarn, facjat itp. od strony ulicy;
- ewentualne nowe tynki należy wykonać jako gładko zacierane;
- nowe okna należy wykonać jako drewniane;
- dopuszcza się stosowanie stolarki z PCV z odtworzeniem historycznych detali i podziałów;
- drzwi zewnętrzne należy poddać renowacji;
- zalecane wykonanie schodów z materiałów kamiennych (wskazany piaskowiec);
- zaleca się odtworzenie detalu architektonicznego – opaski okienne, drzwiowe, gzymsy;
- zaleca się odsłonięcie cokołu.